

Metodika

zpracování účetnictví a finančního plánu pro příspěvkové organizace pro rok 2010

verze 1.10.15.01 PO

platná od 1. 1. 2010

Hlavní změny v metodice od 1. 1. 2010

Hlavní změny navazují na vyhlášení účetní reformy a chystané spuštění CSÚIS (centrálního systému účetních informací státu). Novelou zákona o účetnictví byl nejprve definován okruh účetních jednotek, kterých se změny dotýkají. V roce 2009 byly vyhláškami 383/2009 Sb., 510/2009 Sb. a 449/2009 Sb. vyhlášeny další informace ke změnám ve způsobu účtování a vykazování od 1. 1. 2010 a následně v dalších letech. Následkem rozsáhlých změn byly zrušeny všechny kontrolní okruhy v účetnictví.

V tomto roce se chystají k uveřejnění další vyhlášky a České účetní standardy, které přinesou další změny.

Původní metodika byla přepracována zejména v těchto bodech:

a) Zaměněny původní číselníky syntetických účtů včetně závazných a doporučených analytik verzí platnou od 1. 1. 2010.

Návrh číselníků syntetických účtů a závazných analytických účtů byl jako samostatný dokument vyhlášen v I. verzi neoficiálně prostřednictvím zástupců naší firmy a projednán na setkání krajských úřadů na konci listopadu 2009. Od vydání I. verze došlo k úpravě závaznosti v následujících účtech:

563 – Kurzové ztráty

564 – Náklady z přecenění reálnou hodnotou

663 – Kurzové zisky

664 – Výnosy z přecenění reálnou hodnotou

Doplňně analytické účty pro účely vytvoření algoritmu automatizovaného sestavení výkazu o peněžních tocích (Cash Flow).

b) Vyňaty algoritmy výkazů.

Napříště budou algoritmy ROZVAHY, Výkazu zisku a ztráty, Příloh podle vyhlášky 410/2009 Sb. obsaženy přímo v grafických formátech spouštěných z menu jako jedna z voleb, včetně možnosti popisu.

c) Metodika DPH.

V metodice DPH byly kromě drobných úprav v textu upraveny formálně i příklady účtování.

d) Formáty pro rozhraní.

V metodice je zveřejněn formát věty 56Dg pro přenos dat ve čtyřmístném rozsahu analytického účtu (AÚ) (z důvodu CSÚIS pravděpodobně platný pouze pro rok 2010) a odkaz na zveřejnění nového univerzálního formátu XML, jehož XSD schéma bude vyhlášeno v nejbližší době.

Seznam zkratk

OS	-	organizační složka
OSS	-	organizační složka státu
USC	-	územně správní celek
PO	-	příspěvková organizace
RO	-	rozpočtová oblast
ISPROFIN	-	informační systém programového financování
MHMP	-	Magistrát hlavního města Prahy
EU	-	Evropská unie
ES	-	Evropská společenství
HMP	-	Hlavní město Praha
RS	-	rozpočet schválený
SDV	-	souhrnný dotační vztah
RU	-	rozpočet upravený
GORDIC®	-	registrovaná značka firmy GORDIC spol. s r. o.
UCR®	-	metodika a programové vybavení pro účetnictví a rozpočet, registrovaná značka firmy GORDIC spol. s r. o.
GINIS®	-	programové vybavení, registrovaná značka firmy GORDIC spol. s r. o.
DHM	-	dlouhodobý hmotný majetek (dříve HIM)
DNM	-	dlouhodobý nehmotný majetek (dříve NIM)
DM	-	dlouhodobý majetek (dříve IM)
SR	-	státní rozpočet
ENNV	-	evidence nároků z nespotebovaných výdajů (zákon č. 218/2000 Sb., § 47)

Tato metodika je autorským dílem, k němuž vykonává majetková práva společnost GORDIC spol. s r. o. Žádná část tohoto textu nesmí být reprodukována ani jinak šířena bez předchozího písemného souhlasu firmy GORDIC spol. s r. o. Každá osoba odkazující se na tuto metodiku je povinna uvádět ji jako "Metodika GORDIC®- UCR®".

1. Úvod			
2. Účetnictví a rozpočet			
2.1. Legislativa			
2.2. Základní pojmy účetnictví a rozpočtu			
2.2.1. Aktiva, Pasiva, Rozvaha (bilance)			
2.2.2. Akruální princip (základní princip podvojného účetnictví)			
2.2.3. Náklady, výnosy, hospodářský výsledek			
2.2.4. Rozdíl mezi náklady a výnosy (výsledek hospodaření)			
2.2.5. Ocenění majetku a pohledávek			
2.2.6. Účtování o podmíněných pohledávkách a závazcích			
2.2.7. Stavby účtů			
2.2.8. Závěrečné zápisy			
2.2.9. Uzavření účetních knih			
2.2.10. Otevření účetních knih			
3. Rozbor datové věty			
3.1. Účtový rozvrh			
3.1.1. Konstrukce účtového rozvrhu			
3.1.2. Kontrolní funkce účtového rozvrhu			
3.1.3. Hodnota „BUPSR“			
3.1.4. Zabezpečení rozvrhu před neoprávněnými zásahy obsluhy			
3.1.5. Aktivace a deaktivace v rozvrhu			
3.2. Postup při opravách účetních záznamů podle zákona			
3.3. Využití přístupových práv			
3.4. Hodnota "H" - druh dokladu			
3.4.1. Druhy dokladu v účetnictví			
3.4.2. Druhy dokladu v rozpočtu			
3.5. Slovo „DD“ - den uskutečnění účetního případu (den uskutečnění rozpočtového případu)			
3.6. Slovo „CCCCC“ - číslo účetního (rozpočtového) záznamu (dokladu)			
3.6.1. Číselné řady			
3.6.2. Popis dokladu			
3.6.3. Textový popis řádku			
3.7. Slovo „SU“ – syntetický účet			
3.8. Slovo „AU“ - analytický účet			
3.9. Slovo „ODPA“ - oddíl, paragraf			
3.10. Slovo „POL“ - položka			
3.11. Slovo „ZJ“ - záznamová jednotka (konsolidační třídění)			
3.12. Slovo „UZ“ - účelový znak			
3.12.1. Význam a použití UZ v hospodaření s rozpočtem a v hospodaření příspěvkových organizací			
3.12.2. Význam a použití UZ při použití metodiky účtování o DPH			
3.13. Slovo „ORJ“ - organizační jednotka (rozpočtový kompetent)			
3.14. Slovo „ORG“			
3.14.1. Závazná struktura ORG pro příspěvkové organizace			
4. Metodika příspěvkových organizací			
4.1. Závazné a dop. analytiky pro uživatele programu UCR®			
4.1.1. Metodika příspěvkových organizací zřízovaných ÚSC nebo OSS			
4.1.2. Obecně k metodice			
4.1.3. Konkrétní analytické účty pro příspěvkové organizace			
4.2. Použití funkčního (odvětvového) a druhového třídění podle rozpočtové skladby v členění nákladů a výnosů hlavní činnosti a pro účet 916 u příspěvkových organizací			
4.2.1. Funkční (odvětvové) členění účtů třídy 5, 6 a účtu 416 sledované v hodnotě „ODPA“			
4.2.2. Členění nákladových a výnosových účtů dle položek rozpočtové skladby			
4.2.3. Doporučené analytické členění účtu 416 v „POL“, „UZ“ a „ORG“			
4.3. Algoritmy výkazů pro příspěvkové organizace			
4.3.1. Rozvaha (bilance)			
4.3.2. Výkaz zisku a ztráty			
4.3.3. Příloha účetní závěrky pro PO zřízované ÚSC			
4.3.4. Příloha účetní závěrky pro PO zřízované OSS			
4.4. Výstupy a tisky			
4.4.1. Účetní závěrka			
4.4.2. Účetní knihy			
4.4.3. Kontrolní výkazy			
4	5	5.1. Úvodní informace	45
5	5.1.1.	Datum uskutečnění zdanitelného plnění v řadě GORDIC® WIN	45
5	5.1.2.	Datum uskutečnění zdanitelného plnění v IS GINIS®	46
5	5.1.3.	Hlavní zásady met. a schéma hlavních identifikací pro metodiku DPH	46
6	5.2. Základní podmínky a algoritmy		47
6	5.2.1.	Základní pojmy	47
6	5.2.2.	Slova datové věty a jejich význam pro evidenci DPH	47
6	5.2.3.	Strukturovaný popis dokladů závazný v případě účtování o DPH	50
7	5.3. Obsah formuláře a závazné záz. jednotky od 1. 1. 2009		53
7	5.3.1.	Účtování pro zabezpečení podání DODATEČNÉHO daňového příznání	54
7	5.3.2.	Návrh postupu při ročním vypořádání nároků na odpočet DPH (§ 76, odst. 7 zákona o DPH)	55
7	5.4. Přehled tiskových výstupů k DPH		56
8	5.5. Schematické příklady účtování		56
9	5.5.1.	VSTUP – nárok na odpočet při zdanitel. plněních přijatých z tuzemska	56
9	5.5.2.	VÝSTUP – povinnost přiznat daň	57
9	5.5.3.	Pořízení zboží z jiného členského státu - § 16, 17 odst. 6 písm. e); § 19 odst. 3	58
9	5.5.4.	Záznamy při dodání zboží do jiných států EU - § 64	59
10	5.5.5.	Použití záznamu pro uskutečnění plnění osvobozená od daně bez nároku na odpočet daně (§ 51)	59
10	5.5.6.	Použití záznamu pro uskutečnění plnění nezahrnovaná do výpočtu koeficientu s nárokem na odpočet (§ 76, odst.3)	60
11	5.5.7.	Použití záznamu pro uskutečnění plnění osvobozená od daně bez nároku na odpočet daně a nezahrnovaná do koeficientu (§ 76, odst.3)	60
11	5.5.8.	Odvody daně na základě řádného daňového příznání	60
12	6. Metodika evidence majetkových pohybů		61
13	6.1	Pohyby majetku („POL“) pro příspěvkové organizace	61
13	6.2	Formáty přehledů o pohybu majetku	62
13	7. Datová a výkazová rozhraní		63
13	7.1.	Textový formát věty 56Dg pro datové rozhraní	63
13	7.1.1.	Struktura dávkový - textový soubor	63
13	7.1.2.	Vzorový příklad vstupní dávky	65
13	7.2.	XML formát (GXML) pro datové a výkazové rozhraní	65

1. Úvod

Vážení uživatelé,
od 1. 1. 2010 dochází k podstatným změnám v celém systému účetnictví a výkaznictví u tzv. „vybraných účetních jednotek“ podle zákona. Těmito vybranými účetními jednotkami jsou zejména veřejné rozpočty centrální úrovně i územní úrovně a jimi zřizované příspěvkové organizace. Změny se dotýkají také státních fondů.

Tyto změny zároveň navazují na nasazení zcela nového systému zpracování sběru informací do centrálního systému účetních informací státu. Celá reforma je prováděna navenek opožděným zahájením informovanosti všech účetních jednotek. Podceněním rozsahu a dopadu změn do personálních, organizačních a dalších věcí účetních jednotek. Rozsáhlejší změny si vyžadají i úpravy softwaru. Pokoušíme se navázat na dosud vydávané metodiky a předkládáme Vám upravenou verzi metodiky platnou od 1. 1. 2010.

Hlavní změny v této publikaci se dotýkají zejména definice nového výčtu syntetických účtů a na to navazující nové definované obsahy účetních závěrek. Výkaz Rozvaha (bilance), Výkaz zisku a ztráty a Přílohy účetní závěrky. Jednotlivé typy účetních jednotek (OSS, ÚSC, PO a FONDY) mají přímo ve výkazech definovanou množinu účtů, kterou mohou použít. Tak je také naše metodika postavena a podle typu účetní jednotky obsahuje všechny „povolené“ účty.

V zájmu co nejrychlejšího zabezpečení přechodu na nové účetní postupy byly při přepracování metodiky zachovány pouze závazné analytiky nutné k vytváření základních povinných výstupů a uzavírání účetnictví. Ostatní okruhy jsou v metodice pouze naznačeny jako doporučené analytiky a bude na účetních jednotkách, případně na zřizovateli příspěvkových organizací, aby si stanovili vlastní okruhy pro kontrolu správnosti.

JUDr. Bohumír ČECH
ředitel metodické sekce GORDIC®

Metodika je určena pro účetní jednotky ze sféry obecně označované jako ROPO – rozpočtové a příspěvkové organizace. Z pohledu odkazu na legislativu lze tuto sféru metodicky rozdělit dále na:

• RO - rozpočtová oblast

V oblasti rozpočtového hospodaření tyto účetní jednotky používají k posouzení dosažených výsledků příjmy a výdaje na bankovních účtech s použitím rozpočtové skladby (vyhl. 323/2002 Sb.). Jejich hospodaření se řídí rozpočtem a pravidly stanovenými zákony. Od 1. 1. 2010 se v souvislosti s celkovou reformou účetnictví v oblasti veřejných rozpočtů (vybraných účetních jednotek) mění a rozšiřuje posuzování hospodaření těchto účetních jednotek a to zavedením aktuálního principu účetnictví. To umožní zvýšit a zpřesnit posouzení majetkové a finanční situace konkrétních účetních jednotek. Výsledek hospodaření se zjišťuje jako účetní výsledek z pohledu přes nákladové a výnosové účty a zavádí se sledování opravných položek u majetku a pohledávek a opravek u dlouhodobého majetku (odepisování).

Účetní jednotky používají k posouzení dosažených výsledků příjmy a výdaje na bankovních účtech s použitím rozpočtové skladby (závazně stanovené vyhláškou č. 323/2000 Sb. V rozpočtové oblasti rozlišujeme:

- o **rozpočty centrální úrovně tvořené dílčími rozpočty organizačních složek státu (zkratka OSS)**
 - » jejich hospodaření je vymezeno zákonem č. 218/2000 Sb.
- o **rozpočty územní úrovně tvořené dílčími rozpočty územních samosprávných celků (zkratka ÚSC)**
 - » jejich hospodaření je vymezeno zákonem č. 250/2000 Sb.

Bližší popis jejich metodiky vydáváme ve zvláštní metodice (aktuálně verze 1.10.15.01 RO).

• PO - příspěvková oblast

Účetní jednotky používají k posouzení dosažených výsledků nákladové a výnosové účty (souhrnně označované jako výsledkové). Příspěvkové organizace je možné dále rozlišovat podle typu zřizovatele na PO zřizované rozpočty centrální úrovně a PO zřizované rozpočty územní úrovně. Jejich hospodaření je vymezeno stejnými zákony jako hospodaření jejich zřizovatelů.

Tato metodická příručka nemůže postihnout všechny varianty analytického členění. Snažíme se pouze stanovit minimální nutný rozsah číslování analytik různých syntetických účtů, potřebných k udržení metodické kompatibility, nezbytné pro jednotné zpracování roční účetní uzávěrky, pro tisk a výstup výkazů řady FIN a některé další speciální tiskové výstupy vytvářené firmou GORDIC®.

V účetní praxi se vyskytuje v některých případech tolik odlišných možností řešení a každá účetní jednotka si staví vlastní specifické požadavky na vypovídací schopnost účetnictví, že nelze předepsat její chování do velkého detailu.

Část analytik uvedených v této příručce je označena jako „D“, tedy doporučená. Účetní jednotka se v tomto případě může a nemusí řídit doporučením firmy GORDIC®.

Analytiky označená jako „Z“, tedy závazná, je závazná podle jednotlivých syntetických účtů z hlediska tří hlavních významů:

- o závazné analytiky z důvodu sjednocení algoritmu pro automatizované zpracování uzávěrky účetního období
- o závazné analytiky pro sjednocení okruhů účtování a navazující podpory ze strany firmy a také pro centrálně vytvářené minimální kontrolní okruhy pro kontrolu účtování
- o závazné analytiky z hlediska algoritmů celostátně závazných výstupů účetními výkazy a výkazy FIN

Nejpřísnější kategorií tvoří stanovené analytiky pro bankovní účty s rozpočtovou skladbou a pro účty nákladů a výnosů. Dodržování analytik závazně vyhlášených firmou GORDIC® je bez výjimky nutné a nelze je obcházet. Navazují totiž na algoritmus jednotlivých výkazů odevzdávaných účetní jednotkou k celostátnímu zpracování.

UPOZORNĚNÍ

1) Závaznost analytik uvedených v této metodice je platná k programu UCR® řady GORDIC® WIN i pro ekonomický subsystém informačního systému IS GINIS® a váže se k těmto oblastem:

- **k výstupům účetních a finančních výkazů**
 - k výkazu ROZVAHA-bilance – viz. výčet položek výkazu je stanovený v příloze vyhlášky č. 410/2009 Sb.
 - k Výkazu zisku a ztráty – viz. algoritmy pro členění na hlavní činnost a hospodářskou (zdaňovanou) činnost
 - k Přehledu finančních tocích
 - k Přehledu o změnách vlastního kapitálu
 - k Příloze účetní závěrky

- k automatizovanému zpracování účetní závěrky pomocí distribuovaného algoritmu
 - ke kontrolním chodům udržovaným centrálně
- 2) Vyšší územní samosprávné celky pro nižší územní samosprávné celky, případně zřizovatelé pro své příspěvkové organizace mohou vydat vlastní doplňující a rozšiřující metodiku. Ani takto vydaná metodika nemůže být v přímém rozporu s ustanovením uvedeným v bodu 1).
- 3) Pokud by z hlediska upřesnění metodiky bylo třeba upravovat algoritmy účetní závěrky, kontrolní chody nebo jiné výstupy, pak se z pohledu metodického jedná o úpravy "na zakázku" a nelze počítat s jejich celoplošným nasazením.

V případě, že je požadována úprava metodiky a tato úprava je přijata centrálou firmy jako obecné řešení výhodné pro všechny zákazníky, je zpracována a veškeré související úpravy jsou zahrnuty v rámci legislativního update. Pokud je požadavek na změnu vyhodnocen jako individuální, je řešeno jako zakázková úprava za úhradu s vyhodnocením případného dopadu na další algoritmy programu. Hovoříme pak o zakázkových úpravách metodiky a navazujících algoritmů.

2. Účetnictví a rozpočet

2.1. Legislativa

Obecná metodika vychází z vyhlášky č. 410/2009 Sb., kterou se provádějí některá ustanovení zákona č. 563/1991 Sb. o účetnictví, ve znění pozdějších předpisů, pro účetní jednotky, které jsou územními samosprávnými celky, příspěvkovými organizacemi, státními fondy a organizačními složkami státu. V návaznosti na § 36 zákona č. 563/1991 Sb. se za účelem docílení souladu při používání účetních metod účetními jednotkami vydávají České účetní standardy.

Přehled nejdůležitějších právních předpisů:

- **Zákon č. 563/1991 Sb. o účetnictví**
 - Obecný princip účetnictví
- **Zákon č. 250/2000 Sb. o rozpočtových pravidlech**
 - Územní rozpočty a jimi zřizované příspěvkové organizace
- **Zákon č. 218/2000 Sb. o rozpočtových pravidlech**
 - Státní rozpočet, rozpočet OSS a jimi zřizované příspěvkové organizace
- **Zákon č. 320/2001 Sb. o finanční kontrole**
- **Zákon č. 420/2004 Sb. o přezkoumávání hospodaření územních samosprávných celků a dobrovolných svazků obcí**
- **Vyhláška č. 410/2009 Sb.**
 - Účtová osnova, uspořádání a náplň účetních výkazů
- **Vyhláška č. 323/2002 Sb. o rozpočtové skladbě**
 - Kapitoly, položky, paragrafy, ZJ
- **Vyhláška č. 449/2009 Sb.**
 - Způsoby, termíny a rozsah předkládaných údajů
- **Vyhláška č. 416/2004 Sb., kterou se provádí zákon o finanční kontrole**
- **České účetní standardy**
 - Rozvádí a upřesňují účetní metodiku, která vychází ze zákona o účetnictví a vyhlášky, která je prováděcím předpisem k zákonu. České účetní standardy navazují na příslušné vyhlášky podle typu účetní jednotky
- **Vyhláška č. 383/2009 Sb. o účetních záznamech v technické formě....**

2.2. Základní pojmy účetnictví a rozpočtu

Tato část metodické příručky popisuje jen základní pojmy účetnictví, které jsou podrobněji rozváděny v prováděcích vyhláškách k zákonu o účetnictví a popsány v účetních standardech, v učebnicích nebo odborné literatuře.

2.2.1. Aktiva, Pasiva, Rozvaha (bilance)

Aktiva

Jeden ze základních pojmů účetnictví. Obecně lze aktiva charakterizovat jako „majetek“ účetní jednotky, který je možno členit do jednotlivých druhů podle formy a časového hlediska existence. Pro oblast ROPO jsou v současné době členěna takto:

- o stálá aktiva
 - o dlouhodobý nehmotný majetek
 - o dlouhodobý hmotný majetek
 - o dlouhodobý finanční majetek
 - o dlouhodobé pohledávky
- o oběžná aktiva
 - o zásoby
 - o krátkodobé pohledávky
 - o příjmové účty rozpočtového hospodaření
 - o krátkodobý finanční majetek

Pasiva

Pasiva jsou zdroje krytí majetku. Na rozdíl od aktiv, které se člení dle doby, po kterou zůstávají v účetní jednotce, se pasiva primárně člení na vlastní a cizí zdroje:

- o vlastní kapitál
 - o jmění účetní jednotky o upravující položky
 - o fondy účetní jednotky
 - o výsledek hospodaření
- o cizí zdroje
 - o výdajové účty rozpočtového hospodaření
 - o rezervy
 - o dlouhodobé závazky
 - o krátkodobé závazky

Rozvaha (balance)

Rozvaha je jednou ze součástí účetní uzávěrky a jedním ze základních účetních výkazů. V jedné části jsou uvedena aktiva a v druhé pasiva. V rozvaze musí být vždy a za všech okolností splněna tzv. **základní bilanční rovnice**, která říká, že

AKTIVA = PASIVA

Tato rovnice vyjadřuje základní princip podvojného účetnictví, kde platí, že každý účetní případ po jeho zaúčtování musí splňovat rovnost obrátů stran MD a DAL. Takže platí, že pro účetní doklad musí platit rovnice MD = DAL. V praxi může nastat:

AKTIVA	PASIVA	Popis
+	+	současné zvýšení AKTIV i PASIV
-	-	současné snížení AKTIV i PASIV
+ -		zvýšení jednoho AKTIVA a snížení jiného AKTIVA
	+ -	zvýšení jednoho PASIVA a snížení jiného PASIVA

2.2.2 Akruální princip (základní princip podvojného účetnictví)

Účetní princip, podle něž jsou důsledky transakcí, či jiných událostí uznány v době, kdy nastaly (a nikoli v okamžiku, kdy jsou za ně přijaty či vydány peníze nebo jejich ekvivalenty) a jsou zaúčtovány do období, k němuž se vztahují.

Materiál je převzat na sklad účetní jednotky s datem, kdy skutečně došel (1.datum uskutečnění účetního případu), faktura je zaúčtována k okamžiku přijetí do účetní jednotky (2.datum uskutečnění účetního případu), faktura má datum úhrady v jiný den než došla do organizace (3.datum uskutečnění účetního případu) a materiál je postupně spotřebováván na údržbu nebo opravy a zaúčtuje se s datem, kdy byl vydán ze skladu a použit (4.datum uskutečnění účetního případu). V důsledku posunu je možné a zcela obvyklé, že o nákladu (spotřebě tohoto materiálu) je účtováno dokonce do dalšího účetního období (roku).

2.2.3. Náklady, výnosy, hospodářský výsledek

Náklady

Výdaj představuje jednorázové vynaložení peněžních prostředků v momentu jejich úbytku z bankovního účtu nebo pokladny, kdežto pro **náklad** je důležitý moment účelového vynaložení (skutečná spotřeba nákladové složky).

Mezi náklady a výdaji tedy může existovat tzv. VĚCNÁ A ČASOVÁ NESOURODOST. Věcná nesourodost znamená, že ne všechny výdaje jsou ihned adresné (stávají se náklady). Příkladem takové nesourodosti je nákup kancelářských potřeb do skladu úřadu, což představuje výdaj, kterým je zatížena účetní jednotka jako celek. Tento nakoupený kancelářský materiál je pak vydáván k použití vnitřním útvarům podle potřeb. Tento výdej do spotřeby tvoří náklad. V účetnictví se řeší nejčastěji formou časového rozlišení nákladů.

Výnosy

Příjem představuje jednorázový přírůstek peněžních prostředků v momentu jejich připsání na bankovní účet nebo přijetí do pokladny, kdežto pro **výnos** je důležitý moment použití v návaznosti na náklady.

Mezi výnosy a příjmy tedy může existovat tzv. VĚCNÁ A ČASOVÁ NESOURODOST. Věcná nesourodost znamená, že ne všechny příjmy jsou ihned adresné a vztahují se k danému období. Příkladem takové nesourodosti je platba inkasovaná předem, kterou je třeba formou časového rozlišení výnosů promítat do výnosů postupně a v souladu se skutečným vynakládáním prostředků v nákladech účetní jednotky.

2.2.4. Rozdíl mezi náklady a výnosy (výsledek hospodaření)

Rozdíl mezi náklady a výnosy účetní jednotky představuje skutečný výsledek hospodaření. V praxi účetních jednotek v oblasti OSS a ÚSC je faktický výsledek hospodaření možno zjistit pouze v tzv. „hospodářské činnosti“, kde OSS nebo ÚSC vykonává činnost, která je předmětem daně z příjmů. Jde o různé formy podnikání v oblasti stravování, pronájmů nemovitostí, těžby a zpracování dřeva a jiných surovin, služby v oblasti dopravy, zemních prací apod.

Ve výhledu se počítá při reformě účetnictví s vyšším uplatněním hodnocení účetní jednotky podle rozdílu mezi náklady a výnosy i v oblasti veřejných rozpočtů.

2.2.5. Ocenění majetku a pohledávek

V oblasti veřejných rozpočtů (tzv. vybraných účetních jednotek) se od 1. 1. 2010 a v dalších etapách bude nasazovat systém účetnictví, který se blíží podnikatelskému charakteru. S tím souvisí i nové skutečnosti, o kterých bude muset být účtováno.

* ODPISY a oprávký

Oprávký vyjadřují kumulované odpisy u majetku za předchozí období. Odpisy pak vyjadřují opotřebením majetku (amortizaci) vyjádřené v Kč. Známé 2 druhy opotřebením: - fyzické (používáním) a morální (zastaráním). Účetní jednotka sleduje 2 druhy odpisů:

- účetní odpisy

Účetní jednotka provádím odpisování na základě odpisového plánu, ve kterém si stanovím sazby účetních odpisů (v %) v závislosti na předpokládaném fyzickém a morálním opotřebením IM v daných podmínkách např. podle očekávané životnosti nebo ve vztahu k výkonům. **Při postupných krocích zavádění reformy účetnictví se předpokládá, že budou samostatnou vyhláškou stanoveny pravidla pro účetní odpisy pro všechny „vybrané účetní jednotky“.**

- daňové odpisy

Na rozdíl od účetních odpisů se pro daňové účely používají daňové odpisy, stanovené v zákonu o daních z příjmů a používané pro účely výpočtu daňového základu této daně. Tyto odpisy jsou konstruovány jako rovnoměrné nebo zrychlené.

* OPRAVNÉ POLOŽKY

Opravné položky se vytváří k majetku (tj. k aktivům) účetní jednotky v zájmu dodržování jedné z obecně uznávaných účetních zásad, tzv. zásady opatrnosti. Tato zásada zjednodušeně řečeno říká, že účetní jednotka by měla ve svém účetnictví zobrazit i potenciální („hrozící“) rizika a ztráty, nikoliv však potenciální („hrozící“) zisky. Jinými slovy zásada opatrnosti účetní jednotky říká, aby se účetní jednotka sama sobě ve svém účetnictví spíše „podhodnocovala“ než nadhodnocovala, to vše samozřejmě v rámci určitých pravidel.

Tím se zásadně liší od oprávek, které jak známo vyjadřují trvalé snížení hodnoty majetku v důsledku jeho používání a opotřebením (typicky v případě dlouhodobého majetku). Zatímco oprávký jsou „napořád“, u opravných položek existuje předpoklad, že časem důvod jejich existence pomine.

Opravné položky lze především tvořit:

- k dlouhodobému majetku
- k zásobám
- k pohledávkám
- ke krátkodobému finančnímu majetku

* OCENĚNÍ REÁLNOU HODNOTOU

Změna účetní metody ocenění majetku reálnou hodnotou podle § 27 odst. 1 písm. h) zákona, který účetní jednotka určila k prodeji přede dnem účinnosti vyhlášky 410/2009 Sb., provede účetní jednotka nejpozději do 31. prosince 2010, s výjimkou organizačních složek státu a státních fondů, které provedou tuto změnu účetní metody nejpozději k okamžiku stanovenému pro předávání operativních účetních záznamů do centrálního systému účetních informací státu podle jiného právního předpisu) a s výjimkou Pozemkového fondu České republiky, který tuto změnu metody provede nejpozději do 31. prosince 2011.

Příspěvkové organizace, které vedou účetnictví ve zjednodušeném rozsahu, neoceňují majetek a závazky reálnou hodnotou podle § 27 zákona a nepoužijí ustanovení § 59 až 64 v rozsahu, v jakém upravují oceňování majetku a závazků reálnou hodnotou.

2.2.6. Účtování o podmíněných pohledávkách a závazcích

Novinka v účetnictví od 1. 1. 2010, která zavádí zcela nový prvek v účetnictví veřejných rozpočtů. Vychází z ustanovení vyhlášky 410/2009 Sb., § 51, § 52, § 53, § 54. V účetnictví se ukládá vést na přesně vymezených podrozvahových účtech tzv. podmíněné pohledávky a závazky. Jsou to takové pohledávky nebo závazky, které vzniknou nebo mohou vzniknout účetní jednotce v budoucnosti v souvislosti se skutečnostmi uvedenými ve vyhlášce. Podmíněné pohledávky a závazky se člení na krátkodobé – nastanou do konce účetního období a jako dlouhodobé – nastanou v následujících účetních obdobích.

2.2.7. Stavý účtů

Účty mohou mít na počátku i na konci období zůstatky, jež lze označovat také jako stavý, které představují hodnotu daného aktiva (na účtech aktivních), či pasiva (na účtech pasivních). Stavý účtů se dají v softwaru zjišťovat i v průběhu účetního období a to k jakémukoliv dni.

Zůstatek, neboli stav účtu na konci období je označován pojmem konečný zůstatek (stav), výchozí stav na počátku období je označován jako počáteční zůstatek (stav), někdy také „rozvahový“ stav. Počáteční stavý bilančních (rozvahových) účtů musí navazovat na jejich konečné stavý na konci předchozího účetního období. Tento požadavek se také nazývá „bilanční kontinuita“ a zákon o účetnictví ji vyžaduje v § 19, odst.4. Zůstatky jsou uváděny na účtech na straně MD u aktivních účtů, či na straně DAL u pasivních účtů.

2.2.8. Závěrečné zápisy

Zápisy vznikající automatizovaně nebo ručně na základě celostátně závazně předepsané metodiky tzv. „závěrečných zápisů“ na konci účetního období (roku).

Bližší popis funkce uzávěrky roku je popisován v samostatné metodice uzavírání roku.

2.2.9. Uzavření účetních knih

Zápisy vznikající automatizovaně nebo ručně na základě celostátně závazně předepsané metodiky tzv. „uzavírání účetních knih“ na konci účetního období (roku).

Bližší popis funkce uzávěrky roku je popisován v samostatné metodice uzavírání roku.

2.2.10. Otevření účetních knih

Zápisy vznikající automatizovaně nebo ručně na základě celostátně závazně předepsané metodiky tzv. „otevření účetních knih“ na začátku účetního období (roku).

Bližší popis funkce uzávěrky roku je popisován v samostatné metodice uzavírání roku.

3. Rozbor datové věty

Schéma konstrukce celé věty pro rozpočet i účetnictví:

HH	DD	CCCCC	SU	AU	ODPA	POL	ZJ	UZ	ORJ	ORG	MD	Dal
hh	dd	ccccc	xxx	xxxx	xxxx	xxxx	xxx	xxxxxxxx	xxxx	xxxxxxxxxxxxxx		

Stručný popis jednotlivých slov v datové větě:

- **HH (DRD)** **druh dokladu (starší zkratka „H“ nahrazena zkratkou „DRD“)**
 - » druh dokladu je dvoumístné číslo (hh)
- **DD** **Den uskutečnění účetního případu – den uskutečnění rozpočtového případu**
- **CCCCC** **Číslo účetního (rozpočtového) záznamu (dokladu)**
- **SU** **Syntetický účet (označováno také jako úroveň účtového rozvrhu 0)**
 - » základní povinný třídící znak podvojného účetnictví (podle daného typu účtové osnovy)
 - » musí být vždy použit u každého účetního nebo rozpočtového zápisu
- **AU** **Analytický účet (označováno také jako úroveň účtového rozvrhu 1)**
 - » podrobnější třídění syntetického účtu, které povinně stanoví účtová osnova
 - » kombinace SU/AU je určující pro použití dalších analytických úrovní
 - » musí být vždy použit u každého účetního nebo rozpočtového zápisu
 - » **xxxx** – čtyřmístná varianta - od 1.1.2010 již není podporována dvoumístná varianta
- **ODPA** **Oddíl, paragraf (označováno také jako úroveň účtového rozvrhu 3)**
 - » slovo určené pro funkční třídění dle rozpočtové skladby – vyhláška č. 323/2002 Sb.
 - » používá se pouze u zápisů, které zachycují operace sledované v rozpočtové skladbě (příjmy a výdaje organizace)
- **POL** **Položka (označováno také jako úroveň účtového rozvrhu 4)**
 - » slovo určené pro druhové třídění dle rozpočtové skladby – vyhláška č. 323/2002 Sb.
 - » používá se pouze u zápisů, které zachycují operace sledované v rozpočtové skladbě (rozpočtové příjmy a výdaje organizace)
- **ZJ** **Záznamová jednotka - konsolidační třídění (označováno také jako úroveň účtového rozvrhu 5)**
 - » slovo určené pro záznam k rozpočtové skladbě – vyhláška č. 323/2002 Sb
 - » záznam k identifikaci základu DPH (speciální metodika DPH)
- **UZ** **Účelový znak (označováno také jako úroveň účtového rozvrhu 6)**
 - » slovo se používá u zápisů, které zachycují operace sledované v rozpočtové skladbě (příjmy a výdaje organizace) a u výsledných účtů, slouží k záznamu nástrojů a zdrojů pro sledování a vykazování akcí spolufinancovaných ze SR a EU
 - » k identifikaci záznamů pro označení dodatečného přiznání k DPH
 - » pro vykazování ukazatelů státního rozpočtu pro OSS (výkaz FIN 2-04U)
- **ORJ** **Organizační jednotka - rozpočtový kompetent (označováno také jako úroveň účtového rozvrhu 7)**
 - » slovo určené pro evidenci rozpočtového kompetenta
 - » pro rozpočet – kapitola, radní – odbor, u majetku inventární úsek
 - » pro obchodní vztahy – číselník dodavatelů – odběratelů
 - » pro náklady a výnosy - středisko
 - » používá se ve všech výjimkách, kde je umožněno jej zadávat
- **ORG** **Organizační třídění (označováno také jako úroveň účtového rozvrhu 8)**
 - » slovo určené pro evidenci dalšího uživatelského členění
 - » pro rozpočet – číselník akcí investičních i neinvestičních
 - » pro obchodní vztahy – číslo faktury dodavatele – odběratele (dle KDF nebo KOF)
 - » u ostatních pohledávek a závazků – číselník dlužníků – věřitelů atp.
 - » v ostatních případech – nižší organizační číselník
- **MD** **Strana MD**
- **Dal** **Strana Dal**

3.1. Účtový rozvrh

Z hlediska dodržování metodiky rozpočtu a účetnictví je účtový rozvrh nejdůležitějším řídicím souborem. Program při pořizování důležitých částí dat rozpočtu i účetnictví provádí interaktivně kontrolu na existenci vkládaných dat v daném účtovém rozvrhu. Z tohoto důvodu je v obou platformách (GORDIC® WIN i IS GINIS®) tomuto řídicímu souboru věnována největší péče, jak z hlediska jeho obsahu, z hlediska omezení možnosti měnit nejdůležitější algoritmy, tak i z hlediska řízení jeho chování při kontrole externě vstoupených dat. V GORDIC® WIN je rozvrh spravován v modulu UCR® a ostatní moduly v případě on-line propojení s pořizovačem UCR® kontrolují svá data na tento rozvrh nebo musí být kontace, generované off-line předem připraveny tak, aby odpovídaly skladbě účtového rozvrhu. Kontrola na rozvrh se děje až po připojení dávky účetních záznamů. V IS GINIS® je rozvrh spravován v samostatném modulu ADR (Administrace rozvrhu) a účtový rozvrh je on-line přístupný ze všech modulů, které jsou přímo navázány na databázi.

3.1.1. Konstrukce účtového rozvrhu

Účtový rozvrh je konstruován jako víceúrovňový s možností provádět odkazy na jiné části rozvrhu. Obecně je pro celou strukturu účtového rozvrhu (i dat) užíván pojem „**věta**“. Věta se pak člení na jednotlivé části – „**slova**“.

Z metodického hlediska jsou metodikou firmy GORDIC® nadefinovány tzv. „**výjimky**“. Tyto výjimky představují skupiny syntetických a analytických účtů, pro které je společně definován počet používaných slov a jejich význam ve větě. Jinak řečeno, je možné pro každou výjimku zvlášť nadefinovat strukturu věty a vazby jednotlivých slov uvnitř této struktury. Jak je dále z textu patrné, firmou GORDIC® je také předem nadefinován odstupňovaný přístup k práci se slovy ve větě účtového rozvrhu.

V praxi to znamená, že je možné nadefinovat takový rozvrh, který může uspořit značnou kapacitu disku a zejména z pohledu uživatele zefektivnit práci při údržbě číselníků. Velmi důležité je, že je možno optimálně určit vnitřní náplně a struktury účtů a to dle charakteru účtových skupin a účtových tříd s ohledem na požadavky kladené na jejich analytické třídění.

3.1.2. Kontrolní funkce účtového rozvrhu

Účtový rozvrh má v každé výjimce a pro každou úroveň předem definované vlastnosti, které ovlivňují kontrolní mechanismy při práci s účtovým rozvrhem. Celkem je v tomto nastavení možno ovlivnit tři kontrolní funkce:

- **kontroly při pořizování dat přes interní pořizovač (rozpočtu nebo účetnictví)**
- **kontroly při spuštění kontrolního chodu**
- **kontroly při externím vstupu textovou dávkou 5,6,xG nebo binární dávkou GORDIC® nebo dávkou XML**

V každé ze tří funkcí je pak možné kontrolovat až čtyřmi způsoby:

- **Velmi přísná kontrola na účtový rozvrh**
Vždy se při průchodu pořizovače kontroluje na konkrétní slovo z účtového rozvrhu. Přitom se neumožní vynechat pořizované slovo (bez zadání alespoň nulové kombinace daného slova do účtového rozvrhu).
- **Méně přísná kontrola na účtový rozvrh**
Při zadání nové kombinace se vždy kontroluje na účtový rozvrh. Přitom se umožní na klávesu ENTER vynechat pořizované slovo (aniž se musí zadávat nulová kombinace daného slova do účtového rozvrhu).
- **Kontrola na účtový rozvrh pouze na maskové účty (např. 01xx, 05xx atp.)**
Při zadání nové kombinace se kontroluje na účtový rozvrh jen je-li zadaná kombinace z intervalu zadaného předem firmou (jiným tvůrcem rozvrhu).
- **Bez kontroly na účtový rozvrh**
Při zadání nové kombinace se nikdy nekontroluje na účtový rozvrh. Po zadání číselné kombinace a po stisku klávesy ENTER se nevyžaduje zadání hodnoty do účtového rozvrhu.

3.1.3. Hodnota „BUPSRR“

V programu UCR®, řady GORDIC® WIN, se pomocí hodnoty „BUPSRR“ umožňuje přednastavit chování programu v pořizovači rozpočtu nebo účetnictví. Je možné zakázat některé analytiku pro pořizovač rozpočtu nebo účetnictví, případně předem určit stranu rozpočtu nebo účetnictví na kterou má být výhradně napořizováno. V IS GINIS® je hodnota „BUPSRR“ ještě navíc rozšířena o další údaje vztahující se k dalším evidencím (viz dokumentace ke IS GINIS®).

UPOZORNĚNÍ

Hodnota BUPSRR je firmou GORDIC spol. s r. o. předem nadefinována a z hlediska uživatele ji nedoporučujeme měnit. Pro většinu syntetických účtů je uvedena již na 1. úrovni (hodnotě „AU“) s výjimkou tzv. „rozpočtových účtů“ (nesoucích rozpočtovou skladbu), kde je nadefinována až na 4. úrovni (na položce rozp. skladby).

3.1.4. Zabezpečení rozvrhu před neoprávněnými zásahy obsluhy

Účtový rozvrh je chráněn před neautorizovanými změnami. V konfiguracích softwaru je ze strany firmy GORDIC spol. s r. o. již předem vázána možnost změny jednotlivých účtů a jejich dalších úrovní podle přidělených přístupových práv. Při nasazení programu se pracovníkům zákazníka přidělují přístupová práva, která umožňují různé úrovně přístupu k datům.

Příklady omezení:

- do účtového rozvrhu není například možné na nižší přístupová práva doplnit, změnit ani odstranit syntetické účty
- u rozpočtových účtů není uživateli s nižší úrovní přístupu povoleno doplnit, změnit nebo odstranit slova ODP, POL a Zj., zatímco u jiných účtů to možné je
- u rozpočtových účtů je možné od nižší úrovně přístupu doplnit, změnit nebo odstranit AÚ, UZ, ORJ a ORG

Způsob přidělování přístupových práv v systému GORDIC® WIN

Pro program UCR®, řady GORDIC® WIN, jsou práva definována v souboru UCR.PSW jako systém hodnot, které u každé osoby označují úroveň přístupu

ADMINISTRÁTOR	Disponuje pouze vedení firmy a slouží zcela ke speciálním účelům
SPRÁVCE	Určeno pro tzv. "správce účtového rozvrhu", kterým může být vedoucí-metodik rozpočtu nebo účetnictví
SERVIS	Určeno pouze pro dealery firmy a slouží k možnosti řešení odstraňování havarijních stavů a následků neodborných zásahů
UŽIVATEL 1 až 9	Každý uživatel má přidělené heslo, jehož součástí jsou přístupová práva s možností definovat až 9 úrovní přístupu.

POZNÁMKA

Úrovně přístupu jsou definovány jako soustava dvou čísel, přičemž 1. místo v čísle znamená přístup k datům účetnictví a 2. místo k datům rozpočtu. Je tedy možné definovat kombinovaná hesla pro přístup k programu. Bližší informace jsou součástí speciální dokumentace nebo je poskytnete pracovník firemní distribuční sítě.

Způsob přidělování přístupových práv v IS GINIS®

Pro IS GINIS®, vzhledem ke složitosti vnitřních vazeb a počtu modulů existuje mnohem složitější a hlubší systém členění přístupových práv. Práva jsou definována jako systém přiřazování práv k funkčnímu místu. Na tyto funkční místa jsou pak definovány přístupy konkrétních osob. Zároveň je možné definovat i tzv. „zástupy“ za funkci. Konkrétní možnosti nastavení jsou předmětem speciální dokumentace, případně je poskytnete pracovník distribuční sítě.

3.1.5. Aktivace a deaktivace v rozvrhu

Ve všech sadách distribuovaných rozvrhů jsou firmou GORDIC spol. s r.o. dodávány některé kombinace, které jsou předem deaktivovány. Znamená to, že se při opisu účtového rozvrhu ukáží ve výstupní sestavě, ale jsou na konci příslušného řádku označeny číslicí "1" - neaktivní. U ostatních kombinací není uvedena číslice žádná a znamená to, že jsou tyto kombinace aktivní – je možné na ně pořizovat data. Z pohledu kontrolní funkce je význam neaktivních účtů pouze v tom, že zůstávají v účtovém rozvrhu, ale nenabízejí se při zadávání dat a uživatel na ně nemůže nic napořizovat.

Výhodou „deaktivace“ je, že pokud uživatel nebude některé kombinace v účetní větě (od „SU“ až po „ORG“) používat a chce je pouze vyřadit z nabídky při pořizování, pak je vhodné požadované kombinace pouze „deaktivovat“ a nikoliv „mázat“ z rozvrhu. Některé z těchto kombinací totiž nejde zpět do rozvrhu vrátit běžným uživatelským přístupem (jsou vázána na speciální přístupová práva).

Ružit z účtového rozvrhu je vhodné pouze ta slova, která uživatel sám do rozvrhu doplnil a jsou chybná, nebo je může pouze deaktivovat.

Funkce AKTIVACE a DEAKTIVACE jsou umístěny v programu UCR®, řady GORDIC® WIN, v submenu ROZVRH - SERVIS. V modulu ADR IS GINIS® se hodnoty účtového rozvrhu dají nadadministrovat do stavu „aktivní“, „připraven“, „neaktivní“ a „návrh“.

3.2. Postup při opravách účetních záznamů podle zákona

Podle § 4, odst. 10 zákona č. 563/1991 Sb., o účetnictví, jsou účetní jednotky povinny vést účetnictví jako soustavu záznamů. Jedním z druhů účetních záznamů je účetní zápis podle § 12. Na účetní zápisy o zaúčtování účetního případu se vztahuje povinnost uvedená v § 35, která se týká oprav již uskutečněných účetních zápisů.

V programu UCR®, řady GORDIC® WIN, se účetní zápisy dají opravovat dvojím způsobem:

1) Nepřímé opravy (oprava novým dokladem)

- funkce zabezpečuje automatické vložení odkazu na opravovaný doklad do „opravného“ dokladu (pro účetnictví i rozpočet)
- tento způsob opravy je nutné použít v případě, že doklad, který chceme opravovat, se nachází v tzv. „ročním souboru“, tedy v měsících, které byly již uzavřeny uzavěrkou M a je možné ho použít i při opravě v neuzavřeném období
- funkce opravy „novým dokladem“ zajišťuje automatické vytváření vazeb mezi doklady pomocí **automatického vložení řetězce ve tvaru „*CPD-hhmmcccc;“** do popisu dokladu:
 - * řídicí znak
 - CPD zkratka „číslo původního dokladu“
 - hh druh dokladu původního účetního dokladu
 - mm měsíc původního dokladu
 - cccc číslo původního dokladu
 - ; ukončení řetězce
- na základě změny některé hodnoty v původním dokladu program vytvoří na pozadí opravný doklad pod datem aktuálního období (období ve kterém se oprava provádí) a pod číslem dokladu z uživatelem vybrané dokladové řady a poté se uloží do měsíčního souboru
- nový doklad obsahuje pouze změny, které byly v původním dokladu provedeny a to formou odúčtování původní hodnoty a naúčtování na novou hodnotu
- zároveň byla vytvořena funkce, která umožňuje tisknout doklad, který vyhledá všechny odkazy stejného CPD a zobrazí na stisk klávesy:
 - „F8“ – doklad původní + všechny opravné doklady (zobrazí i případné revizní záznamy)
 - „F9“ – „kumulativní“ doklad, který ukáže jaký je konečný vzhled a obsah dokladu po všech provedených opravách

2) Přímé opravy (oprava s revizními záznamy)

- oprava se provádí při změně v datové větě na pozadí, tj. na pozadí se automaticky vytvářejí zápisy odúčtování a zaúčtování, tzv. revizní záznamy
- v podstatě se jedná o skryté odúčtování celého původního dokladu a naúčtování nového dokladu s promítnutím změny, v prohlášení dokladů a v běžných výstupech (deníky, hlavní knihy, knihy analytické evidence) se promítají pouze výsledky po opravě

- tento způsob opravy je možné použít pouze v neuzavřeném období v menu OPRAVY
- v menu PROHLÍŽENÍ a OPRAVY je možné zobrazit u konkrétního dokladu na stisk klávesy:
 - „7“ – doklad původní
 - „8“ – doklad původní s průběhem všech oprav (s tzv. „revizními“ záznamy)
 - „9“ – výsledný doklad po opravě

V IS GINIS® se účetní zápisy dají opravovat pouze jednou formou:

Oprava je možná jen novým „účetním dokladem“, tedy „nepřímou“ opravou. Systém podporuje vytváření vazeb mezi opravovaným a opravným dokladem na bázi vazeb mezi identifikátory obou dokladů. Pro podrobnosti je nutné se obrátit na svého implementátora IS GINIS®

Dodržení návaznosti účetních zápisů na účetní doklady (účetní případy)

Zejména v programu UCR® řady GORDIC® WIN se v praxi občas používá „NEVHODNÝ“ postup pořizování. Při účtování do účetního deníku se pod jedno číslo účetního dokladu ukládají účetní zápisy (záznamy podle § 12), které spolu věcně nesouvisí a týkají se uskutečnění více účetních případů (viz § 6, odstavec 1).

Uvedený postup vede k nepřehlednosti účetnictví (§ 8, odst.1) a dělá i potíže s případným zjišťováním chyb a návazností opraveného dokladu na doklad původní (viz ustanovení § 35).

Program UCR®, řady GORDIC® WIN, je konstrukčně jednoznačně orientován na datum a číslo dokladu. Tato slova jsou klíčovým třídícím znakem při zjišťování, jak byl zaúčtován jeden konkrétní účetní případ. Doporučujeme, aby naši uživatelé každému účetnímu případu přidělili samostatné číslo účetního dokladu. Rovněž doporučujeme rozdělit účtování do účetního deníku do více číselných řad.

V IS GINIS® se při metodicky vhodném nastavení ukládání zápisů do dokladových řad nedá tento „NEVHODNÝ“ postup vůbec použít. Každý účetní doklad je ukládán při zápisu do deníku do jednoznačně identifikovaného čísla dokladu.

3.3. Využití přístupových práv

Velmi důležitá z hlediska metodického i z hlediska dodržení ustanovení zákona o účetnictví je důsledná administrace přístupových práv k modulům řady GORDIC® WIN i IS GINIS®. V praxi se zejména u menších účetních jednotek a především v řadě GORDIC® WIN vyskytují případy, kdy účetní jednotka nemá nedefinovaný oddělený přístup osob tak, aby byla schopna zjistit odpovědnost za vedení účetnictví. Hrubým porušením je to, že je více uživatelům přidělen obecný „uživatel“ a jednotné heslo „9999“.

Jednotlivé moduly GORDIC® WIN disponují zabezpečením přístupu podle uživatelského jména a hesla. Heslo i uživatelské jméno je nevhodné sdělovat mezi pracovníky navzájem, neboť by se mělo jednat o utajenou část přístupového hesla. V řídicím souboru UCR.PSW je pak doporučeno spojit tato hesla s identifikací osobního čísla pracovníka a se jménem pracovníka.

V obou platformách jsou na pozadí ukládány do datových souborů (databáze) ke každému pořizovanému (opravovanému) záznamu údaje o identifikaci osoby a zároveň i „časové razítko“, kdy k události došlo.

Pro revizi dat účetnictví a rozpočtu je možné kromě konfigurovatelných tisků v menu Prohlížení M,R,R+M a Opravy zpracovávat revizní sestavy ve tvaru účetního (rozpočtového) deníku. Sestavy se spouští v menu ÚČETNICTVÍ (ROZPOČET) – submenu TISK – DENÍKY.

Pro účetnictví je to skupina formátů s identifikací UCRDU015: Účetní deníky úplné – revizní záznam, a pro rozpočet je to skupina formátů s identifikací UCRDR015: Rozpočtové deníky úplné – revizní záznam.

3.4. Hodnota "H" - druh dokladu

HH	DD	CCCCC	SU	AU	ODPA	POL	ZJ	UZ	ORJ	ORG	MD	Dal
hh	dd	ccccc	xxx	xxxx	xxxx	xxxx	xxx	000xxxxx	xxxx	00xxxxxxxxxxx		

Struktura: **hh**

3.4.1. Druhy dokladu v účetnictví

00 běžné účetní zápisy

- slouží k identifikaci běžných účetních zápisů do deníku

01 zápisy počátečních (rozvahových) stavů

- zachycují stavy účtů pro zobrazení ve sloupcích výkazu ROZVAHA

04 závěrečné zápisy

- slouží k identifikaci zápisů vznikajících automatizovaně nebo ručně na základě celostátně závazně předepsané metodiky tzv. „závěrečných zápisů“ na konci účetního období (roku)

05 uzavírací zápisy

- slouží k identifikaci zápisů vznikajících automatizovaně nebo ručně na základě celostátně závazně předepsané metodiky tzv. „uzavírání účetních knih“ na konci účetního období (roku)

POZNÁMKA

Druhem dokladu 04 a 05 jsou v programu UCR® řady GORDIC® WIN i IS GINIS® odlišeny účetní zápisy týkající se účetní závěrky období a chovají se stejně jako běžné účetní zápisy.

3.4.2. Druhy dokladu v rozpočtu

02 schválený rozpočet

- slouží k identifikaci rozpočtu, vzniklého v procesu návrhu rozpočtu a schváleného orgánem, který je k tomu určen zákonem – pak je to tzv. „schválený rozpočet“

03 rozpočtové opatření (DRUH_ROP = 1)

- slouží k identifikaci rozpočtové úpravy v kompetenci organizace účetní jednotky nebo OSS, případně ústředního orgánu státní správy (používá se u ÚSC i OSS)
- u organizačních složek státu se jedná o opatření, kterými se nemění závazné ukazatele kapitoly celkem a není k nim třeba souhlasu MF ČR
- u územních samosprávných celků jsou to všechny úpravy již schváleného rozpočtu, které se provádí na základě schválení kompetentním orgánem účetní jednotky

06 blokáce rozpočtu (platební kalendář)

- slouží k identifikaci datového záznamu, který je nezávislý na hodnotách schváleného nebo upraveného rozpočtu a je orientační hodnotou, která umožňuje poznamenat, kolik z konkrétní klasifikace rozpočtové skladby je „blokováno“ z titulu existujícího závazku, který ještě nebyl uhrazen
- druh dokladu umožňující pracovníkům zabývajícím se rozpočtem zadávat si do datového souboru poznámku o tzv. „blokaci“ rozpočtu. To znamená poznamenávat si postupně jakou část rozpočtu mají již zablokovanou (rezervovanou). Důvodem k této blokaci může být uzavření smluv, nebo obdržené faktury (ještě neproplacené i proplacené), odeslané objednávky na zboží a služby atp. Tyto záznamy se nijak nepromítají do upraveného rozpočtu a slouží jako pomocné informace ke zjištění skutečného zbytku volného rozpočtu na dané rozpočtové klasifikaci – oddílu a položce

07 rozpočtové opatření (DRUH_ROP = 3)

- slouží k identifikaci změn v rozpočtu, které používají OSS; rozpočtová opatření provedená na základě návrhu kapitoly schvalovaná MF ČR; jde o opatření, kterými se mění závazné ukazatele kapitoly celkem

08 rozpočtové opatření (DRUH_ROP = 5)

- slouží k identifikaci změn v rozpočtu, které používají OSS; rozpočtová opatření provedená na základě usnesení vlády o úpravě celkových objemů schváleného státního rozpočtu ČR; používá se pouze dle dispozic MF ČR

09 požadavek na rozpočet (návrh)

- speciální druh záznamu, který je určený k tvorbě a modelování (balancování) návrhu rozpočtu až po jejich vyústění ve schválený rozpočet

Následující speciální druhy dokladů se používají výhradně v IS GINIS® (bližší popis významu je třeba hledat v uživatelských příručkách):

- 10 smlouvy
- 11 smlouvy vázané na veřejnou zakázku
- 12 veřejné zakázky
- 13 očekávaná skutečnost
- 15 objednávky vázané přímo na plán
- 16 objednávky vázané na smlouvu
- 30 objednávky vázané na smlouvu
- 31 změny limitu BÚ
- 202 schválený limit
- 203 upravený limit v kompetenci KAP
- 207 upravený limit v kompetenci MF
- 208 upravený limit v kompetenci VČR

3.5. Slovo „DD“ - den uskutečnění účetního případu (den uskutečnění rozpočtového případu)

HH	DD	CCCCCC	SU	AU	ODPA	POL	ZJ	UZ	ORJ	ORG	MD	Dal
hh	dd	cccccc	xxx	xxxx	xxxx	xxxx	xxx	000xxxxx	xxxx	00xxxxxxxxxxxx		

Struktura: **dd**

V hodnotě „DD“ se uvádí datum, pod kterým je účetní jednotka povinna ve smyslu zákona o účetnictví i směrné účtové osnovy a postupů účtování provést zaúčtování „účetního záznamu – dokladu“ do deníku. V rozpočtu se jedná o den, který je určen k provedení pořízení schváleného rozpočtu, nebo jeho úprav (na základě rozpočtových opatření).

UPOZORNĚNÍ

Tento datum nesmí být zaměňován s datem, kdy se o uskutečnění účetní operace (rozpočtové operace) vyhotovil účetní záznam do účetního (rozpočtového) deníku – tzv. „časové razítko“. Oba daty se nemusí shodovat a tak je třeba si uvědomit jejich odlišný význam.

Běžně se tedy stává, že uskutečněním účetní operace je datum 9. 10. – například datum výpisu v případě proplacení faktury. Do účetního deníku je fyzický účetní záznam ukládán s aktuálním datem 15. 10. – den, kdy se o výpise účtuje.

Dnem (okamžikem) uskutečnění účetního případu je tedy datum 9. 10. Tento datum je vkládán do slova DD a je viditelný i v účetním deníku. Deník je podle něj i chronologicky tříděn. Slouží k zjištění průkaznosti a srozumitelnosti účetnictví.

Okamžikem uložení účetní operace do deníku je pak datum 15. 10. – tedy datum, kdy se o účetním případě účtovalo. Slouží ke zjištění kdy a kým byl účetní záznam do účetního (rozpočtového) deníku vložen.

3.6. Slovo „CCCCCC“ - číslo účetního (rozpočtového) záznamu (dokladu)

HH	DD	CCCCCC	SU	AU	ODPA	POL	ZJ	UZ	ORJ	ORG	MD	Dal
hh	dd	cccccc	xxx	xxxx	xxxx	xxxx	xxx	000xxxxx	xxxx	00xxxxxxxxxxxx		

Struktura: **cccccc**

Hodnota „CCCCCC“ reprezentuje šestimístný účetní (rozpočtový) doklad. Metodika tvorby číselných řad je ponechána zcela v kompetenci účetní jednotky.

3.6.1. Číselné řady

Definice číselných řad vychází se ze zákona o účetnictví (§ 13, odst.1, písm. a)), který umožňuje pořizovat účetní záznamy – zápisy v deníku (v denících). Naplňuje se tím zároveň požadavek § 8, odst. 1 zákona – povinnost vést účetnictví PŘEHLEDNĚ. Je počítáno s přehledným vedením zápisů podle jednotlivých předem definovaných okruhů účtování – dokladových řad.

Jednoznačný návod na uspořádání dokladových řad NEEEXISTUJE. Dokladové řady se tvoří v závislosti na způsobu ukládání a třídění účetních záznamů – dokladů. Každý účetní může mít jiný „přehledný“ systém ukládání dokladů. Nutnost uspořádání z časového hlediska – to je zabezpečeno tak, že účtujeme datum uskutečnění účetní operace a systém ukládá kromě toho i datum uložení záznamu (systémové datum s revizním záznamem o osobě, která doklad pořídila).

Číselné řady rozlišujeme na:

- **měsíční číselné řady**
 - o doporučujeme pokud množství účtovaných dokladů by nebylo možno číslovat za celý rok v jedné číselné řadě
 - o uživatel čísluje doklady vždy od 1 v rámci každé dokladové řady a v rámci každého měsíce
- **roční číselné řady**
 - o doporučujeme tam, kde účetnictví není rozsáhlé a umožní vést jednu řadu dokladů po celý rok
 - o uživatel čísluje doklady po celý rok v rámci jedné řady vzestupně (např. od 110001 do 119999)

V rámci obou těchto možností je ještě možné vytvářet více řad dokladů. Každá řada může začínat buď jedním nebo dvěma číselnými kombinacemi:

- např. 1xxxxx , 2xxxxx nebo také 11xxxx, 12xxxx, ale také 111xxx, 112xxx atd.

UPOZORNĚNÍ

- metody vedení číselných řad (roční - měsíční) NELZE vzájemně kombinovat v jednom účetním období (rok)
- měnit metodiky číslování účetních řad je povoleno pouze od začátku nového účetního období – roku, tj. od 1.1.

Pro každý druh dokladu je zakládána v IS GINIS® i v programu UCR® řady GORDIC® WIN samostatná řada účetních a rozpočtových dokladů.

Doporučení pro číslování řad účetních a rozpočtových dokladů

- **pro účetnictví se doporučuje členit řady účetních dokladů zejména podle:**
 - o bankovních účtů
 - o došlých faktur
 - o pohybů dlouhodobého majetku

- o proúčtování předpisů mezd
- o předpisů pohledávek
- o pokladních operací
- o pohybů zásob (příjemky, výdejky)
- o podrozvahových účtů
- o opravných dokladů
- **pro rozpočet doporučujeme v číselných řadách odlišit zejména:**
 - o opatření například podle odborů
 - o podle odpovědných referentů atp.

U rozpočtu doporučujeme sjednotit číselné řady v programu s číslováním fyzických dokumentů.

Zvláštní číselné řady - automaticky generovány programem

- Řada dokladů 980001 až 989999 je vyhrazena v druhu dokladu 4 pro závěrečné zápisy.
- Řada dokladů 990001 až 999999 je vyhrazena v druhu dokladu 5 pro uzavírání účetních knih
- Řada dokladů 990001 až 999999 je vyhrazena v druhu dokladu 1 pro otevírání účetních knih počáteční rozvahové stavy

3.6.2. Popis dokladu

V programu UCR® řady GORDIC® WIN je v čísle dokladu možné na stisk klávesy "/" vyvolat okno k zaznamenání popisu dokladu. Textování dokladu doporučujeme používat k rozšíření informace o účtovaném případě, zejména odkazu na opravu jiného účetního dokladu (viz kapitola 3.2 této metodiky) nebo pro účely záznamu pro daňovou doloženost DPH (viz kap. 7.2.2)

V IS GINIS® je popis dokladu vytvářen ve dvou rovinách:

- 1) v každé agendě, která vede primární doklady, je možné ke každému dokladu vložit popis v nestrukturované formě,
 - 2) v některých agendách se z údajů vyplněných k primárnímu účetnímu dokladu vytváří na pozadí automatizované strukturovaný popis.
- Při ukládání zápisů účetnictví do účetního dokladu se pak obě formy vkládají současně s dokladem do účetního deníku. V modulu UCR® je pak možno při prohlížení zápisů účetnictví kdykoliv zobrazit obě varianty popisu

3.6.3. Textový popis řádku

V pořizovači dokladů je možné v programu UCR® řady GORDIC® WIN ve slovech "SU" až "ORG" na stisk klávesy F5 vyvolat záznamové pole sloužící k textovému popisu právě pořizovaného řádku. Prostřednictvím těchto textů je možné blíže okomentovat jednotlivé zápisy (účetní záznamy) v deníku.

3.7. Slovo „SU“ – syntetický účet

HH	DD	CCCCC	SU	AU	ODPA	POL	ZJ	UZ	ORJ	ORG	MD	Dal
hh	dd	cccccc	xxx	xxxx	xxxx	xxxx	xxx	000xxxxx	xxxx	00xxxxxxxxxxxx		

Struktura: xxx

Podle směrné účtové osnovy (příloha 7 k vyhlášce 410/2009 Sb.) vydávané pro daný typ účetní jednotky je tato hodnota základním povinným třídícím znakem podvojného účetnictví. Standardně je číselník dodáván a měněn distribuční sadou expanderů dodávaných v rámci metodické podpory.

3.8. Slovo „AU“ - analytický účet

HH	DD	CCCCC	SU	AU	ODPA	POL	ZJ	UZ	ORJ	ORG	MD	Dal
hh	dd	cccccc	xxx	xxxx	xxxx	xxxx	xxx	000xxxxx	xxxx	00xxxxxxxxxxxx		

Struktura: xxxxx

Slovo představuje první analytickou úroveň syntetické evidence. Povinnost analytického členění je stanovena českými účetními standardy pro daný typ účetní jednotky. Firma GORDIC® si vyhrazuje v návaznosti na zpracování závazných výstupů účetní závěrky, výkazů FIN a kontrolních chodů stanovit v této metodice pro některé SU závazné analytiky. V ostatních případech je uživateli povolena jakákoliv hodnota.

V případě závazné metodiky dané firmou GORDIC® je analytický účet stanoven buď jako konkrétní hodnota, nebo jako tzv. "masková" analytika např. 001xx, 02xx nebo jako 0xx1, 0xx8.

Od 1. 1. 2010 je ve všech systémech sjednocen rozsah AU na 4 místa s rezervní nulou vlevo - 0xxx.

3.9. Slovo „ODPA“ - oddíl, paragraf

HH	DD	CCCCC	SU	AU	ODPA	POL	ZJ	UZ	ORJ	ORG	MD	Dal
hh	dd	cccccc	xxx	xxxx	xxxx	xxxx	xxx	000xxxxx	xxxx	00xxxxxxxxxxxx		

Struktura: xxxxx

V tomto slově se uvádí funkční třídění (paragraf) celostátně závazné rozpočtové skladby (vyhláška 323/2002 Sb.). V konfiguraci pro program UCR® může být zcela výjimečně toto slovo využito u jiných účtů i pro jiné členění.

3.10. Slovo „POL“ - položka

HH	DD	CCCCC	SU	AU	ODPA	POL	ZJ	UZ	ORJ	ORG	MD	Dal
hh	dd	ccccc	xxx	xxxx	xxxx	xxxx	xxx	000xxxxx	xxxx	00xxxxxxxxxxxx		

Struktura: **xxxx**

V tomto slově se uvádí druhové třídění celostátně závazné rozpočtové skladby (vyhláška 323/2002 Sb.). V konfiguraci pro program UCR® může být toto slovo zcela výjimečně využito u jiných účtů i pro jiné členění.

Poznámka

V případě zvláštní konfigurace programu UCR® a doplňku účtového rozvrhu je možné i v účtových třídách 5, 6 a u účtu 416 u příspěvkových organizací používat „ODPA“ a „POL“ členění v pseudo-rozpočtové skladbě.

3.11. Slovo „ZJ“ - záznamová jednotka (konsolidační třídění)

HH	DD	CCCCC	SU	AU	ODPA	POL	ZJ	UZ	ORJ	ORG	MD	Dal
hh	dd	ccccc	xxx	xxxx	xxxx	xxxx	xxx	000xxxxx	xxxx	00xxxxxxxxxxxx		

Struktura: **xxx**

UPOZORNĚNÍ

Záznamová jednotka je slovem, které nelze využívat jinak než následujícími dvěma způsoby:

- u bankovních účtů s rozpočtovou skladbou k označení záznamu podle vyhlášky 323/2002 Sb.
- u jiných syntetických účtů pro účely sledování DPH „na vstupu“ a „na výstupu“ podle zvláštní metodiky (viz. kapitola 5).

3.12. Slovo „UZ“ - účelový znak

HH	DD	CCCCC	SU	AU	ODPA	POL	ZJ	UZ	ORJ	ORG	MD	Dal
hh	dd	ccccc	xxx	xxxx	xxxx	xxxx	xxx	000xxxxx	xxxx	00xxxxxxxxxxxx		

Struktura: **000xxxxx**

UPOZORNĚNÍ

S účinností od 1. 1. 2007 se změnila struktura UZ na 8 míst. Jednalo se o rozšíření, které se týká zejména rozpočtové sféry, a to v souvislosti se změnami algoritmu pro výkaz FIN.

V zájmu zachování jednotné struktury dat se tato změna projevila i v oblasti příspěvkových organizací. Pro příspěvkové organizace se v používání slova UZ nic nezměnilo a platí nadále používání popsané dále v metodice s tím rozdílem, že na prvních třech místech zleva budou uvedeny vždy tři nuly („000“).

3.12.1 Význam a použití UZ v hospodaření s rozpočtem a v hospodaření příspěvkových organizací

Slovo „UZ“ je hodnota určená u účtů nákladů, výnosů a fondů k zařazení účelu použití nebo inkasování prostředků. Sleduje se na ní čerpání zejména účelově poskytnutých dotací a transferů z vyšších rozpočtů směrem k nižším rozpočtům. V ostatních účtech může být použita k jiným členěním.

Účelový znak určuje zdroj krytí nebo účel vynaložených prostředků. Účelové znaky jsou rozděleny do následujících řad a seřazeny podle priority použití (od nejvyšší k nejnižší). „UZ“ s nižší prioritou musí být vždy nahrazen „UZ“ s vyšší prioritou pokud je již tento znám.

Tento princip musí být realizován, jak při účtování, tak i při rozpočtování a to opravou „UZ“ s nižší prioritou, nachází-li se tento v otevřeném období, nebo pomocí opravného dokladu, je-li v uzavřeném období.

- **účelový znak stanovený MF ČR (nebo jiným resortem)** v případě poskytnutí účelové dotace, transferu nebo půjčky územním rozpočtům obecně (včetně jimi zřízovaných organizačních složek a příspěvkových organizací)
- **účelový znak stanovený krajem** v případě poskytnutí účelové dotace, transferu nebo půjčky směrem k nižším územním samosprávným celkům nebo zřízovaným příspěvkovým a podnikatelským subjektům
- **účelový znak stanovený obcemi** v případě poskytnutí účelové dotace, transferu nebo půjčky jimi zřízovaným příspěvkovým nebo podnikatelským subjektům; dále také při rozpočtovém opatření zvyšujícím účelově určené výdaje u zřízované organizační složky

Účetní jednotky - příspěvkové organizace

- v případě financování dlouhodobého majetku může zřizovatel stanovit povinnost uvádět účelový znak „UZ“ na „SU“ 031, 041, 042, 051, 052 a 416;
- v případě financování provozních akcí může zřizovatel stanovit povinnost uvádět „UZ“ na účtech výnosů (třída 6) a nákladů (třída 5);

Základní pravidlo pro používání „UZ“

Základním pravidlem pro používání „UZ“ je, že znaky na čtvrtém a pátém místě zprava určují základní odlišení účelů stanovených státním rozpočtem (jednotlivými resorty) od účelů stanovovaných v rámci kompetence územních rozpočtů.

Schematické znázornění:

000yyxxx	účelové znaky stanovené jednotlivými resorty (viz. číselník uveřejněný na www.mfcr.cz) yy = číslo resortu (viz. vyhláška 323/2002 Sb. o rozpočtové skladbě) xxx = číslo účelu stanovené v rámci resortu
00000xxx	účelové znaky stanovené územními rozpočty (rozpočty OSS pro jimi zřizované OSS a PO) xxx = číslo účelu stanovené jednotlivými stupni územních rozpočtů

Používání „UZ“ ve vztahu k účtovému rozvrhu

- **hledisko výdajů na pořízení nebo hledisko nákladů a výnosů** (používá se u příspěvkových organizací)
 - účelové znaky se zaznamenávají u účtů pořízení nebo záloh na dlouhodobý majetek (účtová skupina 04 a 05)
 - účelové znaky se zaznamenávají u účtů nákladových a výnosových (účtová třída 5 nebo 6)
 - účelové znaky se zaznamenávají u účtu 416

Doporučené členění účelových znaků

00000xxx	Účelové znaky stanovené VÚSC, ÚSC
00000000	Nespecifikovaný zdroj (lze použít pokud není znám konkrétní zdroj, zahrnuje i vlastní prostředky)
00000x10	Financování - z vlastních fondů
00000410	Použití rezervního fondu PO
00000510	Použití fondu odměn PO
00000610	Použití investičního fondu na investice
00000710	Použití investičního fondu na opravy a udržování
00000x12	Financování - úvěry
00000079	Dotace z rozpočtu MČ (dotace mezi účetními jednotkami v rámci HMP)
00000080 - 00100	Dotace z rozpočtu VÚSC
z toho:	
00000084	Investiční dotace v upraveném rozpočtu
00000094	Investiční dotace (s výjimkou dotací poskytnutých na základě úprav rozpočtu)
00000099	Použití dotace poskytnuté v minulých letech
00000100	Dotace z rozpočtu VÚSC na způsobilé (uznané) výdaje v rámci schválených projektů
0000099x	Účelové znaky náhradní (doplňkové)
00000991	Dotace ze státního rozpočtu (dosud neurčená)
00000992	Dotace z fondů EU
00000993	Dotace z fondů NATO
00000994	Ostatní dotace ze zahraničí
00000999	Finanční prostředky VÚSC na projekty v režimu retrofinancování
000yyxxx	Účelové znaky stanovené MF ČR

3.12.2 Význam a použití UZ při použití metodiky účtování o DPH

Pro odlišení jednotlivých období pro zpracování řádného daňového přiznání se u SU 343 AÚ 004X uvádí POVINNĚ ve slově UZ tzv. období DPH, kterého se ŘÁDNÉ daňové přiznání týká. Pro odlišení algoritmu pro zpracování jednotlivých období dodatečného daňového přiznání se u SU 343 AÚ 004X uvádí POVINNĚ ve slově UZ tzv. období DPH, kterého se DODATEČNÉ daňové přiznání týká.

Struktura 0000RRMM

- 0000 = pevně daná hodnota
- RR = rok dodatečného daňového přiznání
- MM = měsíc (období) dodatečného daňového přiznání

3.13. Slovo „ORJ“ - organizační jednotka (rozpočtový kompetent)

HH	DD	CCCCC	SU	AU	ODPA	POL	ZJ	UZ	ORJ	ORG	MD	Dal
hh	dd	ccccc	xxx	xxxx	xxxx	xxxx	xxx	000xxxxx	xxxx	00xxxxxxxxxxxx		

Struktura: **xxxx**

Slovo „ORJ“ je hodnota, která z hlediska metodiky může být využita jak pro označení kapitol rozpočtu ÚSC, tak současně může představovat odbor, referát, označení člena rady atp. - tedy osoby nebo vnitroorganizační jednotky odpovědné za svěřený rozpočet. Výhodou tohoto řešení je možnost zařizovat libovolné paragrafy a položky do libovolných hodnot „ORJ“ (má tzv. průřezový charakter).

Příklady doporučených struktur ORJ:

- xxxx - vnitřní organizační složka PO
- xxxx - identifikace druhu činnosti

„ORJ“ může pro jiné účty, než jsou účty hospodaření, představovat buď stejné členění jako u rozpočtových účtů nebo výsledkových účtů nebo zabezpečovat další potřebná členění.

3.14. Slovo „ORG“

HH	DD	CCCCC	SU	AU	ODPA	POL	ZJ	UZ	ORJ	ORG	MD	Dal
hh	dd	ccccc	xxx	xxxx	xxxx	xxxx	xxx	000xxxxx	xxxx	00xxxxxxxxxxxx		

Struktura: **00xxxxxxxxxxxx - 13 míst**

Slovo „ORG“ vyjadřuje v návaznosti na syntetické účty:

- akci plánu pořízení dlouhodobého majetku
- akci neinvestičního charakteru
- externí subjekt (IČO, RČ, atp.)
- párovací znak
- atd.

3.14.1. Závazná struktura ORG pro příspěvkové organizace

UPOZORNĚNÍ

Závazná struktura pro sledování akcí u účtů pořízení majetku, nákladů, výnosů a účtu 916 bude „00Aaaaaxxxxx“

00 = prefix (zatím nepoužívat – rezerva)

Aaaa = číselník AKCÍ rozšířený vlevo o další místo (A)

Pro příspěvkové organizace se v používání slova ORG pro dosavadní platná čísla akcí nic nemění. Změní se pouze způsob pořízení identifikace akce, například výdaje pro akci 2124 bude od 1. 1. 2007 nutné pořizovat jako „000212400000“.

POZOR - rozšíření čísla akcí na 5 míst je VÝHRADNĚ v kompetenci správce centrálního číselníku, a tím může být zřizovatel. Jedině ten může stanovit u nových akcí číslování v délce 5 míst.

Pro příspěvkové organizace doporučujeme pro „ORG“ tuto strukturu v případě účtování na SU 031, 041, 042, 051, 052, 5xx a 6xx a účtu 416:

1) pro PO zřízené organizační složkou státu

00Aaaaayyyyy

a) Aaaaa = 99999

yyyyy - kód ISPROFIN

b) Aaaaa - číslo akce podle centrálního číselníku akcí, nejedná-li se o centrální akci, pak „00000“

yyyyy - další členění pro potřebu účetní jednotky, jinak „000000“

2) pro PO zřízené krajem

00Aaaaayyyyy

Aaaaa - číslo akce podle centrálního číselníku akcí, nejedná-li se o centrální akci pak „00000“

yyyyy - další členění pro potřebu účetní jednotky, jinak „000000“

3) pro PO zřízené obcí

00Aaaaayyyyy

Aaaaa - číslo akce podle centrálního číselníku akcí, nejedná-li se o centrální akci pak „00000“

yyyyy - další členění pro potřebu účetní jednotky, jinak „000000“

4. Metodika příspěvkových organizací

4.1. Závazné a doporučené analytiky

4.1.1. Metodika příspěvkových organizací zřizovaných ÚSC nebo OSS

V metodice účtování příspěvkových organizací se odlišují celkem 4 varianty nastavení konfigurace a distribučních účtových rozvrhů:

a) účtování bez rozpočtové skladby na účtech 5xx,6xx a 416

- bez účtování o majetkových pohybech
- s účtováním o majetkových pohybech

b) účtování s rozpočtovou skladbou na účtech 5xx,6xx a 416

- bez účtování o majetkových pohybech
- s účtováním o majetkových pohybech

Poznámka

Pokud příspěvková organizace začne používat od 1. 1. členění na „vlastní“ a „svěřené“ majetek, pak zcela logicky není možné předem zjistit, který majetek je vlastní a který svěřený. Speciálním algoritmem se počáteční stavy jednotně převedou jako počáteční stavy svěřeného majetku na 0111. Pak je nutné, aby si účetní jednotka část počátečních stavů opravila (přeúčtovala) na 1111. Po provedení těchto změn lze jednoduše zjistit, zda neudělala chybu tak, že i po těchto opravách se nesmí změnit počáteční stav majetkových účtů v rozvaze. **Toto přeúčtování stačí udělat pouze jednou (při zahájení používání nového členění). V dalších letech účetní jednotka již použije standardní řídicí soubor, který zabezpečuje převádění obou skupin majetku automaticky.**

4.1.1.1. Použití rozpočtu (plánu) nákladů a výnosů u příspěvkových organizací

V distribuovaných sadách účtových rozvrhů pro všechny configurační typy PO je umožněno zadávat u všech nákladových a výnosových účtů (příp. účtu 416) rozpočet (plán). U příspěvkových organizací v oblasti OSS je pořizování rozpočtu nákladů a výnosů povinné. V ostatních PO může být použito na základě rozhodnutí účetní jednotky nebo jejího zřizovatele.

4.1.2. Obecně k metodice

- **Obecná metodika se řídí vyhláškou č. 410/2009Sb.**, kterou se provádějí některá ustanovení zákona č. 563/1991 Sb. o účetnictví, ve znění pozdějších předpisů, pro účetní jednotky, které jsou územními samosprávnými celky, příspěvkovými organizacemi, státními fondy a organizačními složkami státu.
- **V návaznosti na § 36 zákona č. 563/1991 Sb.** se za účelem docílení souladu při používání účetních metod účetními jednotkami vydávají České účetní standardy.
- **Analytické účty označené jako „závěrečný zápis“ nebo „počáteční stav“** jsou používány při generování dat v automatizovaném zpracování roční uzávěrky (závěrečné zápisy, uzavření účetních knih a otevření účetních knih). **Účetní jednotka je nesmí používat k běžným účetním zápisům v průběhu účetního období.**
- **Pro účtovou třídu 5 a 6 (náklady a výnosy) jsou analytiky stanoveny s ohledem na generování výkazu zisku a ztráty a výkazu Příloha** (pro členění výkazu podle jednotlivých řádků, na hlavní a vedlejší činnost u příspěvkových organizací a pro zdaňovanou činnost OSS a ÚSC). Rovněž v nákladech a výnosech nelze používat analytiky vyčleněné pro závěrečné zápisy pro běžné účetní případy.
- **Zvláštní chování mají z hlediska výkazu ROZVAHA účty 336, 341, 342, 343, 345, 363, které mohou být ve výkazu ROZVAHA obsaženy na straně AKTIV i PASIV (jako tzv. „plovoucí účty“).** Algoritmus tvorby výkazu zjistí u těchto účtů jejich stav k rozvahovému období (rozdíl stran „MD“ a „DAL“ za syntetický účet úhrnem). Je-li aktuální obrat strany „MD“ za celý syntetický účet větší než aktuální obrat strany „DAL“, je hodnota umístěna do AKTIV. V opačném případě je umístěna v absolutní hodnotě do PASIV.
- **Označení „rozpočtový reprezentant“** je vyhlášená analytika, která umožňuje uživatelům sjednotit pořizování rozpočtu (návrhu, schváleného rozpočtu i úprav rozpočtu) na jediného „zástupce“ všech analytik rozpočtových účtů. Konfigurací programu i speciálními formáty je zabezpečeno přiřazení hodnot rozpočtu ke stejným hodnotám účetnictví, i když je účetnictví pořizováno na více odlišných analytikách.

Analytiky s názvem „rozpočtový reprezentant“ nesmí být používány k pořizování účetnictví. Slouží výhradně pro potřeby rozpočtu (plánu).

- **V účetnictví příspěvkových organizací je možno vést na nákladových a výnosových účtech a na účtu 416 členění podle pseudo-rozpočtové skladby a pseudopoložek. Tato možnost je volitelná a záleží na odvětví a na požadavku zřizovatele.**

LEGENDA k přehledu účtů:

- **“01xx”** „masková analytika“ - takto označená analytika znamená, že uživateli doporučujeme nebo závazně nařizujeme určitý interval v analytickém členění
- **“0xxx”** „masková analytika“ - takto označená analytika znamená, že ponecháváme na uživateli rozhodování o číslování analytik
- **“..”** takto „dvěma tečkami“ označená analytika vyjadřuje, že uživatel může zvolit u daného účtu jen analytiku, která je stanovena jako závazná metodikou firmy GORDIC®
- **“Z”** takto jsou označeny účty, případně jejich analytiky (maskové analytiky), které jsou závazně stanoveny a uživatel nesmí žádné jiné použít
- **“D”** takto jsou označeny analytiky, které jsou uživateli doporučovány a nedodržení jejich členění nemá vliv na správnost výsledků zpracování výkazů a dodávaných doplňkových formátů

4.1.3. ÚČTOVÁ OSNOVA se stanovenými analytikami pro rok 2010

4.1.3.1 0XX Dlouhodobý majetek

01X Dlouhodobý nehmotný majetek

012 Nehmotné výsledky výzkumu a vývoje

oprávky 072
opravná položka 151

0XXX další analytické členění podle potřeb účetní jednotky

013 Software

oprávky 073
opravná položka 152

0XXX další analytické členění podle potřeb účetní jednotky

014 Ocenitelná práva

oprávky 074
opravná položka 153

0XXX další analytické členění podle potřeb účetní jednotky

015 Povolenky na emise a preferenční limity

opravná položka 154

0XXX další analytické členění podle potřeb účetní jednotky

018 Drobný dlouhodobý nehmotný majetek

oprávky 078
opravná položka 155

0XXX další analytické členění podle potřeb účetní jednotky

019 Ostatní dlouhodobý nehmotný majetek

oprávky 079
opravná položka 156

0XXX další analytické členění podle potřeb účetní jednotky

02X Dlouhodobý hmotný majetek odpisovaný

021 Stavby

oprávky 081
opravná položka 163

- Z 00XX až 01XX Bytové domy a bytové jednotky (Příloha, G.1.)
- Z 02XX Budovy pro služby obyvatelstvu (Příloha, G.2.)
- Z 03XX Jiné nebytové domy a nebytové jednotky (Příloha, G.3.)
- Z 04XX Komunikace a veřejné osvětlení (Příloha, G.4.)
- Z 05XX Jiné inženýrské sítě (Příloha, G.5.)
- Z 06XX až 09XX Ostatní stavby (Příloha, G.6.)

022 Samostatné movité věci a soubory movitých věcí

oprávky 082
opravná položka 164

0XXX další analytické členění podle potřeb účetní jednotky

025 Pěstitelské celky trvalých porostů

oprávky 085
opravná položka 165

0XXX další analytické členění podle potřeb účetní jednotky

028 Drobný dlouhodobý hmotný majetek

oprávky 088
opravná položka 166

0XXX další analytické členění podle potřeb účetní jednotky

029 Ostatní dlouhodobý hmotný majetek

oprávky 089
opravná položka 167

0XXX další analytické členění podle potřeb účetní jednotky

03X Dlouhodobý hmotný majetek neodpisovaný**031 Pozemky**

opravná položka 161

- Z 00XX až 01XX Stavební pozemky (Příloha 5, H.1.)
- Z 02XX Lesní pozemky (Příloha 5, H.2.)
- Z 03XX Zahrady, pastviny, louky, rybníky (Příloha 5, H.3.)
- Z 04XX Zastavěná plocha (Příloha 5, H.4.)
- Z 05XX až 09XX Ostatní pozemky (Příloha 5, H.5.)

032 Kulturní předměty

opravná položka 162

0XXX další analytické členění podle potřeb účetní jednotky

04X Nedokončený a pořizovaný dlouhodobý majetek**041 Nedokončený dlouhodobý nehmotný majetek**

opravná položka 157

0XXX další analytické členění podle potřeb účetní jednotky

042 Nedokončený dlouhodobý hmotný majetek

opravná položka 168

0XXX další analytické členění podle potřeb účetní jednotky

044 Uspořádací účet technického zhodnocení dlouhodobého nehmotného majetku

0XXX další analytické členění podle potřeb účetní jednotky

D XXX = příslušný syntetický účet účtové třídy 5

045 Uspořádací účet technického zhodnocení dlouhodobého hmotného majetku

0XXX další analytické členění podle potřeb účetní jednotky

D XXX = příslušný syntetický účet účtové třídy 5

05X Poskytnuté zálohy na dlouhodobý nehmotný a hmotný majetek**051 Poskytnuté zálohy na dlouhodobý nehmotný majetek**

0XXX další analytické členění podle potřeb účetní jednotky

052 Poskytnuté zálohy na dlouhodobý hmotný majetek

0XXX další analytické členění podle potřeb účetní jednotky

06X Dlouhodobý finanční majetek**061 Majetkové účasti v osobách s rozhodujícím vlivem**

opravná položka 171

0XXX další analytické členění podle potřeb účetní jednotky

Z 09XX přecenění reálnou hodnotou nebo kurzový rozdíl (peněžní toky – CF)

062 Majetkové účasti v osobách s podstatným vlivem

opravná položka 172

0XXX další analytické členění podle potřeb účetní jednotky

Z 09XX přecenění reálnou hodnotou nebo kurzový rozdíl (peněžní toky – CF)

063 Dluhové cenné papíry držené do splatnosti

opravná položka 173

0XXX další analytické členění podle potřeb účetní jednotky

Z 09XX přecenění reálnou hodnotou nebo kurzový rozdíl (peněžní toky – CF)

068 Termínované vklady dlouhodobé

0XXX další analytické členění podle potřeb účetní jednotky

Z 09XX přecenění reálnou hodnotou nebo kurzový rozdíl (peněžní toky – CF)

069 Ostatní dlouhodobý finanční majetek

opravná položka 176

0XXX další analytické členění podle potřeb účetní jednotky

Z 09XX přecenění reálnou hodnotou nebo kurzový rozdíl (peněžní toky – CF)

07X Oprávky k dlouhodobému nehmotnému majetku**072 Oprávky k nehmotným výsledkům výzkumu a vývoje (k účtu 012)**

0XXX další analytické členění podle potřeb účetní jednotky

073 Oprávky k software (k účtu 013)

0XXX další analytické členění podle potřeb účetní jednotky

074 Oprávky k ocenitelným právům (k účtu 014)

0XXX další analytické členění podle potřeb účetní jednotky

078 Oprávky k drobnému dlouhodobému nehmotnému majetku (k účtu 018)

0XXX další analytické členění podle potřeb účetní jednotky

079 Oprávky k ostatnímu dlouhodobému nehmotnému majetku (k účtu 019)

0XXX další analytické členění podle potřeb účetní jednotky

08X Oprávky k dlouhodobému hmotnému majetku**081 Oprávky ke stavbám (k účtu 021)**

- Z 00XX až 01XX Bytové domy a bytové jednotky (Příloha, G.1.)
- Z 02XX Budovy pro služby obyvatelstvu (Příloha, G.2.)
- Z 03XX Jiné nebytové domy a nebytové jednotky (Příloha, G.3.)
- Z 04XX Komunikace a veřejné osvětlení (Příloha, G.4.)
- Z 05XX Jiné inženýrské sítě (Příloha, G.5.)
- Z 06XX až 09XX Ostatní stavby (Příloha, G.6.)

082 Oprávky k samostatným movitým věcem a souborům movitých věcí (k účtu 022)

0XXX další analytické členění podle potřeb účetní jednotky

085 Oprávky k pěstitelským celkům trvalých porostů (k účtu 025)

0XXX další analytické členění podle potřeb účetní jednotky

088 Oprávky k drobnému dlouhodobému hmotnému majetku (k účtu 028)

0XXX další analytické členění podle potřeb účetní jednotky

089 Oprávky k ostatnímu dlouhodobému hmotnému majetku (k účtu 029)

0XXX další analytické členění podle potřeb účetní jednotky

4.1.3.2 1XX Zásoby a opravné položky**11X Materiál****111 Pořízení materiálu**

0XXX další analytické členění podle potřeb účetní jednotky

112 Materiál na skladě

opravná položka 181

0XXX další analytické členění podle potřeb účetní jednotky

119 Materiál na cestě

0XXX další analytické členění podle potřeb účetní jednotky

12X Zásoby vlastní výroby**121 Nedokončená výroba**

opravná položka 182

0XXX další analytické členění podle potřeb účetní jednotky

122 Polotovary vlastní výroby

opravná položka 183

0XXX další analytické členění podle potřeb účetní jednotky

123 Výrobky

opravná položka 184

0XXX další analytické členění podle potřeb účetní jednotky

13X Zboží a ostatní zásoby**131 Pořízení zboží**

0XXX další analytické členění podle potřeb účetní jednotky

132 Zboží na skladě

opravná položka 185

0XXX další analytické členění podle potřeb účetní jednotky

138 Zboží na cestě

0XXX další analytické členění podle potřeb účetní jednotky

139 Ostatní zásoby (k účtu 186)

0XXX další analytické členění podle potřeb účetní jednotky

15X Opravné položky k dlouhodobému nehmotnému majetku**151 Opravné položky k nehmotným výsledkům výzkumu a vývoje (k účtu 012)**

0XXX další analytické členění podle potřeb účetní jednotky

152 Opravné položky k software (k účtu 013)

0XXX další analytické členění podle potřeb účetní jednotky

153 Opravné položky k ocenitelným právům (k účtu 014)

0XXX další analytické členění podle potřeb účetní jednotky

154 Opravné položky k povolenkám na emise a preferenčním limitům (k účtu 015)

0XXX další analytické členění podle potřeb účetní jednotky

155 Opravné položky k drobnému dlouhodobému nehmotnému majetku (k účtu 018)

0XXX další analytické členění podle potřeb účetní jednotky

156 Opravné položky k ostatnímu dlouhodobému nehmotnému majetku (k účtu 019)

0XXX další analytické členění podle potřeb účetní jednotky

157 Opravné položky k nedokončenému dlouhodobému nehmotnému majetku (k účtu 041)

0XXX další analytické členění podle potřeb účetní jednotky

16X Opravné položky k dlouhodobému hmotnému majetku**161 Opravné položky k pozemkům (k účtu 031)**

- Z 00XX až 01XX Stavební pozemky (Příloha 5, H.1.)
- Z 02XX Lesní pozemky (Příloha 5, H.2.)
- Z 03XX Zahrady, pastviny, louky, rybníky (Příloha 5, H.3.)
- Z 04XX Zastavěná plocha (Příloha 5, H.4.)
- Z 05XX až 09XX Ostatní pozemky (Příloha 5, H.5.)

162 Opravné položky ke kulturním předmětům (k účtu 032)

0XXX další analytické členění podle potřeb účetní jednotky

163 Opravné položky ke stavbám (k účtu 021)

- Z 00XX až 01XX Bytové domy a bytové jednotky (Příloha, G.1.)
- Z 02XX Budovy pro služby obyvatelstvu (Příloha, G.2.)
- Z 03XX Jiné nebytové domy a nebytové jednotky (Příloha, G.3.)
- Z 04XX Komunikace a veřejné osvětlení (Příloha, G.4.)
- Z 05XX Jiné inženýrské sítě (Příloha, G.5.)
- Z 06XX až 09XX Ostatní stavby (Příloha, G.6.)

164 Opravné položky k samostatným movitým věcem a souborům movitých věcí (k účtu 022)

0XXX další analytické členění podle potřeb účetní jednotky

165 Opravné položky k pěstitelským celkům trvalých porostů (k účtu 025)

0XXX další analytické členění podle potřeb účetní jednotky

166 Opravné položky k drobnému dlouhodobému hmotnému majetku (k účtu 028)

0XXX další analytické členění podle potřeb účetní jednotky

167 Opravné položky k ostatnímu dlouhodobému hmotnému majetku (k účtu 029)

0XXX další analytické členění podle potřeb účetní jednotky

168 Opravné položky k nedokončenému dlouhodobému hmotnému majetku (k účtu 042)

0XXX další analytické členění podle potřeb účetní jednotky

17X Opravné položky k dlouhodobému finančnímu majetku**171 Opravné položky k majetkovým účastem v osobách s rozhodujícím vlivem (k účtu 061)**

0XXX další analytické členění podle potřeb účetní jednotky

172 Opravné položky k majetkovým účastem v osobách s podstatným vlivem (k účtu 062)

0XXX další analytické členění podle potřeb účetní jednotky

173 Opravné položky k dluhovým cenným papírům držným do splatnosti (k účtu 063)

0XXX další analytické členění podle potřeb účetní jednotky

176 Opravné položky k ostatnímu dlouhodobému finančnímu majetku (k účtu 069)

0XXX další analytické členění podle potřeb účetní jednotky

18X Opravné položky k zásobám**181 Opravné položky k materiálu (k účtu 112)**

0XXX další analytické členění podle potřeb účetní jednotky

182 Opravné položky k nedokončené výrobě (k účtu 121)

0XXX další analytické členění podle potřeb účetní jednotky

183 Opravné položky k polotovarům vlastní výroby (k účtu 122)

0XXX další analytické členění podle potřeb účetní jednotky

184 Opravné položky k výrobkům (k účtu 123)

0XXX další analytické členění podle potřeb účetní jednotky

185 Opravné položky ke zboží (k účtu 132)

0XXX další analytické členění podle potřeb účetní jednotky

186 Opravné položky k ostatním zásobám (k účtu 139)

0XXX další analytické členění podle potřeb účetní jednotky

19X Opravné položky k pohledávkám**191 Opravné položky k dlouhodobým pohledávkám z postoupených úvěrů (k účtu 464)**

0XXX další analytické členění podle potřeb účetní jednotky

193 Opravné položky k ostatním dlouhodobým pohledávkám (k účtu 469)

0XXX další analytické členění podle potřeb účetní jednotky

194 Opravné položky k odběratelům (k účtu 311)

0XXX další analytické členění podle potřeb účetní jednotky

197 Opravné položky k pohledávkám za účastníky sdružení (k účtu 351)

0XXX další analytické členění podle potřeb účetní jednotky

199 Opravné položky k ostatním krátkodobým pohledávkám (k účtu 377)

0XXX další analytické členění podle potřeb účetní jednotky

4.1.3.3 2XX Účty rozpočtového hospodaření, krátkodobý finanční majetek a krátkodobé úvěry a půjčky

22X Bankovní účty organizačních složek státu a běžné účty státních fondů

23X Bankovní účty územních samosprávných celků

24X Ostatní bankovní účty

241 Běžný účet

0XXX další analytické členění = bankovní účet v CZK

D 08XX bankovní účet v cizí měně

243 Běžný účet FKSP

0XXX další analytické členění = bankovní účet

244 Termínované vklady krátkodobé

0XXX další analytické členění = bankovní účet

Poznámka:

Účet se použije jen pokud bude z běžného účtu na základě smlouvy o termínovaném vkladu převedena hodnota vkladu na jiný bankovní účet (se lhůtou splatnosti vkladu do 1 roku od založení).

Nepatří sem případy, kdy se pouze používají běžné účty pro krátké použití, bez zakládání nových bankovních účtů (tzv. „overnighty“ apod.)

245 Jiné běžné účty

bankovní účty depozit, cizích prostředků (bez tvorby fondů)

Z 00XX až 07XX

D 07XX běžný účet v cizí měně

bankovní účty, které současně vytváří fondy

Z 08XX až 09XX

D 0800 fond sdružených prostředků

D 0820 fond I.

D 0840 fond II.

atd.

až po 0980 (viz účet 419 – Ostatní fondy)

Poznámka:

Doporučujeme pro bankovní účty fondů vytvářet analytiku podle analytiky počátečních stavů jednotlivých fondů – viz SÚ 419.

Na tomto syntetickém účtu účtují příspěvkové organizace o svých fondech, pokud finanční prostředky nejsou obsaženy v zůstatku běžného účtu 241.

25X Krátkodobý finanční majetek

26X Peníze

261 Pokladna

D 00XX k hospodářské činnosti v CZK

D 01XX k hlavní činnosti v CZK

D 06XX k fondům v CZK

D 08XX v cizí měně

0XXX další analytické členění podle potřeb účetní jednotky

262 Peníze na cestě

D 00XX k hospodářské činnosti v CZK

D 01XX k hlavní činnosti v CZK

D 06XX k fondům v CZK

D 08XX k pokladnám v cizí měně

0XXX další analytické členění podle potřeb účetní jednotky

Poznámka:

Analytické účty k účtu 262 by měly být shodné s analytikami jednotlivých pokladen. Zvláštní systém je třeba vytvořit pro analytické účty používané mezi bankovními účty.

263 Ceníny

- D ... AU = druhy cenin
 0XXX další analytické členění podle potřeb účetní jednotky

28X Krátkodobé úvěry a půjčky**281 Krátkodobé úvěry**

- Z 01XX až 07XX tuzemské (Příloha A.10. řádek 32)
 Z 08XX až 09XX zahraniční (Příloha A.10. řádek 33)

úvěry v tuzemských bankách

- Z 01XX úvěry převáděné na běžný účet
 Z 03XX úvěry převáděné na běžný účet
 Z 05XX úvěry převáděné na běžný účet
 Z 07XX úvěry převáděné na běžný účet

- Z 02XX úvěry přímo čerpané
 Z 04XX úvěry přímo čerpané
 Z 06XX úvěry přímo čerpané

úvěry v zahraničních bankách

- Z 08XX zahraniční úvěry přímo čerpané
 Z 09XX zahraniční úvěry převáděné na běžný účet

0XXX další analytické členění podle potřeb účetní jednotky

289 Jiné krátkodobé půjčky

- 0XXX další analytické členění podle potřeb účetní jednotky
 Z 01XX až 07XX tuzemské (Příloha A.10. řádek 36)
 z toho
 D 01XX až 02XX tuzemské - k hospodářské činnosti
 D 03XX až 05XX tuzemské - k hlavní činnosti
 D 06XX až 07XX tuzemské - k fondům
 Z 08XX,09XX zahraniční (Příloha A.10. řádek 37)
 z toho
 D 081X až 082X zahraniční - k hospodářské činnosti
 D 083X až 089X zahraniční - k hlavní činnosti
 D 09XX zahraniční - k fondům

4.1.3.4 3XX Zúčtovací vztahy**31X Krátkodobé pohledávky****311 Odběratelé (k účtu 194)**

- 0XXX další analytické členění podle potřeb účetní jednotky
 z toho
 Z 08XX příjmy z prodeje dlouhodobého majetku určeného k prodeji (peněžní toky - CF)
 Z 090X
 až ostatní peněžní toky z dlouhodobých aktiv (peněžní toky - CF)
 095X
 Z 097X ostatní příjmy z prodeje dlouhodobých AKTIV (peněžní toky - CF)
 Z 098X příjmy z prodeje majetku pozemkového fondu (peněžní toky - CF)
 Z 099X příjmy z privatizace státního majetku (peněžní toky CF)

314 Krátkodobé poskytnuté zálohy

0XXX další analytické členění podle potřeb účetní jednotky

315 Jiné pohledávky z hlavní činnosti

- 0XXX další analytické členění podle potřeb účetní jednotky
 z toho
 Z 08XX příjmy z prodeje dlouhodobého majetku určeného k prodeji (peněžní toky - CF)
 Z 090X
 až ostatní peněžní toky z dlouhodobých aktiv (peněžní toky - CF)
 095X
 Z 097X ostatní příjmy z prodeje dlouhodobých AKTIV (peněžní toky - CF)
 Z 098X příjmy z prodeje majetku pozemkového fondu (peněžní toky - CF)
 Z 099X příjmy z privatizace státního majetku (peněžní toky CF)

316 Poskytnuté návratné finanční výpomoci krátkodobé

0XXX další analytické členění podle potřeb účetní jednotky

32X Krátkodobé závazky**321 Dodavatelé**

- D 00XX dodavatelé hlavní a hospodářské činnosti
- Z 01XX dodavatelé dlouhodobého majetku (peněžní toky CF)
- D 02XX k ostatním fondům
- D 03XX k FKSP
- 0XXX další analytické členění podle potřeb účetní jednotky

324 Krátkodobé přijaté zálohy

0XXX další analytické členění podle potřeb účetní jednotky

326 Přijaté návratné finanční výpomoci krátkodobé

- D 01XX na účet hlavní činnosti
- D 02XX na účet fondů
- D 03XX na účet hospodářské činnosti
- 0XXX další analytické členění podle potřeb účetní jednotky

33X Zúčtování se zaměstnanci a institucemi**331 Zaměstnanci**

0XXX další analytické členění podle potřeb účetní jednotky

333 Jiné závazky vůči zaměstnancům

0XXX další analytické členění podle potřeb účetní jednotky

**335 Pohledávky za zaměstnanci
půjčky**

- D 03XX půjčky z FKSP
- D 04XX náhrady za užívání majetku a náhrady škod
- D 09XX půjčky z ostatních zdrojů

0XXX další analytické členění podle potřeb účetní jednotky

336 Zúčtování s institucemi sociálního zabezpečení a zdravotního pojištění

- Z 01XX,03XX splatné závazky veřejného zdravotního pojištění (Příloha A.5. pol.53)
- D 010X srážka z platu (zaměstnanec)
- D 011X z nákladů účetní jednotky
- Z 02XX,04XX splatné závazky poj. na soc. zabezp. a přísp. na st. pol. zam. (Příloha A.5. pol.52)
- D 020X srážka z platu (zaměstnanec)
- D 021X z nákladů účetní jednotky
- D 022X nárok na výplatu dávek

0XXX další analytické členění podle potřeb účetní jednotky

34X Zúčtování daní, dotací a ostatní zúčtování**341 Daň z příjmů**

Evidované daňové nedoplatky u místně příslušných finančních orgánů (Příloha A.5. pol. 54)

- Z 01XX
- Z 03XX
- Z 04XX

Výpočet rozdílů stran DAL mínus MD za každou skupinu analytik zvlášť. Pokud vychází kladné číslo (závazek), pak vstupuje do údaje: Evidované daňové nedoplatky u místně příslušných finančních orgánů (Příloha A.5. pol. 54)

0XXX další analytické členění podle potřeb účetní jednotky

342 Jiné přímé daně

Evidované daňové nedoplatky u místně příslušných finančních orgánů
(Příloha A.5. pol. 54)

- Z 01XX
- Z 02XX
- Z 03XX
- Z 04XX

Výpočet rozdílů stran DAL mínus MD za každou skupinu analytik zvlášť. Pokud vychází kladné číslo (závazek), pak vstupuje do údaje:

Evidované daňové nedoplatky u místně příslušných finančních orgánů (Příloha A.5. pol. 54)

0XXX další analytické členění podle potřeb účetní jednotky

343 Daň z přidané hodnoty

Závazně stanovené analytické členění i z důvodu zvláštní Metodiky pro zachycení pohledávek a závazků z titulu evidence DPH a daňové doloženosti.

- Z 001X nároky na vrácení od FÚ (mimo režim plátce)
- Z 002X DPH na výstupu
- Z 003X DPH na vstupu
- Z 004X DPH zúčtování a zaokrouhlení

Součet rozdílů stran DAL mínus MD za všechny skupiny analytik. Pokud vychází kladné číslo (závazek), pak vstupuje do údaje:

Evidované daňové nedoplatky u místně příslušných finančních orgánů (Příloha A.5. pol. 54)

345 Jiné daně a poplatky

Evidované daňové nedoplatky u místně příslušných finančních orgánů
(Příloha A.5. pol. 54)

- Z 01XX
- Z 02XX
- Z 03XX
- Z 04XX

Výpočet rozdílů stran DAL mínus MD za každou skupinu analytik zvlášť. Pokud vychází kladné číslo (závazek), pak vstupuje do údaje:

Evidované daňové nedoplatky u místně příslušných finančních orgánů (Příloha A.5. pol. 54)

0XXX další analytické členění podle potřeb účetní jednotky

346 Pohledávky za státním rozpočtem

0XXX další analytické členění podle potřeb účetní jednotky

347 Závazky ke státnímu rozpočtu

0XXX další analytické členění podle potřeb účetní jednotky

348 Pohledávky za rozpočtem územních samosprávných celků

0XXX další analytické členění podle potřeb účetní jednotky

349 Závazky k rozpočtům územních samosprávných celků

0XXX další analytické členění podle potřeb účetní jednotky

35X Pohledávky a závazky k účastníkům sdružení**351 Pohledávky za účastníky sdružení**

opravná položka 197

0XXX další analytické členění podle potřeb účetní jednotky

352 Závazky k účastníkům sdružení

0XXX další analytické členění podle potřeb účetní jednotky

36X Pohledávky a závazky z ručení a finančních operací

37X Jiné krátkodobé pohledávky a závazky

371 Krátkodobé pohledávky z nástrojů spolufinancovaných ze zahraničí

0XXX další analytické členění podle potřeb účetní jednotky

372 Krátkodobé závazky z nástrojů spolufinancovaných ze zahraničí

0XXX další analytické členění podle potřeb účetní jednotky

373 Poskytnuté zálohy na dotace

0XXX další analytické členění podle potřeb účetní jednotky

Poznámka: Struktura analytik je shodná s účtem 316.

374 Přijaté zálohy na dotace

D 01XX na účet hlavní činnosti

D 02XX na účet fondů

D 03XX na účet hospodářské činnosti

0XXX další analytické členění podle potřeb účetní jednotky

Poznámka: Struktura analytik je shodná s účtem 326.

377 Ostatní krátkodobé pohledávky

opravná položka 199

D 01XX k hlavní činnosti

D 02XX k fondům

D 03XX k hospodářské činnosti

Z 08XX příjmy z prodeje dlouhodobého majetku určeného k prodeji (peněžní toky - CF)

Z 090X až 095X ostatní peněžní toky z dlouhodobých aktiv (peněžní toky - CF)

Z 096X přijaté dividendy a podíly na zisku (peněžní toky CF)

Z 097X ostatní příjmy z prodeje dlouhodobých AKTIV (peněžní toky - CF)

Z 098X příjmy z prodeje majetku pozemkového fondu (peněžní toky - CF)

Z 099X příjmy z privatizace státního majetku (peněžní toky CF)

0XXX další analytické členění podle potřeb účetní jednotky

378 Ostatní krátkodobé závazky

D 01XX k hlavní činnosti

D 02XX k fondům

D 03XX k hospodářské činnosti

D 04XX závazky k depozitním účtům

0XXX další analytické členění podle potřeb účetní jednotky

38X Přejídné účty aktiv a pasiv

381 Náklady příštích období

0XXX další analytické členění podle potřeb účetní jednotky

383 Výdaje příštích období

0XXX další analytické členění podle potřeb účetní jednotky

384 Výnosy příštích období

0XXX další analytické členění podle potřeb účetní jednotky

385 Příjmy příštích období

0XXX další analytické členění podle potřeb účetní jednotky

388 Dohadné účty aktivní

0XXX další analytické členění podle potřeb účetní jednotky

389 Dohadné účty pasivní

0XXX další analytické členění podle potřeb účetní jednotky

39X Vnitřní zúčtování a vyrovnávací účty

395 Vnitřní zúčtování

0XXX další analytické členění podle potřeb účetní jednotky

Poznámka:

Syntetický účet není obsažen v rozvaze a musí být po každé transakci vyrovnán.

396 Spojovací účet při sdružení

0XXX další analytické členění podle potřeb účetní jednotky

Poznámka:

Syntetický účet není obsažen v rozvaze a musí být po každé transakci vyrovnán.

4.1.3.5 4XX Jmění, fondy, výsledek hospodaření, rezervy, dlouhodobé závazky a pohledávky, závěrečné účty a zvláštní zúčtování

40X Jmění účetní jednotky a upravující položky

401 Jmění účetní jednotky

- Z 0901 Fond dlouhodobého majetku
- Z 0902 Fond oběžných aktiv
- Z 0903 Fond hospodářské činnosti
- Z 0905 Ostatní fondy
- Z 0921 Státní fondy
- Z 0922 Ostatní zvláštní fondy
- Z 0924 Fondy EU
- Z 0933 Převod zúčtování příjmů a výdajů minulých let
- Z 0964 Saldo výdajů a nákladů
- Z 0965 Saldo příjmů a výnosů

- Z 099X Peněžní toky vyplývající ze změny vlastního kapitálu (peněžní toky – CF)

0XXX další analytické členění podle potřeb účetní jednotky

Poznámka:

Z hlediska možnosti udržet informace o jednotlivých převedených zůstatcích na účtech k 31. 12. 2009. a pro možnost AUT převodu algoritmem programu se stanovují výše uvedené závazné analytické účty. Na tyto analytiky se převedou zůstatky SÚ (všech dosavadních analytik) jako součást algoritmu automatizované části převodu počátečních stavů.

403 Dotace na pořízení dlouhodobého majetku

- Z 05XX až 06XX Dotace celkem na dlouhodobý majetek ze státního rozpočtu (Příloha A.10. řádek 01)
 - v tom k řádku 01
- Z 05XX systémové dotace na dlouhodobý majetek (Příloha A.10. řádek 02)
 - z toho
 - Z 050X na výzkum a vývoj (Příloha A.10. řádek 03)
 - Z 051X na vzdělávání pracovníků (Příloha A.10. řádek 04)
 - Z 052X na informatiku (Příloha A.10. řádek 05)
 - v tom k řádku 01
 - Z 06XX individuální dotace na jmenovité akce (Příloha A.10. řádek 06)
- Z 07XX Přijaté prostředky ze zahraničí na dlouhodobý majetek (Příloha A.10. řádek 07)
- Z 08XX Přijaté dotace celkem na dlouhodobý majetek z rozpočtu ÚSC (Příloha A.10. řádek 08)
- Z*090X
- až
- 098X Přijaté dotace na dlouhodobý majetek z rozpočtu stát. fondů (Příloha A.10. řádek 21)
- Z 099X Převody nemající za následek peněžní toky (peněžní toky – CF)

*ve výkazu Příloha není zdroj řádku 21 zatím definován!

405 Kurzové rozdíly

0XXX další analytické členění podle potřeb účetní jednotky

Z 099X Peněžní toky vyplývající ze změny vlastního kapitálu (peněžní toky – CF)

406 Oceňovací rozdíly při změně metody

0XXX další analytické členění podle potřeb účetní jednotky

Z 099X Peněžní toky vyplývající ze změny vlastního kapitálu (peněžní toky – CF)

407 Jiné oceňovací rozdíly

0XXX další analytické členění podle potřeb účetní jednotky

Z 099X Peněžní toky vyplývající ze změny vlastního kapitálu (peněžní toky – CF)

408 Opravy chyb minulých období

0XXX další analytické členění podle potřeb účetní jednotky

Z 099X Peněžní toky vyplývající ze změny vlastního kapitálu (peněžní toky – CF)

41X Fondy účetní jednotky

411 Fond odměn

Z 0300 počáteční stav

tvorba

Z 03XX

použití

Z 04XX

0XXX další analytické členění podle potřeb účetní jednotky

Analytické skupiny jsou stanoveny závazně. Je to z důvodu možnosti pomocí jednotného algoritmu uzavírat účetní knihy a dílčí analytiky pro tvorbu a použití převádět do nového roku pod číslem analytiky pro počáteční stav.

412 Fond kulturních a sociálních potřeb

Závazné analytiky tvoří algoritmus pro výstup tabulky formuláře F. Doplnující informace k fondům účetní jednotky.

Z 0100 počáteční stav

tvorba fondu

Z* 011X základní přiděl

Z 012X splátky půjček na bytové účely poskytnutých do konce roku 1992

Z 013X náhrady škod a pojistná plnění od pojišťovny k majetku FKSP

Z 014X peněžní a jiné dary

užití fondu

Z** 021X půjčky na bytové účely

Z 022X stravování

Z 023X rekreace

Z 024X kultura, tělovýchova a sport

Z 025X sociální výpomoci a půjčky

Z 026X poskytnuté peněžní dary

Z 027X úhrada příspěvku na penzijní pojištění

Z 028X úhrada části pojistného na soukromé životní pojištění

Z 029X ostatní použití fondu

Poznámka:

* Aktuální tabulka F. pro výstup FKSP neobsahuje řádek pro tuto skupinu analytik, ačkoliv je tento druh zdroje hlavním zdrojem fondu!!!

** Skupina analytik se stanovuje ačkoliv z hlediska účetních standardů není půjčka užitím fondu!!!

V rámci jednotlivých skupin analytik je možné si členit na bližší účely tvorby nebo použití.

413 Rezervní fond tvořený ze zlepšeného výsledku hospodaření

414 Rezervní fond z ostatních titulů

Závazné analytiky jsou společně pro oba syntetické účty a tvoří algoritmus pro výstup tabulky formuláře F. Doplnující informace k fondům účetní jednotky.

společné analytiky pro rezervní fond PO zřizované OSS

Z 0300	počáteční stav
	tvorba
Z 031X	Zlepšený výsledek hospodaření
Z 032X	Nespotřebované dotace z rozpočtu EU
Z 033X	Nespotřebované dotace z mezinárodních smluv
Z 034X	Peněžní prostředky poskytnuté ze zahraničí – účelové
Z 035X	Peněžní prostředky poskytnuté ze zahraničí – neúčelové
Z 036X	Peněžní dary – účelové
Z 037X	Peněžní dary – neúčelové
Z 038X	Ostatní tvorba
	čerpání
Z 041X	Úhrada zhoršeného výsledku hospodaření
Z 042X	Úhrada sankcí
Z 043X	Doplnění fondu reprodukce majetku se souhlasem zřizovatele
Z 044X	Překlenutí časového nesouladu mezi výnosy a náklady
Z 045X	Peněžní prostředky poskytnuté ze zahraničí – účelové
Z 046X	Peněžní dary – účelové
Z 047X	Ostatní čerpání

Závazné analytiky jsou společně pro oba syntetické účty a tvoří algoritmus pro výstup tabulky formuláře F. Doplnující informace k fondům účetní jednotky.

společné analytiky pro rezervní fond PO zřizované ÚSC

Z 0500	počáteční stav
	tvorba
Z 051X	Zlepšený výsledek hospodaření
Z 052X	Nespotřebované dotace z rozpočtu EU
Z 053X	Nespotřebované dotace z mezinárodních smluv
Z 054X	Peněžní dary – účelové
Z 055X	Peněžní dary – neúčelové
Z 056X	Ostatní tvorba
	čerpání
Z 061X	Úhrada zhoršeného výsledku hospodaření
Z 062X	Úhrada sankcí
Z 063X	Posílení investičního fondu se souhlasem zřizovatele
Z 064X	Překlenutí časového nesouladu mezi výnosy a náklady
Z 065X až 069X	Ostatní čerpání
	z toho
D 068X	k dalšímu rozvoji své činnosti

416 Fond reprodukce majetku, investiční fond

Závazné analytiky tvoří algoritmus pro výstup tabulky formuláře F. Doplnující informace k fondům účetní jednotky.

analytiky pro fond reprodukce PO zřizované OSS

Z 0100	počáteční stav
	tvorba
Z 011X	Zlepšený hospodářský výsledek
Z 012X	Ve výši odpisů dlouhodobého nehmotného a hmotného majetku
Z 013X	Ve výši výnosů z prodeje dlouhodobého movitého nehmotného a hmotného majetku
Z 014X	Peněžní dary
Z 015X	Ve výši povolených sbírek určených na pořízení nebo TZ nehmotného a hmotného dlouhodobého majetku
Z 016X	Ve výši výnosů z prodeje nemovitého majetku, který příspěvková organizace nabyla ve prospěch státu darem nebo děděním
Z 017X	Prostředky poskytnuté ze zahraničí určené účelově na pořízení a TZ nehmotného a hmotného dlouhodobého majetku
Z 018X*	doplnění z rezervního fondu

Poznámka:

Analytická skupina 018X je vytvořena jako protihodnota k SU 414, skupina analytik 043X.

čerpání

- Z 021X Financování pořízení a technického zhodnocení hmotného a nehmotného dlouhodobého majetku
- Z 022X Financování oprav a udržování hmotného a nehmotného dlouhodobého a krátkodobého majetku
- Z 023X Pořízení hmotného a nehmotného krátkodobého majetku
- Z 024X Úhrada přijatých úvěrů
- Závazné analytiky tvoří algoritmus pro výstup tabulky formuláře F. Doplnující informace k fondům účetní jednotky.

analytiky pro investiční fond PO zřizované ÚSC

- Z 0300 počáteční stav
tvorba
- Z 031X Ve výši odpisů dlouhodobého nehmotného a hmotného majetku
- Z 032X Investiční dotace z rozpočtu zřizovatele
- Z 033X Investiční příspěvky ze státních fondů
- Z 034X Ve výši výnosů z prodeje svěřeného dlouhodobého hmotného majetku
- Z 035X Dary a příspěvky od jiných subjektů
- Z 036X Ve výši výnosů z prodeje majetku ve vlastnictví příspěvkové organizace
- Z 037X Převody z rezervního fondu
čerpání
- Z 04XX Financování investičních potřeb
z toho
- D 047X posílení zdrojů k financování údržby a oprav majetku
- D 048X úhrada investičních úvěrů nebo půjček
- D 049X převody do rozpočtu zřizovatele

419 Ostatní fondy

- **Fondy, které na bankovním účtu sledují rozpočtovou skladbu- analytiky 01XX až 07XX - vyhrazeno územním rozpočtům**

- **Fondy, které na bankovním účtu nesledují rozpočtovou skladbu- analytiky 08XX až 09XX**

fond sdružených prostředků

- Z 0800 počáteční stav
- Z 080X tvorba
- Z 081X použití

fond I

- Z 0820 počáteční stav
- Z 082X tvorba
- Z 083X použití

fond II

- Z 0840 počáteční stav
- Z 084X tvorba
- Z 085X použití
- atd. až po 098X, 099X

Poznámka:

Analytické skupiny pro jednotlivé fondy jsou stanoveny závazně. Je to z důvodu možnosti pomocí jednotného algoritmu uzavírat účetní knihy a dílčí analytiky pro tvorbu a použití převádět do nového roku jako analytiky pro počáteční stavy.

Analytiky pro počáteční stavy doporučujeme sjednotit s analytikami pro příslušný bankovní účet fondu takto:

Příklady vazeb mezi bankou a fondem:

- fond I – banka 245 0800 = fond 419 0800 až 419 0819
- fond II – banka 245 0820 = fond 419 0820 až 419 0839
- atd...

43X Výsledky hospodaření

431 Výsledek hospodaření ve schvalovacím řízení

- Z 0000 hospodářská činnost
- Z 0300 hlavní činnost

432 Nerozdělený zisk, neuhrazená ztráta minulých let

- Z 0000 hospodářská činnost
- Z 0300 hlavní činnost

44X Rezervy

441 Rezervy

- 0XXX další analytické členění podle potřeb účetní jednotky

45X Dlouhodobé závazky

451 Dlouhodobé úvěry

- Z 01XX až 07XX tuzemské (Příloha A.10. řádek 40)
- Z 08XX,09XX zahraniční (Příloha A.10. řádek 41)

úvěry v tuzemských bankách

- Z 01XX úvěry převáděné na běžný účet
- Z 03XX úvěry převáděné na běžný účet
- Z 05XX úvěry převáděné na běžný účet
- Z 07XX úvěry převáděné na běžný účet

- Z 02XX úvěry přímo čerpané
- Z 04XX úvěry přímo čerpané
- Z 06XX úvěry přímo čerpané

úvěry v zahraničních bankách

- Z 08XX zahraniční úvěry přímo čerpané
- Z 09XX zahraniční úvěry převáděné na běžný účet

452 Přijaté návratné finanční výpomoci dlouhodobé

- D 01XX na účet hlavní činnosti
- D 02XX na účet fondů
- D 03XX na účet hospodářské činnosti
- 0XXX další analytické členění podle potřeb účetní jednotky

454 Závazky z pronájmu

- 0XXX další analytické členění podle potřeb účetní jednotky

455 Dlouhodobé přijaté zálohy

- 0XXX další analytické členění podle potřeb účetní jednotky

458 Dlouhodobé závazky z nástrojů spolufinancovaných ze zahraničí

- 0XXX další analytické členění podle potřeb účetní jednotky

459 Ostatní dlouhodobé závazky

- D 01XX až 07XX tuzemské
- z toho
- D 01XX až 02XX tuzemské - k hospodářské činnosti
- D 03XX až 05XX tuzemské - k hlavní činnosti
- D 06XX až 07XX tuzemské - k fondům
- D 08XX,09XX zahraniční
- z toho
- D 081X až 082X zahraniční - k hospodářské činnosti
- D 083X až 089X zahraniční - k hlavní činnosti
- D 09XX zahraniční - k fondům

- 0XXX další analytické členění podle potřeb účetní jednotky

46X Dlouhodobé pohledávky

462 Poskytnuté návratné finanční výpomoci dlouhodobé

0XXX další analytické členění podle potřeb účetní jednotky

464 Dlouhodobé pohledávky z postoupených úvěrů

opravná položka 191

0XXX další analytické členění podle potřeb účetní jednotky

465 Dlouhodobé poskytnuté zálohy

0XXX další analytické členění podle potřeb účetní jednotky

468 Dlouhodobé pohledávky z nástrojů spolufinancovaných ze zahraničí

0XXX další analytické členění podle potřeb účetní jednotky

469 Ostatní dlouhodobé pohledávky

opravná položka 193

D 01XX k hlavní činnosti

D 02XX k fondům

D 03XX k hospodářské činnosti

z toho

Z 08XX příjmy z prodeje dlouhodobého majetku určeného k prodeji (peněžní toky - CF)

Z 090X

až ostatní peněžní toky z dlouhodobých aktiv (peněžní toky - CF)

095X

Z 096X přijaté dividendy a podíly na zisku (peněžní toky CF)

Z 097X ostatní příjmy z prodeje dlouhodobých AKTIV (peněžní toky - CF)

Z 098X příjmy z prodeje majetku pozemkového fondu (peněžní toky - CF)

Z 099X příjmy z privatizace státního majetku (peněžní toky CF)

49X Závěrkové účty a zvláštní zúčtování

491 Počáteční účet rozvahový

Z 0000 otevření účetních knih

Poznámka:

Účet není obsažen v rozvaze. Používá se při otevírání účetních knih a při rovnosti AKTIV a PASIV se obrat stran MD a DAL shoduje. Obraty účtu se shodují s obraty účtu 492 předchozího účetního období (bilanční kontinuita).

492 Konečný účet rozvahový

Z 0000 uzavření účetních knih

Poznámka:

Účet není obsažen v rozvaze. Používá se při uzavírání účetních knih a při rovnosti AKTIV a PASIV se obrat stran MD a DAL shoduje. Obraty účtu se shodují s obraty účtu 491 v následujícím účetním období (bilanční kontinuita).

493 Výsledek hospodaření běžného účetního období

Z 0000 hospodářská činnost

Z 0300 hlavní činnost

499 Zúčtování na základě zvláštních předpisů

0XXX další analytické členění podle potřeb účetní jednotky

Poznámka:

Syntetický účet není obsažen v rozvaze a používá se pouze při účetních závěrkách.

4.1.3.6 5XX Náklady

Pro celou třídu platí jednotná struktura analytických účtů takto:

hospodářská činnost

- Z 00XX
- Z 01XX
- Z 02XX
- Z 0299* uzavírací analytika pro hospodářskou činnost

hlavní činnost

- Z 03XX
- Z 04XX
- Z 05XX
- Z 06XX
- Z 07XX
- Z 08XX
- Z 09XX
- Z 0999* uzavírací analytika pro hlavní činnost

*na uzavírací analytiky je zakázáno účtovat běžné účetní případy

50X Spotřebované nákupy

501 Spotřeba materiálu

502 Spotřeba energie

503 Spotřeba jiných neskladovatelných dodávek

504 Prodané zboží

51X Služby

511 Opravy a udržování

512 Cestovné

513 Náklady na reprezentaci

518 Ostatní služby

52X Osobní náklady

521 Mzdové náklady

524 Zákonné sociální pojištění

525 Jiné sociální pojištění

527 Zákonné sociální náklady

528 Jiné sociální náklady

53X Daně a poplatky

531 Daň silniční

532 Daň z nemovitostí

538 Jiné daně a poplatky

54X Ostatní náklady

541 Smluvní pokuty a úroky z prodlení

542 Jiné pokuty a penále

543 Dary

544 Prodaný materiál

547 Manka a škody

548 Tvorba fondů

549 Ostatní náklady z činnosti

55X Odpisy, rezervy a opravné položky

551 Odpisy dlouhodobého majetku

552 Zůstatková cena prodaného dlouhodobého nehmotného majetku

553 Zůstatková cena prodaného dlouhodobého hmotného majetku

554 Prodané pozemky

555 Tvorba a zúčtování rezerv

556 Tvorba a zúčtování opravných položek

557 Náklady z odepsaných pohledávek

56X Finanční náklady

562 Úroky

563 Kurzové ztráty

Z 028X Ostatní úpravy o nepeněžní operace (nerealizované kurzové ztráty - CF)

Z 098X Ostatní úpravy o nepeněžní operace (nerealizované kurzové ztráty - CF)

564 Náklady z přecenění reálnou hodnotou

Z 028X Ostatní úpravy o nepeněžní operace (nerealizované kurzové ztráty - CF)

Z 098X Ostatní úpravy o nepeněžní operace (nerealizované kurzové ztráty - CF)

569 Ostatní finanční náklady

57X Náklady na nároky na prostředky státního rozpočtu, rozpočtů územních samosprávných celků a státních fondů

571 Náklady na nároky na prostředky státního rozpočtu

572 Náklady na nároky na prostředky rozpočtů územních samosprávných celků

574 Náklady na ostatní nároky

58X Náklady ze sdílených daní

59X Daň z příjmů

591 Daň z příjmů

595 Dodatečné odvody daně z příjmů

4.1.3.7 6XX Výnosy

Pro celou třídu platí jednotná struktura analytických účtů takto:

hospodářská činnost

- Z 00XX
- Z 01XX
- Z 02XX
- Z 0299* uzavírací analytika pro hospodářskou činnost

hlavní činnost

- Z 03XX
- Z 04XX
- Z 05XX
- Z 06XX
- Z 07XX
- Z 08XX
- Z 09XX
- Z 0999* uzavírací analytika pro hlavní činnost

**na uzavírací analytiky je zakázáno účtovat běžné účetní případy*

60X Výnosy z vlastních výkonů a zboží

601 Výnosy z prodeje vlastních výrobků

602 Výnosy z prodeje služeb

603 Výnosy z pronájmu

604 Výnosy z prodaného zboží

609 Jiné výnosy z vlastních výkonů

61X Změny stavu zásob

611 Změna stavu nedokončené výroby

612 Změna stavu polotovarů

613 Změna stavu výrobků

614 Změna stavu ostatních zásob

62X Aktivace

621 Aktivace materiálu a zboží

622 Aktivace vnitroorganizačních služeb

623 Aktivace dlouhodobého nehmotného majetku

624 Aktivace dlouhodobého hmotného majetku

63X Výnosy z daní a poplatků

64X Ostatní výnosy

641 Smluvní pokuty a úroky z prodlení

642 Jiné pokuty a penále

643 Výnosy z odepsaných pohledávek

644 Výnosy z prodeje materiálu

645 Výnosy z prodeje dlouhodobého nehmotného majetku

646 Výnosy z prodeje dlouhodobého hmotného majetku kromě pozemků

647 Výnosy z prodeje pozemků**648 Čerpání fondů****649 Ostatní výnosy z činnosti**

Z 07XX přijaté prostředky na provoz ze zahraničí (Příloha A.10. řádek 18)

66X Finanční výnosy**662 Úroky****663 Kurzové zisky**

Z 028X Ostatní úpravy o nepeněžní operace (nerealizované kurzové zisky - CF)

Z 098X Ostatní úpravy o nepeněžní operace (nerealizované kurzové zisky - CF)

664 Výnosy z přecenění reálnou hodnotou

Z 028X Ostatní úpravy o nepeněžní operace (nerealizované kurzové zisky - CF)

Z 098X Ostatní úpravy o nepeněžní operace (nerealizované kurzové zisky - CF)

669 Ostatní finanční výnosy**67X Výnosy z nároků na prostředky státního rozpočtu, rozpočtů územních samosprávných celků a státních fondů****671 Výnosy z nároků na prostředky státního rozpočtu**

Z 03XX až 06XX přijaté příspěvky a dotace ze státního rozpočtu (Příloha A.10. řádek 9)
z toho k řádku 09

Z 044X až 048X přijaté příspěvky na provoz od zřizovatele (Příloha A.10. řádek 10)
z toho k řádku 10

Z 046X na výzkum a vývoj (Příloha A.10. řádek 11)

Z 047X na vzdělání pracovníků (Příloha A.10. řádek 12)

Z 048X na informatiku (Příloha A.10. řádek 13)

z toho k řádku 09

Z 041X až 043X přijaté dotace na neinvestiční náklady související s financováním programů evidovaných v ISPROFIN od zřizovatele (Příloha A.10. řádek 14)

z toho k řádku 09

Z 039X přijaté prostředky na výzkum a vývoj od poskytovatelů jiných než od zřizovatele (Příloha A.10. řádek 15)

Z 07XX přijaté prostředky na výzkum a vývoj od příjemců účelové podpory (Příloha A.10. řádek 17)

672 Výnosy z nároků na prostředky rozpočtů územních samosprávných celků

Z 03XX až 06XX přijaté příspěvky a dotace celkem na provoz z rozpočtu ÚSC (Příloha A.10. řádek 19)

Z 07XX přijaté prostředky na výzkum a vývoj od příjemců účelové podpory (Příloha A.10. řádek 17)

Z 08XX přijaté prostředky na výzkum a vývoj z rozpočtu ÚSC (Příloha A.10. řádek 16)

673 Výnosy z nároků na prostředky státních fondů

Z 03XX až 06XX přijaté příspěvky a dotace na provoz z rozpočtu státních fondů (Příloha A.10. řádek 20)

Z 07XX přijaté prostředky na výzkum a vývoj od příjemců účelové podpory (Příloha A.10. řádek 17)

674 Výnosy z ostatních nároků**68X Výnosy ze sdílených daní**

4.1.3.8 7XX Vnitroorganizační účetnictví**734 Pomocný SÚ pro vypočítání DPH****4.1.3.9 8XX Vnitroorganizační účetnictví****4.1.3.10 9XX Podrozvahové účty****90X Majetek účetní jednotky****901 Jiný drobný dlouhodobý nehmotný majetek**

0XXX další analytické členění podle potřeb účetní jednotky pod hranici stanovenou pro DDNM (018)

902 Jiný drobný dlouhodobý hmotný majetek

0XXX další analytické členění podle potřeb účetní jednotky pod hranici stanovenou pro DDHM (028)

903 Ostatní majetek

0XXX další analytické členění podle potřeb účetní jednotky

91X Odepsané pohledávky a závazky**911 Odepsané pohledávky****912 Odepsané závazky****Podmíněné pohledávky a závazky**

SÚ 92X,93X,94X,96X,97X,98X se člení podle následujících analytik:

Pohledávky

Z 00XX až 0299 = hospodářská činnost

Z 03XX až 09XX = hlavní činnost

z toho

Z 03XX až 07XX – pohledávky nenávratné (Příloha - C.1.,C.2.)

Z 08XX až 09XX – pohledávky návratné (Příloha - C.3.,C.4.)

Závazky

Z 00XX až 0299 = hospodářská činnost

Z 03XX až 09XX = hlavní činnost (Příloha - C.5.)

Poznámka:

Analytiky jsou závazné z důvodu sestavení přílohy vyhlášky definované v § 45, odst. 1) písm. c) a v příloze 5 vyhlášky

92X Podmíněné pohledávky z důvodu užívání majetku jinou osobou**921 Krátkodobé podmíněné pohledávky z důvodu úplatného užívání majetku jinou osobou****922 Dlouhodobé podmíněné pohledávky z důvodu úplatného užívání majetku jinou osobou****923 Krátkodobé podmíněné pohledávky z důvodu užívání majetku jinou osobou na základě smlouvy o výpůjčce****924 Dlouhodobé podmíněné pohledávky z důvodu užívání majetku jinou osobou na základě smlouvy o výpůjčce****925 Krátkodobé podmíněné pohledávky z důvodu užívání majetku jinou osobou z jiných důvodů****926 Dlouhodobé podmíněné pohledávky z důvodu užívání majetku jinou osobou z jiných důvodů**

93X Další podmíněné pohledávky a ostatní podmíněná aktiva

- 931 Krátkodobé podmíněné pohledávky ze smluv o prodeji dlouhodobého majetku
- 932 Dlouhodobé podmíněné pohledávky ze smluv o prodeji dlouhodobého majetku
- 933 Krátkodobé podmíněné pohledávky z jiných smluv
- 934 Dlouhodobé podmíněné pohledávky z jiných smluv
- 939 Krátkodobé podmíněné pohledávky ze vztahu k prostředkům EU

94X Další podmíněné pohledávky a ostatní podmíněná aktiva

- 941 Dlouhodobé podmíněné pohledávky ze vztahu k prostředkům EU
- 942 Krátkodobé podmíněné pohledávky ze vztahu k jiným zdrojům
- 943 Dlouhodobé podmíněné pohledávky ze vztahu k jiným zdrojům
- 944 Krátkodobé podmíněné úhrady pohledávek z přijatých zajištění
- 945 Dlouhodobé podmíněné úhrady pohledávek z přijatých zajištění
- 947 Krátkodobé podmíněné pohledávky ze soudních sporů, správních řízení a jiných řízení
- 948 Dlouhodobé podmíněné pohledávky ze soudních sporů, správních řízení a jiných řízení
- 949 Ostatní krátkodobá podmíněná aktiva

95X Další podmíněné pohledávky a ostatní podmíněná aktiva

- 951 Ostatní dlouhodobá podmíněná aktiva

96X Podmíněné závazky z důvodu užívání cizího majetku

- 961 Krátkodobé podmíněné závazky z leasingových smluv
- 962 Dlouhodobé podmíněné závazky z leasingových smluv
- 963 Krátkodobé podmíněné závazky z důvodu úplatného užívání cizího majetku na základě jiného důvodu
- 964 Dlouhodobé podmíněné závazky z důvodu úplatného užívání cizího majetku na základě jiného důvodu
- 965 Krátkodobé podmíněné závazky z důvodu užívání cizího majetku na základě smlouvy o výpůjčce
- 966 Dlouhodobé podmíněné závazky z důvodu užívání cizího majetku na základě smlouvy o výpůjčce
- 967 Krátkodobé podmíněné závazky z důvodu užívání cizího majetku nebo jeho převzetí z jiných důvodů
- 968 Dlouhodobé podmíněné závazky z důvodu užívání cizího majetku nebo jeho převzetí z jiných důvodů

97X Další podmíněné závazky a ostatní podmíněná pasiva

- 971 Krátkodobé podmíněné závazky ze smluv o pořízení dlouhodobého majetku
- 972 Dlouhodobé podmíněné závazky ze smluv o pořízení dlouhodobého majetku
- 973 Krátkodobé podmíněné závazky z jiných smluv
- 974 Dlouhodobé podmíněné závazky z jiných smluv
- 975 Krátkodobé podmíněné závazky ze vztahu k prostředkům EU
- 976 Dlouhodobé podmíněné závazky ze vztahu k prostředkům EU
- 978 Krátkodobé podmíněné závazky vyplývající z právních předpisů a další činnosti moci zákonodárné, výkonné nebo soudní
- 979 Dlouhodobé podmíněné závazky vyplývající z právních předpisů a další činnosti moci zákonodárné, výkonné nebo soudní

98X Další podmíněné závazky a ostatní podmíněná pasiva

- 981 Krátkodobé podmíněné závazky z poskytnutých zajištění
- 982 Dlouhodobé podmíněné závazky z poskytnutých zajištění
- 983 Krátkodobé podmíněné závazky ze soudních sporů, správních řízení a jiných řízení
- 984 Dlouhodobé podmíněné závazky ze soudních sporů, správních řízení a jiných řízení
- 985 Ostatní krátkodobá podmíněná pasiva
- 986 Ostatní dlouhodobá podmíněná pasiva

POZOR !!!

Na podrozvahových účtech se předpokládá zůstatek vždy na té straně (MD nebo DAL), která odpovídá svým charakterem původnímu rozvahovému účtu, ke kterému je vytvářen.

- podrozvahové účty vztahující se k majetku a pohledávkám
strana MD pro stav a zvýšení a strana DAL pro snížení stavu
- podrozvahové účty vztahující se k závazkům
strana DAL pro stav a zvýšení stavu a strana MD pro snížení stavu

Příslušný protiúčet pak má stav na opačné straně.

99X Vyrovnávací účty**999 Vyrovnávací účet k podrozvahovým účtům**

0XXX analytické účty = číslo SÚ

- Z 0901 k SÚ 901
- Z 0902 k SÚ 902
- Z 0903 k SÚ 903

- Z 0911 k SÚ 911
- Z 0912 k SÚ 912
- atd..

- Z 0999 doplnění podvojnosti pro nevyrovnané účetní operace

4.2. Použití funkčního (odvětvového) a druhového třídění podle rozpočtové skladby v členění nákladů a výnosů hlavní činnosti a pro účet 416 u příspěvkových organizací

U příspěvkových organizací, zejména v odvětví školství a sociálních věcí, ale i v jiných odvětvích, je možno sledovat při účtování o nákladech a výnosech hlavní činnosti a u účtu 416 nové analytické členění ve vstupní větě v místě „ODPA“ a „POL“. Toto členění je pak závazné i pro sledování a členění plánu (rozpočtu).

Číselník ODPA se aktualizuje na základě vyhlášky 323/2002 Sb. a navazuje tak na aktuální číslování činností příspěvkových organizací. Číselník POL nahrazuje analytické třídění nákladů a výnosů a je tedy vhodné zachování kontinuity mezi údaji jednotlivých roků.

Pro členění nákladů a výnosů byly použity některé oddíly, paragrafy a položky rozpočtové skladby. Organizace, které provozují několik činností (např. ZŠ, MŠ, školní jídelna), mohou všechny náklady a výnosy členit v „ODPA“ podle jednotlivých činností. V případě, že některé náklady - např. na elektřinu, vodu a pod. jsou fakturovány společně, musí být vykalkulováno, jakým podílem budou jednotlivé činnosti nákladově zatěžovány a tímto podílem společné náklady klíčovat. Stejným způsobem bude postupováno v případě **rozpočtu, který může být na účtech třídy 5 a 6 sledován** v programu GORDIC® stejně jako účetnictví. Účelové znaky „UZ“ budou používány závazně podle pokynů poskytovatelů dotací. **Náklady a výnosy hospodářské činnosti tomuto členění nepodléhají!**

4.2.1 Funkční (odvětvové) členění účtů třídy 5, 6 a účtu 416 sledované v hodnotě „ODPA“

Doplňkem účtových rozvrhů byly dodány všechny kombinace funkčního (odvětvového) členění podle vyhlášky č. 323/2002 Sb. Odvětvové členění bylo doplněno většinou jako neaktivní a pokud je potřebuje účetní jednotka použít, musí provést jejich aktivaci.

4.2.2 Členění nákladových a výnosových účtů dle položek rozpočtové skladby

Pro příspěvkové organizace, které budou nadále používat systém třídění nákladů a výnosů v rozpočtové skladbě je v konfiguraci umožněno zadávat hodnoty ODPA (funkční třídění) i hodnoty POL (druhové třídění) s přístupovými právy „supervizora“.

Hodnota ODPA je v konfiguraci vázána na celou účtovou třídu a hodnota POL je tvořena s vazbou na konkrétní syntetický účet.

Není tedy nutné použít centrálně distribuovaný expander, ale je možné zadávat hodnoty přímo z úrovně účetní jednotky. Tím se nevylučuje možnost vytváření zakázkových doplňků účtového rozvrhu v případě, že se jedná o metodiku vyhlášenou zřizovatelem.

4.2.3 Doporučené analytické členění účtu 416 v „POL“, „UZ“ a „ORG“

Příspěvkové organizace kromě dodržení stanovené „AU“, a dále pak analytické sledování v „POL“ podle číselníku položek uvedeného v popisu členění pro příspěvkové organizace odvětví školství a soc. věcí, „UZ“ stanovené zřizovatelem, nebo závazně „UZ“ k čerpání dotací ze státního rozpočtu a státních fondů.

Upozornění

Příspěvkové organizace mohou u účtů 031, 041, 042, 051 a 052 uvádět číslo investiční akce na prvních sedmi místech zleva v třináctimístném „ORG“. Nadále je možné informace o používání investičních dotací získávat z MD účtu 416.

Změny v analytickém členění účtu 416 sledované v „ODPA“, „POL“, „UZ“ a „ORG“ - platí pouze pro organizace v odvětví školství a sociálních věcí.

Strana MD účtu 416 se může analyticky členit v oddílů a paragrafu podle funkčního třídění a v položce podle následujícího členění.

Sledování uskutečněných investičních výdajů podle jednotlivých investičních akcí může probíhat na prvních čtyřech místech zleva v „ORG“. Dále bude uváděn účelový znak v případech kdy bude stanoven zřizovatelem a u čerpání dotací ze státního rozpočtu.

416	programové vybavení	6111
	ocenitelná práva	6112
	nehmotné výsledky výzkumu a obdobné činnosti	6113
	nákup nehmotného dlouhodobého majetku (např. energetický audit)	6119
	budovy, haly, stavby	6121
	stroje, přístroje, zařízení	6122
	dopravní prostředky	6123
	pěstitelské celky trvalých porostů	6124
	výpočetní technika	6125
	projektová dokumentace	6126
	pořizování uměleckých děl a předmětů za účelem výzdoby interiérů	6127
	nákup hmotného dlouhodobého majetku j.n.	6129
	investiční úroky	6143
	daně placené související s investicemi	6145
	výdaje související s investičními nákupy j.n.	6149
	financování oprav a údržby	6150
	odvod z fondu reprodukce majetku	6151
	odvod nedočerpaného příspěvku	6152

4.3. Algoritmy výkazů pro příspěvkové organizace

4.3.1. Rozvaha (bilance)

Uspořádání, označení, rozsah, způsob sestavení a obsahové vymezení položek rozvahy (bilance) se řídí vyhláškou č. 410/2009 Sb., kterou se provádějí některá ustanovení zákona č. 563/1991 Sb., o účetnictví, ve znění pozdějších předpisů, pro účetní jednotky, které jsou územními samosprávnými celky, příspěvkovými organizacemi, státními fondy a organizačními složkami státu.

Podrobný popis algoritmu se nachází přímo v programu - poslední volba grafického zobrazení výkazu.

4.3.2. Výkaz zisku a ztráty

Uspořádání, označení, rozsah, způsob sestavení a obsahové vymezení položek výkazu zisku a ztráty se řídí vyhláškou č. 410/2009 Sb., kterou se provádějí některá ustanovení zákona č. 563/1991 Sb., o účetnictví, ve znění pozdějších předpisů, pro účetní jednotky, které jsou územními samosprávnými celky, příspěvkovými organizacemi, státními fondy a organizačními složkami státu.

Podrobný popis algoritmu se nachází přímo v programu - poslední volba grafického zobrazení výkazu.

4.3.3. Příloha účetní závěrky pro PO zřizované ÚSC

Přílohou 5 vyhlášky č. 410/2009 Sb. se stanoví uspořádání položek v příloze účetní závěrky.

Podrobný popis algoritmu se nachází přímo v programu - poslední volba grafického zobrazení výkazu.

4.3.4. Příloha účetní závěrky pro PO zřizované OSS

Přílohou 5 vyhlášky č. 410/2009 Sb. se stanoví uspořádání položek v příloze účetní závěrky.

Podrobný popis algoritmu se nachází přímo v programu - poslední volba grafického zobrazení výkazu.

4.4. Výstupy a tisky

V programu UCR® je v nabídkách mnoho variant různých výstupů účetnictví, rozpočtu a rozborů. Z celé rozsáhlé nabídky, kterou mají k dispozici všechny účetní jednotky vybíráme z našeho pohledu nejdůležitější výstupy.

4.4.1. Účetní závěrka

Příspěvkové organizace sestavují k:

- **k 31. břenu, 30. červnu a 30. září "mezitimní" účetní závěrku.** Účetní závěrka je nedílný celek a tvoří ji:
 - o Rozvaha (bilance)
 - o Výkaz zisku a ztráty
 - o Příloha účetní závěrky
- **k 31. prosinci "řádnou" účetní závěrku** (§ 19, odst.1). Účetní závěrka je nedílný celek a tvoří ji:
 - o Rozvaha (bilance)
 - o Výkaz zisku a ztráty
 - o Příloha účetní závěrky

4.4.1.1. Přehled výstupů účetní závěrky pro příspěvkové organizace zřizované ÚSC

Výstupy účetní závěrky se zpracovávají:

- o v programu UCR® GORDIC WIN v menu:
ÚČETNICTVÍ – TISK – GENERÁTOR – VÝKAZY – volba UCRGU215: Účetní výkazy pro PO zřizované ÚSC
- o v programu UCR® IS GINIS®:
ÚČETNICTVÍ - VÝKAZY

Detailní popis bude dopracován v další verzi metodiky.

4.4.1.2. Přehled výstupů účetní závěrky pro příspěvkové organizace zřizované OSS

Výstupy účetní závěrky se zpracovávají:

- o v programu UCR® GORDIC WIN v menu:
ÚČETNICTVÍ – TISK – GENERÁTOR – VÝKAZY – volba UCRGU215: Účetní výkazy pro PO zřizované OSS
- o v programu UCR® IS GINIS®:
ÚČETNICTVÍ - VÝKAZY

Detailní popis bude dopracován v další verzi metodiky.

4.4.2. Účetní knihy

Podle § 13 zákona č. 563/1991 Sb. o účetnictví, účetní jednotky účtují, pokud tento zákon nestanoví jinak

- a) **v deníku** (denících), v němž účetní zápisy uspořádají z hlediska časového (chronologicky) a jímž prokazují zaúčtování všech účetních případů v účetním období,
- b) **v hlavní knize**, v níž účetní zápisy uspořádají z hlediska věcného (systematicky),
- c) **v knihách analytických účtů**, v nichž podrobně rozvádějí účetní zápisy hlavní knihy,
- d) **v knihách podrozvahových účtů**, ve kterých se uvádějí účetní zápisy, které se neprovádějí v účetních knihách podle písmen a) a b).

4.4.2.1. Deníky

Tisky deníků se zpracovávají:

- o v programu UCR® GORDIC® WIN v menu:
ÚČETNICTVÍ (ROZPOČET) - TISK – DENÍKY
- o v programu UCR® IS GINIS®:
ÚČETNICTVÍ - ÚČETNÍ DENÍKY
ROZPOČET - DENÍK ROZPOČTOVÝCH ZÁPISŮ

V těchto nabídkách je velké množství formátů, ať již v grafické formě (možnost zobrazení loga organizace) nebo i v textové formě. Deník je možné tisknout např. s popisy dokladů i bez nich, s dotahováním textů z účtového rozvrhu

4.4.2.2. Hlavní knihy

Tisky hlavních knih se zpracovávají:

- o v programu UCR® GORDIC® WIN v menu:
ÚČETNICTVÍ (ROZPOČET) - TISK – HLAVNÍ KNIHY
- o v programu UCR® IS GINIS®:
ÚČETNICTVÍ - HLAVNÍ KNIHY ÚČETNICTVÍ
ROZPOČET - KNIHY ROZPOČTU

4.4.2.3. Knihy analytických účtů

Tisky knih analytických účtů se zpracovávají:

- o v programu UCR® GORDIC® WIN v menu:
ÚČETNICTVÍ (ROZPOČET) - TISK – KNIHY ANALYTICKÝCH ÚČTŮ
- o v programu UCR® IS GINIS®:
ÚČETNICTVÍ - SESTAVY

4.4.3. Kontrolní výkazy

Kontrolní chody pro příspěvkové organizace

Kontrolní chody se zpracovávají:

- o v programu UCR® GORDIC® WIN v menu:
ÚČETNICTVÍ – UZÁVĚRKA D(M) – KONTROLNÍ CHOD – „KONTROLNÍ SESTAVA TYPU K1“ – volba UCRKU010: Kontrolní chody ÚSC
Kontrolní chody mohou být spuštěny i v menu ÚČETNICTVÍ – TISK – GENERÁTOR – VÝKAZY – volba: UCRGU013: Kontrolní chody K1 – ÚSC
- o v programu UCR® IS GINIS®:
ÚČETNICTVÍ (ROZPOČET) - KONTROLNÍ CHODY

Detailní popis bude dopracován v další verzi metodiky.

5. Metodika DPH

5.1. Úvodní informace

UPOZORNĚNÍ na změny od 1. 1. 2009

- Zákonem č. 302/2008 Sb. byl novelizován zákon o DPH č. 235/2004 Sb. a byl vyhlášen nový formulář příznání k dani od 1. 1. 2009.
- Od 1. 1. 2009 došlo k úpravě programu UCR® v řadě GORDIC® WIN. Změnil se způsob využití datumu uskutečnění zdanitelného plnění při zpracování daňového příznání a daňové doloženosti.

Zákonem č. 302/2008 Sb. byl novelizován zákon o DPH č. 235/2004 Sb. a byl vyhlášen nový formulář příznání k dani z přidané hodnoty od 1. 1. 2009.

Dnem 31. 10. 2008 byl na www stránkách MF ČR vyhlášen nový formulář daňového příznání platný od 1. 1. 2009 včetně POKYNU k vyplnění.

Z důvodu změny číslování řádků formuláře bylo vyhlášeno s účinností od 1. 1. 2009 nové číslování záznamových jednotek (ZJ).

Nové záznamové jednotky jsou ve struktuře:

6xx pro řádné daňové příznání

9xx pro dodatečná daňová příznání

xx = řádek daňového příznání (mimo řádky vypočítávané nebo součtové)

Od 1. 1. 2009 pozbyly platnost dosavadní záznamové jednotky navazující na dosud platný formulář řádného daňového příznání. Výjimku tvoří dosud zavedené záznamové jednotky (ZJ+1), které budou nadále sloužit pro tvorbu dodatečných daňových příznání za roky 2008, 2007 a 2006.

Subjekty, které se stanou plátcí po 1. 1. 2009, použijí pouze nové záznamové jednotky.

5.1.1. Datum uskutečnění zdanitelného plnění v řadě GORDIC® WIN

Od 1. 1. 2009 došlo k úpravě programu UCR® řady GORDIC® WIN. Změnil se způsob využití datumu uskutečnění zdanitelného plnění při zpracování daňového příznání a daňové doloženosti.

V modulech řady GORDIC WIN (UCR®) nebyla dosud zavedena možnost odlišení datumu zaúčtování a datumu zdanitelného plnění, ze kterého se odvozuje příslušnost daňového dokladu do zpracování za příslušný měsíc nebo čtvrtletí.

Tento stav si vynucoval stanovení metodického omezení, které předpokládalo, že všechny daňové doklady musí být zaúčtovány do účetního deníku v období (měsíc), které odpovídá zároveň období zdanění.

Toto metodické ustanovení zároveň způsobovalo zpoždění termínů pro předávání dat k sumarizaci a nepřímo vedlo k nutnosti měnit data u účetní jednotky i po odevzdání dat k sumarizaci.

Následkem toho vznikaly rozdíly mezi daty vedenými v účetní jednotce a daty odevzdanými ke kontrole a sumarizaci. Zejména se to týkalo období, ve kterém se zpracovává výstup mezitimní závěrky účetnictví (výkazů rozvaha, výsledovka a příloha účetní závěrky). Na zpracování výkazu FIN neměla tato skutečnost vliv.

Datum zdanitelného plnění

S ohledem na výše uvedené skutečnosti se v modulech řady GORDIC WIN (UCR®) s účinností od 1. 1. 2009 změnil způsob zachycení daňových dokladů DPH zejména s ohledem na období zdanitelného plnění, a zároveň se mění algoritmus pro zpracování DAŇOVÉHO PŘÍZNÁNÍ a zpracování výstupu DAŇOVÉ DOLOŽENOSTI.

Dosud nepovinně vyplňovaný řetězec v popisu účetního dokladu (daňového dokladu) ve struktuře „*DZP-RRRRMMDD;“ (dále jen *DZP) bude využíván při zpracování DPH a jeho obsah bude ovlivňovat algoritmus tisku všech výstupů daňových příznání a daňové doloženosti.

RRRR = rok

MM = měsíc (období DPH)

DD = den

Tento řetězec umožní odlišit od sebe datum zaúčtování a datum období DPH, zejména v případech, kdy se vystavují daňové doklady v následujícím měsíci, ale vztahují se k období DPH předchozího měsíce (případně tří měsíců). Toto opatření umožní nejen jednoznačně správně identifikovat zaúčtovaný doklad k příslušnému období pro DPH, ale také umožní všem účetním jednotkám dodržet termíny k odevzdání definitivních dat účetnictví příslušného období k sumarizaci. Přitom se předpokládá, že daňové doklady, které se vztahují k období DPH, zaúčtuje účetní jednotka do dalšího měsíčního období a tato data odevzdá k sumarizaci až při dalším zpracování.

Vkládání popisu dokladu se předpokládá poloautomaticky, na základě propojení modulů KDF, KOF, DDP, POK na účetní deník vedený v modulu UCR®. Modul KDF a KOF řeší toto propojení tzv. on-line (přímým účtováním o dokladech), ostatní moduly formou dávek 5,6,xG nebo XML.

V případech, že jsou do modulu UCR® vstupovány dávky z „externích“ modulů jiných firem, je třeba tyto firmy informovat, že se v dosavadní struktuře interface nic nemění, pouze je třeba od 1. 1. 2009 uvádět do popisu dokladu datum zdanitelného plnění (řetězec *DZP). Kromě již uváděných DIČ, IČ, EVK atd.

Při opravách nebo při ručním zpracování dokladů v UCR® musí hodnotu *DZP zadávat obsluha ručně do popisu, a to jen v případě, že se DZP liší od datumu zaúčtování (uskutečnění účetního případu).

Při uvedení řetězce v textovém popisu dokladu se mohou vyskytnout následující varianty:

- **řetězec *DZP se v popisu nevyskytuje a předpokládá se tedy, že datum zaúčtování (uskutečnění účetního případu) je totožný s datem uskutečnění zdanitelného plnění/uplatnění odpočtu. Totéž platí, pokud je nějakým způsobem nesprávně vyplněn.**

- zpracování výstupů DPH (daňové příznání i daňová doloženost) se chová stejně jako v období do 31.12. 2008 a nelze tedy odlišit datumy uskutečnění účetního případu od datumu zdanitelného plnění

- **řetězec *DZP se v popisu vyskytuje a obsahuje datum shodný s datem zaúčtování (odpovídá současnému stavu, kdy se datum zaúčtování shoduje s datem uskutečnění zdanitelného plnění/uplatnění odpočtu)**

například:

datum zaúčtování = 05.01.2009

datum zdanitelného plnění = *DZP-20090105;

- **řetězec *DZP se v popisu vyskytuje a obsahuje jiný datum, než je datum zaúčtování, pak nastávají tyto kombinace:**

- **Datumy se liší pouze v hodnotě DEN, z hlediska zařazení do daňového příznání za příslušné období to nemá význam a algoritmus považuje takto označený doklad jako součást příslušného období, za které je sestavováno daňové příznání.**

například:

datum zaúčtování = 05.01.2009

datum zdanitelného plnění = *DZP-20090103;

- **Datumy se liší v hodnotě MĚSÍC i DEN, podle „DZP“ patří doklad do zdanitelného období ledna, což znamená, že v případě měsíčního plátce se uvedený doklad započítá do řádného daňového příznání za leden (včetně jeho zobrazení v daňové doloženosti)**

například:

datum zaúčtování = 15.02.2009

datum zdanitelného plnění = *DZP-20090128;

5.1.2 Datum uskutečnění zdanitelného plnění v IS GINIS®

Datum uskutečnění zdanitelného plnění je z hlediska zařazení dokladů do daňového příznání a daňové doloženosti v IS GINIS® přebíráno z hodnot „rok DPH“ a „měsíc DPH“ v účetním deníku. Do deníku jsou tyto informace přebírány z agend, které spravují daňové doklady.

Do 31. 12. 2008 byl tedy do daňové doloženosti doplňován jen ROK a MĚSÍC DPH, bez konkrétního dne. Obě hodnoty nadále zůstávají v účetním deníku, jsou využity pro výběr dat při prohlížení v modulu UCR®. Od 1. 1. 2009 je automaticky generován textový popis dokladu, stejný jako v řadě GORDIC® WIN. Je uveden ke každému daňovému dokladu a řetězec „*DZP-...“ bude využit pro zpracování daňové doloženosti pro tisk datumu v rozsahu dd.mm.rrrr.

5.1.3 Hlavní zásady metodiky a schéma hlavních identifikací pro metodiku DPH

Tato metodika slouží jako účinný nástroj k zachycení záznamů u daňových dokladů „na vstupu“ i „na výstupu“. Pomocí označení základů a daně tzv. záznamovou jednotkou – zkratka „ZJ“ se pak ze systému dají zpracovat výstupy řádných i dodatečných daňových příznání sloužících jako podklad pro odevzdání finančnímu úřadu. Metodika, klasifikace a označování prvotních dokladů záznamovou jednotkou je plně v kompetenci příslušných odborných, na DPH specializovaných útvarů (odborů) plátce. Základní zásadou je, že účetní zaúčtovávají v účetním dokladu záznamy DPH (ZJ) podle jednoznačně stanovených pravidel (metodika, klasifikace, průvodky, razítka, ...).

Vzhledem ke složitosti je v některých případech nutné provést souběžně záznam o základu nebo dani na „pomocných“ účtech 734 – viz příklady v metodice. K tomu může dojít ve zcela zvláštních případech, když daňový doklad není účetním dokladem a nelze o něm účtovat v účetním deníku.

UPOZORNĚNÍ

Tato metodika NEŘEŠÍ VÝKLAD APLIKACE ZÁKONA o DPH č. 235/2004 Sb., o dani z přidané hodnoty, co se týče konkrétního zařazení do jednotlivých položek formuláře daňového příznání.

Zákon č. 235/2004 Sb., o dani z přidané hodnoty

Pro rychlejší informovanost uvádíme základní popis členění základních skupin paragrafů zákona č. 235/2004 Sb., o dani z přidané hodnoty, které umožní rychlejší orientaci v zákoně.

- § 2 - předmět daně
- § 5 – osoby povinné k dani
- § 6, odst. 2 – zjišťování obratu
- §§ 7 až 12 – místa plnění
- §§ 13 až 20 – zdanitelná plnění
- §§ 26 až 35 - vystavováním daňových dokladů a náležitosti
- §§ 36 až 41 - stanovení základu daně a výpočet daně
- §§ 42 až 46a – opravy základu a výše daně
- §§ 47 až 48 – sazby daně
- §§ 49 až 50 – opravy výše daně a opravný daňový doklad
- §§ 51 až 62 – osvobození od daně bez nároku na odpočet
- §§ 63 až 71 - osvobození od daně s nárokem na odpočet
- §§ 72 až 75 - nárok na odpočet daně
- §§ 76 až 79 - způsoby krácení odpočtu daně a opravy a úpravy odpočtů
- § 94 – kdo je plátce daně
- § 95 – registrace plátce
- § 96 – osoby identifikované k dani
- § 99 - zdaňovací období
- § 100 – evidence pro daňové účely

5.2. Základní podmínky a algoritmy

5.2.1. Základní pojmy

UPOZORNĚNÍ

Při účtování o DPH a zpracování daňového přiznání a daňové doloženosti musí uživatel přihlížet ke skutečnosti, že je nutné brát v ohled odlišné datum uskutečnění účetního případu od datumu uskutečnění zdanitelného plnění.

Pro zajištění daňové doloženosti a generování formuláře řádného a dodatečného daňového přiznání jsou stanoveny základní algoritmy, které je nutné dodržet.

Daňový doklad „na vstupu“

Daňový doklad „na vstupu“ (přijata zdanitelná plnění) se uplatňuje okamžikem zaúčtování likvidace.

Daňový doklad „na výstupu“

Daňový doklad „na výstupu“ (uskutečněná zdanitelná plnění) se uplatňuje okamžikem zaúčtování předpisu.

• Schéma využití hlavních identifikací pro DPH v zaúčtovaném dokladu

měsíc	dat	doklad	SU	AU	ODPA	POL	ZJ	UZ	ORJ	ORG	MD	Dal
MM ¹⁾	DD ²⁾	XXXXXX ³⁾	602 ⁴⁾	0001			601 ⁶⁾					základ
			343 ⁵⁾	0020			601 ⁶⁾					daň
			261	0001							celkem	

* v UCR® řady GORDIC® WIN v popisu dokladu řetězec *DZP-RRRRMM⁷⁾DD; vyjadřuje rok, měsíc a den zdanitelného plnění

** v IS GINIS® je datum zdanitelného plnění přebírán z hodnot „rok DPH“ a „měsíc DPH“ účetního deníku

¹⁾ měsíc uskutečnění účetního případu

²⁾ den uskutečnění účetního případu

³⁾ číslo dokladu v účetním deníku

⁴⁾ základ daně DPH (číslo řádku daňového přiznání)

⁵⁾ daň

⁶⁾ záznam DPH (číslo řádku daňového přiznání)

⁷⁾ období DPH – od 1. 1. 2009 rozhoduje o zařazení do přiznání k dani a daňové doloženosti

5.2.2 Slova datové věty a jejich význam pro evidenci DPH

SU jednotlivé konkrétní SU nesou základ daně; účet 343 zachycuje daň na „vstupu“ i na „výstupu“ a jeho zůstatek vyjadřuje celkový závazek odvodu daně na FÚ nebo pohledávku v případě nadměrného odpočtu

AU pro evidenci DPH mají význam jen přesně definované analytiky SU 343 a 734

ZJ klíčové slovo, které nese informaci pro zpracování daňového přiznání a doloženosti

UZ slouží k označení dodatečného daňového přiznání, vypořádání daně a pro zúčtování neuplatněného odpočtu koncem roku

5.2.2.1. Vedení evidence DPH v účetnictví – ZJ se zachycují na bilančních a výsledkových účtech

Závazné analytiky pro účtování o DPH

• SU 343 Daň z přidané hodnoty

o AU pro vedlejší hospodářská činnost

- » 0020 DPH na výstupu
- » 0030 DPH na vstupu – plný nárok
- » 0031 DPH na vstupu – krácený nárok

o AU pro hlavní činnost

- » 0025 DPH na výstupu
- » 0035 DPH na vstupu – plný nárok
- » 0036 DPH na vstupu – krácený nárok

o AU pro vypořádání daně

- » 0040 Zúčtování k finančnímu úřadu
- » 0049 DPH – zaokrouhlení

POZNÁMKA

Pro odlišení jednotlivých období pro zpracování řádného daňového přiznání se u SU 343 AU 004X (vypořádání daně) uvádí POVINNĚ ve slově UZ tzv. období DPH, kterého se ŘÁDNĚ daňové přiznání týká. Pro odlišení algoritmu pro zpracování jednotlivých období dodatečného daňového přiznání se u SU 343 AU 004X (vypořádání daně) uvádí POVINNĚ ve slově UZ tzv. období DPH, kterého se DODATEČNĚ daňové přiznání týká.

Základ daně (ve speciálních případech, pokud není možné zachytit základ na rozvahovém nebo výsledkovém účtu)

- **SU 734 AU 0010 analytika pro vedení základů daně**
 - o ZJ – podle číselníku
 - o UZ – pro dodatečné daňové přiznání
 - » 0000rrmm (rr – rok, mm – měsíc)

Zachycení vypočtených hodnot (koeficientů, úprav odpočtu a vyrovnání odpočtu daně)

- **SU 734 AU 0039 analytika pro koeficienty, úpravy odpočtu a vyrovnání odpočtu daně**
 - o ZJ 652, 653, 660, 661 Řádné daňové přiznání
 - o ZJ 952, 953, 960, 961 Dodatečné daňové přiznání

Vyrovnání podvojnosti zápisů pro okruh účtu 734

- **SU 734 AU 0099 analytika pro vyrovnání podvojnosti**

Zachycení záznamu pro účely zpracování daňového přiznání a daňové doloženosti

- o **ZJ – záznamy pro ŘÁDNÉ daňové přiznání**
 - » ZJ = 6xx = řádek výkazu DPH (601, 602, 603 ...)
- o **ZJ – záznamy pro DODATEČNÉ daňové přiznání**
 - » ZJ = 9xx = řádek výkazu DPH (901, 902, 903 ...)
- o **ZJ – záznamy pro DODATEČNÉ daňové přiznání za rok 2008 a menší**
 - » ZJ = ZJ+1 (211, 216, 221, 226, 231, 236 atd. ...)
- o **ZJ – SPECIÁLNÍ záznamy ZÁVAZNÉ (platí i pro období od 1. 1. 2009)**
 - » 100 zachycení plnění, která nejsou zdanitelná (potřebné pro vedení evidence pro daňové účely – viz. § 100, odst. 2)
- o **ZJ – SPECIÁLNÍ záznamy pouze DOPORUČENÉ (platí i pro období od 1. 1. 2009)**
 - » 110 základ neuplatnitelné nebo nedoložené daně v tuzemsku (přijaté plnění v ČR) - základní sazba daně – ZSD
 - » 111 DPH neuplatnitelná (tj. daň na vstupu u plnění týkajících se veřejné správy) – ZSD
 - » 112 DPH nedoložená (tj. kdyby byla doložena, byla by uplatnitelná) – ZSD
 - » 115 základ neuplatnitelné nebo nedoložené daně v tuzemsku (přijaté plnění v ČR) - snížená sazba daně – SSD
 - » 116 DPH neuplatnitelná (tj. daň na vstupu u plnění týkajících se veřejné správy) – SSD
 - » 117 DPH nedoložená (tj. kdyby byla doložena, byla by uplatnitelná) – SSD
 - » 190 základ neuplatnitelné nebo nedoložené daně (přijaté plnění z EU) - základní sazba daně – ZSD
 - » 191 DPH neuplatnitelná (tj. daň na vstupu u plnění týkajících se veřejné správy) – ZSD
 - » 192 daň nedoložená (tj. kdyby byla doložena, byla by uplatnitelná) – ZSD
 - » 195 základ neuplatnitelné nebo nedoložené daně (přijaté plnění z EU) - snížená sazba daně SSD
 - » 196 DPH neuplatnitelná (tj. daň na vstupu u plnění týkajících se veřejné správy) – SSD
 - » 197 daň nedoložená (tj. kdyby byla doložena, byla by uplatnitelná) – SSD
- o **UZ – pro dodatečné daňové přiznání a zúčtování daně s FÚ**
 - » 0000rrmm (rr – rok, mm – měsíc)

Základ daně pro uskutečnění zdanitelného plnění (daň na výstupu)

- **Zejména pro SU 324, 377, 38x, 6xx, 416, 412, 455, 469**
 - o AU podle potřeb účetních jednotek
 - o ZJ – viz. vyhlášené ZJ v kapitole 5.3
- **Příklad - vystavený daňový doklad – tuzemsko (základní sazba DPH)**

dat	doklad	SU	AU	ODPA	POL	ZJ	UZ	ORJ	ORG	MD	Dal
xx	xxxxxx	6XX	0XXX			601					základ
		343	0020			601					daň
		311	0XXX							celkem	

Základ daně pro nárok na odpočet (daň na vstupu)

- **Zejména pro SU 01x, 02x, 03x, 04x, 05x, 11x, 12x, 13x, 263, 314, 38x, 5xx, 378, 412, 549, 465**
 - o AU podle potřeb účetních jednotek
 - o ZJ – viz. vyhlášené ZJ v kapitole 5.3
- **Příklad - přijatý daňový doklad – tuzemsko (základní sazba DPH) – plný nárok na odpočet**

dat	doklad	SU	AU	ODPA	POL	ZJ	UZ	ORJ	ORG	MD	Dal
xx	xxxxxx	5XX	0XXX			640				základ	
		343	0030			640				daň	
		321	0XXX							celkem	

5.2.2.2. Vedení evidence DPH pouze ve vnitropodnikovém okruhu účtování – ZJ se zachycují pouze na účtech 734

POZNÁMKA

Slouží pro zcela oddělené vedení evidence DPH v případě, že se účetní jednotka rozhodne nevyužívat bilanční a výsledkové účty a paralelně s účetními zápisy v účetním deníku účtuje na SU 734, ve vnitropodnikovém okruhu účtování.

• **Příklad – účtování o DPH jen na účtech 734**

dat	doklad	SU	AU	ODPA	POI	ZJ	UZ	ORJ	ORG	MD	Dal
xx	xxxxxx	5XX	0XXX							základ	
		343	0000							daň	
		321	0XXX								celkem
		734	0010			640				základ	
		734	0030			640				daň	
		734	0099								celkem

Zápisy na SU 734 mohou vznikat ve stejné dokladové řadě jako zápisy v rozvahovém okruhu, případně v samostatné dokladové řadě se stejným datem účtování. Účet 343 0000 vyjadřuje obraty proúčtovaných daňových dokladů. Z účtu 734 se přebírají veškeré údaje pro daňové přiznání i daňovou doloženost. Pro takový případ nejsou použitelné příklady uvedené dále.

• **SU 734 Daň z přidané hodnoty**o **AU pro vedlejší hospodářská činnost**

- » 0020 DPH na výstupu
- » 0030 DPH na vstupu – plný nárok
- » 0031 DPH na vstupu – krácený nárok

o **AU pro hlavní činnost**

- » 0025 DPH na výstupu
- » 0035 DPH na vstupu – plný nárok
- » 0036 DPH na vstupu – krácený nárok

o **AU pro vypořádání daně**

- » 0040 Zúčtování k finančnímu úřadu
- » 0049 DPH – zaokrouhlení

POZNÁMKA

Pro odlišení jednotlivých období pro zpracování řádného daňového přiznání se u SU 734 AU 004X (vypořádání daně) uvádí POVINNĚ ve slově UZ tzv. období DPH, kterého se ŘÁDNÉ daňové přiznání týká. Pro odlišení algoritmu pro zpracování jednotlivých období dodatečného daňového přiznání se u SU 734 AU 004X (vypořádání daně) uvádí POVINNĚ ve slově UZ tzv. období DPH, kterého se DODATEČNÉ daňové přiznání týká.

o **ZJ – záznamy pro ŘÁDNÉ daňové přiznání**

- » ZJ = řádek výkazu DPH (601,602,603...)

o **ZJ – záznamy pro DODATEČNÉ daňové přiznání**

- » ZJ = řádek výkazu DPH +1 (901, 902, 903...)

o **ZJ – SPECIÁLNÍ záznamy ZÁVAZNÉ (platí i pro období po 1. 1. 2009)**

- » 100 zachycení plnění, která nejsou zdanitelná (potřebné pro vedení evidence pro daňové účely – viz. § 100, odst. 2)

o **ZJ – SPECIÁLNÍ záznamy pouze DOPORUČENÉ (platí i pro období po 1. 1. 2009)**

- » 110 základ neuplatnitelné nebo nedoložené daně v tuzemsku (přijaté plnění v ČR) - základní sazba daně – ZSD
- » 111 DPH neuplatnitelná (tj. daň na vstupu u plnění týkajících se veřejné správy) – ZSD
- » 112 DPH nedoložená (tj. kdyby byla doložena, byla by uplatnitelná) – ZSD
- » 115 základ neuplatnitelné nebo nedoložené daně v tuzemsku (přijaté plnění v ČR) - snížená sazba daně – SSD
- » 116 DPH neuplatnitelná (tj. daň na vstupu u plnění týkajících se veřejné správy) – SSD
- » 117 DPH nedoložená (tj. kdyby byla doložena, byla by uplatnitelná) – SSD
- » 190 základ neuplatnitelné nebo nedoložené daně (přijaté plnění z EU) - základní sazba daně – ZSD
- » 191 DPH neuplatnitelná (tj. daň na vstupu u plnění týkajících se veřejné správy) – ZSD
- » 192 daň nedoložená (tj. kdyby byla doložena, byla by uplatnitelná) – ZSD
- » 195 základ neuplatnitelné nebo nedoložené daně (přijaté plnění z EU) - snížená sazba daně SSD
- » 196 DPH neuplatnitelná (tj. daň na vstupu u plnění týkajících se veřejné správy) – SSD
- » 197 daň nedoložená (tj. kdyby byla doložena, byla by uplatnitelná) – SSD

POZNÁMKA

Použití speciálních záznamů je uvedeno v samostatných příkladech

- o **UZ – pro dodatečné daňové přiznání a zúčtování daně s FÚ**
 - » 0000rrmm (rr – rok, mm – měsíc)

Základ daně pro uskutečnění zdanitelného plnění (daň na výstupu)

- **SU 734, AU 0010**
 - o **ZJ** – viz. vyhlášené ZJ v kap. 5.3

Základ daně pro nárok na odpočet (daň na vstupu)

- **SU 734, AU 0010**
 - o **ZJ** – viz. vyhlášené ZJ v kap. 5.3

Základ daně pro dodatečné daňové přiznání

- **SU 734, AU 0010**
 - o **ZJ** – viz. vyhlášené ZJ v kap. 5.3
 - o **UZ 0000rrmm** (rr – rok, mm – měsíc)

Vyrovňovací účet pro SU 734

- **SU 734, AU 0099**

Zachycení vypočtených hodnot (koeficientů, úprav odpočtu a vyrovnání odpočtu daně)

- **SU 734 AU 0039**
 - o ZJ 652, 653, 660, 661 Řádné daňové přiznání
 - o ZJ 952, 953, 960, 961 Dodatečné daňové přiznání

5.2.3. Strukturovaný popis dokladů závazný v případě účtování o DPH

Strukturovaný popis dokladu je v případě účtování o daňových dokladech prostředkem, který umožňuje nejen zachycení množství informací o účtovaných daňových dokladech, ale je také hlavním zdrojem informací pro zpracování tzv. „**Daňové doloženosti**“ a „**Souhrnného hlášení k dani z přidané hodnoty**“.

Pokud bude třeba podle § 102 zákona zpracovat „**Souhrnné hlášení k dani z přidané hodnoty**“, pak i toto hlášení je možné zpracovat pouze v případě, že je pečlivě vyplněn strukturovaný popis dokladu, jehož struktura je popsána v této kapitole.

V programu **UCR® řady GORDIC® WIN** se ke každému konkrétnímu účetnímu číslu dokladu (H(MM)CCCCC), kterým se účtuje o DPH musí zadávat textový popis, který je strukturovaný a který je zdrojem dat pro daňovou doloženost.

V **IS GINIS®** se pro účely zpracování výstupu „daňové doloženosti“ používá celkem dvojí způsob:

- buď se k dokladům o zaúčtování vytváří popis dokladu s textovými řetězci stejně jako u modulu UCR® řady GORDIC®
- nebo se do výstupu daňové doloženosti dotahují potřebné informace z odkazu na primární doklady on line

Pořadí evidence strukturovaného a volného textu není závazné (povinné), ale doporučené rozsažení do řádků popisu je následující:

- **První řádek popisu dokladu – řetězec:**

***IC-iii . . . ; *DIC-ppiii . . . ; *DICT-ttt . . . ;**

kde:

- IC** - zkratka „**I**dentifikační **Č**íslo“
 - iii... - identifikační číslo objektu (dodavatele, odběratele, protistrany) - IČ
- DIC** - zkratka „**D**aňové **I**dentifikační **Č**íslo“
 - pp - prefix (kód země)
 - v případě tuzemských dodavatelů je nutný prefix CZ
 - v ostatních případech je nutno uvádět jako prefix (kód země) - např. DE11111125
 - iii... - identifikační číslo objektu (dodavatele, odběratele, protistrany) – DIČ
- DICT** - zkratka „**D**aňové **I**dentifikační **Č**íslo – **T**ext – název objektu“
 - ttt... - úplný nebo zkrácený název objektu (dodavatele, odběratele, protistrany)

• **Druhý řádek popisu dokladu – řetězec:**

***EVK-XXX-rrrrccc. . ; *EVKT-ttt. . ; *PID- llllpxxxxxxk; *CPD-hmmccccc;**

kde:

- EVK** - zkratka „**E**Videnční **K**nihá“
 XXX - identifikuje účetní analytickou evidenci, ve které je veden účetní doklad
 KDF-kniha došlých faktur
 KOF-kniha faktur odeslaných (vystavených - vlastních)
 POU-kniha poukazy vlastní
 POK-pokladny
 EMA-evidenze majetku
 SKL-skladová evidence
 BAN-banka
 UCR-účetnictví
 rrrr - rok vystavení dokladu
 ccc... - číslo dokladu
 pro KDF-číslo faktury došlé
 pro KOF-číslo faktury vlastní
 pro POU-číslo poukazu
 pro POK-číslo pokladního dokladu
 pro EMA-číslo karty majetku
 pro SKL-číslo skladové karty
 pro BAN-číslo bankovního výpisu
 pro UCR-číslo účetního dokladu

Pokud je agenda jednoznačně identifikována řadou dokladů, je možné použít jednotnou zkratku IPD (identifikace prvotního dokladu), pokud je tímto identifikátorem jednoznačný identifikátor písemnosti (ve smyslu metodiky SSL GORDIC®) použijte zkratku PID.

- EVKT** - zkratka „**E**Videnční **K**nihá - **T**ext“
 ttt... - úplný nebo zkrácený popis dodávky, transakce

- PID** - zkratka „**P**rvotní **I**Dentifikátor“
 llllpxxxxxxk - agendově nezávislý jednoznačný identifikátor prvot. dokl. (PID-ve smyslu metodiky IS GINIS®), pokud existuje

- CPD** - zkratka „**Č**íslo **P**ůvodního **D**okladu“ (vyplňuje se pouze v případě opravy již proúčtovaného dokladu)
 h - druh dokladu z UCR® (doklad v němž bylo poprvé účtováno o účetním dokladu)
 mm - účetní období původního dokladu (měsíc ve kterém bylo účtováno o účetním dokladu)
 cccccc - číslo původní dokladu

• **Třetí řádek popisu dokladu – řetězec:**

***DZP-rrrrmmdd;**

kde:

- DZP** - zkratka „**D**atum **Z**danitelného **P**lnění“
 rrrr - rok dokladu
 mm - měsíc
 dd - den

- Příklad vyplnění popisu dokladu v UCR® - grafický režim

Popis dokladu č. 900005

Textový Grafický

Identifikace objektu

IČO: 12345678 DIČ: CZ12345678

Název: Organizace s.r.o.

Prvotní doklad

Evidence, druh a číslo (IPD): POK-2009P1104000027

Popis: Kopírka - oprava

PID: ABCD12345678 Číslo původního dokladu: 003123456

Datumy prvotního dokladu

Vystavení: Předpokládané vyúčtování:

Storno: Zdanitelné plnění: 15.02.2009

Skutečné vyúčtování:

Nápověda Uložit+K Uložit

- Stejný popis v textovém zobrazení

Popis dokladu č. 900005

Textový Grafický

*IC-12345678;*DIC-CZ12345678;*DIČ-Organizace s.r.o. ;
 *EVK-POK-2009P1104000027;*EVKT-Kopírka - oprava;*PID-ABCD12345678;*CPD-003123456 ;
 *DVD- ;*DPV- ;*DST- ;*DZP-20090215 ;*DSV- ;

Nápověda Uložit+K Uložit

5.3. Obsah formuláře a závazné záznamové jednotky od 1. 1. 2009

Číslo řádků	text	řádné	dodatečné
	I. Zdanitelná plnění		
1	Dodání zboží nebo poskytnutí služby s místem plnění v tuzemsku (např. § 13, § 14, §18) – základní	601	901
2	Dodání zboží nebo poskytnutí služby s místem plnění v tuzemsku (např. § 13, § 14, §18) – snížená	602	902
3	Pořízení zboží z jiného členského státu (§ 16; § 17 odst. 6 písm. e); § 19 odst. 3) - základní	603	903
4	Pořízení zboží z jiného členského státu (§ 16; § 17 odst. 6 písm. e); § 19 odst. 3) – snížená	604	904
5	Přijetí služby od osoby registrované k dani v jiném členském státě (§ 15) - základní	605	905
6	Přijetí služby od osoby registrované k dani v jiném členském státě (§ 15) - snížená	606	906
7	Dovoz zboží (§ 23 odst. 3 a 4) - základní	607	907
8	Dovoz zboží (§ 23 odst. 3 a 4) - snížená	608	908
9	Pořízení nového dopravního prostředku (§19 odst. 4)	609	909
10	Dodání zlata podle zvláštního režimu (§ 92a odst. 2)	610	910
11	Ostatní zdanitelná plnění, u kterých je povinen přiznat daň plátce při jejich přijetí (§ 15) - základní	611	911
12	Ostatní zdanitelná plnění, u kterých je povinen přiznat daň plátce při jejich přijetí (§ 15) – snížená	612	912
	II. plnění osvobozená a s místem plnění mimo tuzemsko s nárokem na odpočet daně		
20	Dodání zboží do jiného členského státu (§ 64)	620	920
21	Poskytnutí služeb s místem plnění mimo tuzemsko osobě registrované k dani v jiném členském státě (§ 24a)	621	921
22	Vývoz zboží (§ 66)	622	922
23	Dodání nového dopravního prostředku osobě neregistrované k dani v jiném členském státě (§ 19 odst. 4)	623	923
24	Zasílání zboží do jiného členského státu (§ 18)	624	924
25	Ostatní uskutečněná plnění s nárokem na odpočet daně (např. § 24a, § 67, § 68, § 69, § 70, § 89, § 90, § 92, § 92a)	625	925
	III. Doplnující údaje		
30	Zjednodušený postup při dodání zboží formou třístranného obchodu (§ 17) prostřední osobou – pořízení	630	930
	Zjednodušený postup při dodání zboží formou třístranného obchodu (§ 17) prostřední osobou - dodání	639	939
	IV. Nárok na odpočet daně		
40	Z přijatých zdanitelných plnění od plátců - základní	640	940
41	Z přijatých zdanitelných plnění od plátců - snížená	641	941
42	Při dovozu zboží, kdy je správcem daně celní úřad - základní	642	942
43	Při dovozu zboží, kdy je správcem daně celní úřad - snížená	643	943
44	Ze zdanitelných plnění vykázaných na řádcích 3 až 12 – základní	644	944
45	Ze zdanitelných plnění vykázaných na řádcích 3 až 12 – snížená	645	945
46	Odpočet daně při změně režimu (§ 74)	646	946
47	Odpočet daně celkem (40 + 41 + 42 + 43 + 44 + 45 + 46) – krácený odpočet		
	Odpočet daně celkem (40 + 41 + 42 + 43 + 44 + 45 + 46) – v plné výši		
48	z toho hodnota pořízeného majetku vymezeného v § 78 odst. 2	648	948
	V. Krácení nároku na odpočet daně		
50	Plnění osvobozená od daně bez nároku na odpočet daně	650	950
51	Hodnota plnění nezapočítávaných do výpočtu koeficientu (§ 76 odst. 3) – s nárokem na odpočet	651	951
	Hodnota plnění nezapočítávaných do výpočtu koeficientu (§ 76 odst. 3) – bez nároku na odpočet	659	959
52	Vypočtená poměrná část odpočtu daně (§ 76)	652	952
53	Vypořádání odpočtu daně (§ 76 odst. 7 až 10)	653	953
	VI. Výpočet daňové povinnosti		
60	Úprava odpočtu daně (§ 78)	660	960
61	Vyrovnění odpočtu daně (§ 79)	661	961
62	Vrácení daně (§ 84)	662	962
63	Daň na výstupu (1+2+3+4+5+6+7+8+9+10+11+12-62)		
64	Odpočet daně (47 V plné výši + 52 Odpočet + 53 Změna odpočtu + 60 + 61)		
65	Vlastní daňová povinnost (63 – 64)	665	965
66	Nadměrný odpočet (64 – 63)	666	966
67	Rozdíl proti poslední známé daňové povinnosti při podání dodatečného daňového přiznání (63 – 64)		

5.3.1. Účtování pro zabezpečení podání DODATEČNÉHO daňového přiznání

Zásady použití se řídí podle § 73, odst. 11 zákona o DPH č. 235/2004 Sb.:

- Používání účtů je až na výjimky stejné jako u řádného daňového přiznání
 - o vystavování se provádí do období odpovídajícímu datumu zdanitelného plnění
 - o nárok na odpočet daně lze uplatnit v řádném daňovém přiznání nejpozději za poslední zdaňovací období kalendářního roku, ve kterém mohl být nárok na odpočet daně nejdříve uplatněn. viz § 73 zákona o DPH
 - o po uplynutí této lhůty lze nárok na odpočet daně uplatnit v dodatečném daňovém přiznání za zdaňovací období roku, ve kterém mohl být nárok nejdříve uplatněn. Nárok na odpočet daně nelze uplatnit po uplynutí 3 let od konce zdaňovacího období, ve kterém mohl být nárok nejdříve uplatněn. viz § 73 zákona o DPH
 - o SU 343 se používá se stejnými analytikami jako při řádném daňovém přiznání
 - o pro odlišení algoritmu pro zpracování dodatečného daňového přiznání se u SU 343 uvede ve slově UZ tzv. období DPH, kterého se dodatečné přiznání týká, ve tvaru „0000rrmm“
- Použití mimorozvahových účtů
 - o zavádí se SU 734 pro zachycení základů daně pro dodatečné daňové přiznání s označením ve slově UZ ve struktuře „0000rrmm“ tj. období, kterého se přiznání týká
- Označení ZJ
 - **PRO DODATEČNÉ daňové přiznání za rok 2008 a nižší se použije:**
 - o účtování základů a daně se označuje jako ZJ + 1 tedy například ZJ =210 - pro řádné přiznání má hodnotu ZJ =211 pro dodatečné daňové přiznání
 - **PRO DODATEČNÉ daňové přiznání za rok 2009 (od účinnosti novely zákona) se použijí nové ZJ pro dodatečné daňové přiznání ve struktuře ZJ=9xx (xx = číslo řádku formuláře daňového přiznání)**

5.3.1.1. Schematický příklad účtování dodatečného daňového přiznání za období do 31. 12. 2008

- **Daňový doklad vystavený v období 01/2009 (opomenutí úplného zaevidování dokladu za období 06/2008)**

dat doklad	SU	AU	ODPA	POL	ZJ	UZ	ORJ	ORG	MD	Dal
xx xxxxxx	6XX	0XXX			000					100 000,00
	343	0020			211	00000806				20 000,00
	311	0XXX							120 000,00	
+zaznamenat základ na účtu 734	734	0010			211	00000806				100 000,00
	734	0099								- 100 000,00

- **Již proučtovaný daňový doklad, u kterého nebyl uplatněn nárok na odpočet (překročena zákonná lhůta k zahrnutí do odpočtu v roce vystavení dokladu) -- např. uplatnění odpočtu v roce 2009 z dokladu obdrženo v období 06/2008**

dat doklad	SU	AU	ODPA	POL	ZJ	UZ	ORJ	ORG	MD	Dal
xx xxxxxx	5XX	0XXX			000				- 120 000,00	
	5XX	0XXX			311				100 000,00	
	343	0030			311	00000806			20 000,00	
+zároveň zaznamenat na účtu 734	734	0010			311	00000806			100 000,00	
	734	0099								- 100 000,00

- **Odvod prostředků na základě dodatečného daňového přiznání**

dat doklad	SU	AU	ODPA	POL	ZJ	UZ	ORJ	ORG	MD	Dal
xx xxxxxx	343	0040			763	00000806			20 000,00	
	241	0XXX								20 000,00

6.3.1.2. Schematický příklad účtování dodatečného daňového přiznání za období po 1. 1. 2009

- **Daňový doklad vystavený v období 05/2009 (opomenutí vystavení dokladu za období 01/2009)**

dat doklad	SU	AU	ODPA	POL	ZJ	UZ	ORJ	ORG	MD	Dal
xx xxxxxx	6XX	0XXX			000					100 000,00
	343	0020			901	00000901				20 000,00
	311	0XXX							120 000,00	
+zaznamenat základ na účtu 734	734	0010			901	00000901				100 000,00
	734	0099								- 100 000,00

- Již proúčtovaný daňový doklad, u kterého nebyl uplatněn nárok na odpočet (překročena zákonná lhůta k zahrnutí do odpočtu v roce vystavení dokladu) – např. uplatnění odpočtu v roce 2010 z dokladu obdrženo v obd.01/2009

dat doklad	SU	AU	ODPA	POL	ZJ	UZ	ORJ	ORG	MD	Dal
xx xxxxxx	5XX	0XXX			000				- 120 000,00	
	5XX	0XXX			940				100 000,00	
	343	0030			940	00000901			20 000,00	
+zároveň zaznamenat na účtu 734	734	0010			940	00000901			100 000,00	
	734	0099							- 100 000,00	

- Odvod prostředků na základě dodatečného daňového přiznání

dat doklad	SU	AU	ODPA	POL	ZJ	UZ	ORJ	ORG	MD	Dal
xx xxxxxx	343	0040			965	00000901			20 000,00	
	241	0XXX								20 000,00

5.3.2. Návrh postupu při ročním vypořádání nároků na odpočet DPH (§ 76, odst. 7 zákona o DPH)

Účetním jednotkám, používajícím koeficient, můžeme doporučit, aby při daňových přiznáních prováděly průběžné odúčtování neuplatněné daně do nákladů (v závislosti na použitém zálohovém koeficientu). Tím dosáhnou také reálnější podoby nákladů a výnosů jednotlivých mezitím-ních účetní uzávěrek. V rámci ročního vypořádání odpočtů DPH již pouze doučtují (odúčtují) rozdíl mezi původně neuplatněnou DPH na základě zálohového koeficientu a DPH neuplatněné podle vypořádacího koeficientu.

Poslední zdaňovací období se zpracovává speciálním formátem. Upozorňujeme, že takto vyhotovené daňové přiznání se liší od běžných zdaňovacích období tím, že až po řádek 652 (včetně) je vypočten pouze za poslední zdaňovací období. Teprve od řádku 653 jsou částky přepočítávány s ohledem na použití údajů vložených jak obsluhou, tak i za použití vnitřního algoritmu, který přepočítá náležitosti za celé zdaňovací období.

Po spuštění formátu se vyplní zálohový koeficient, používaný od počátku roku. Dále je obsluha vyzvána k zadání intervalu posledního zdaňovacího období (intervalovou maskou):

- je-li čtvrtletní plátce, pak se vyplní měsíc od 10 do 12 a potvrdí klávesou INSERT
- je-li měsíční plátce, pak se vyplní měsíc od 12 do 12 a potvrdí klávesou INSERT

Pak formulář vyžaduje doplnění hodnot týkajících se § 78 a 79 (úprava odpočtu). Pokud některá z hodnot neexistuje, pak se přeskočí klávesou ENTER.

Zpracovaný formulář daňového přiznání obsahuje na ř. 652 zálohový koeficient (používaný v celém roce) a výpočet daně pro poslední zdaňovací období. Na řádku 653 je uveden vypočtený roční vypořádací koeficient a skutečná změna odpočtu daně za celé zdaňovací období.

Pak je nutné, nejlépe přes účet 343 0049 (s uvedením Zj=000), vyrovnat podíl neuplatněného DPH proti nákladům. Jde o část DPH, která po výpočtu vypořádacího koeficientu nemůže být uplatněna jako odpočet DPH.

Po zaúčtování rozdílu do nákladů (+,-), je pak jako kontrolu správnosti možno sečíst obraty SU 343 za celý rok. Tento údaj by se měl rovnat výsledné částce v řádku 665 nebo 666 daňového přiznání. Také tato hodnota bude v rámci roční účetní závěrky přenesena do dalšího roku jako závazek (pohledávka) vůči finančnímu úřadu.

K účtování o odpočtu (schematicky)

Účetní jednotka, která využívá koeficient, účtuje v okamžiku přijetí daňového dokladu o celé částce daně. Použití analytického účtu 343 0036 určuje, že má být odpočet DPH krácen koeficientem.

- Daňový doklad na vstupu – schéma účtování

dat doklad	SU	AU	ODPA	POL	ZJ	UZ	ORJ	ORG	MD	Dal
xx xxxxxx	321	0XXX								1.200,00
	SSS*	AAAA*			640				1.000,00	
	343	0036			640				200,00	

Při zálohovém koeficientu 0,5 je tedy uplatněno jako odpočet 200,00 Kč \times 0,5 = 100,00 Kč. Zbývající část se (například u čtvrtletního plátce jedenkrát čtvrtletně) může odúčtovat do nákladů.

- Odúčtování neuplatněné DPH – schéma účtování (zálohový koeficient)

dat doklad	SU	AU	ODPA	POL	ZJ	UZ	ORJ	ORG	MD	Dal
xx xxxxxx	SSS*	AAAA*			000				100,00	
	343	0049			000					100,00

Problém je ovšem v tom, že až se na konci roku při ročním zúčtování daně zjistí skutečný „vypořádací koeficient“, který zcela pravděpodobně má jinou hodnotu, než měl zálohový koeficient, nastane jedna z dvou možností:

a) zálohový koeficient byl vyšší než vypořádací

- například při vypořádacím koeficientu 0,4 se znovu přepočítá odpočet Kč 200,00 \times 0,4 = Kč 80,00 (odpočítáno bylo Kč 100,00 – musí se tedy doučtovat a do nákladů příúčtovat rozdíl a účtovat Kč 20,00 na straně MD SSS se souvztáhným zápisem DAL 343 0049 (obě částky plus),

- **Účtování podle vypořádacího koeficientu – zálohový byl vyšší než vypořádací**

dat doklad	SU	AU	ODPA	POI	ZJ	UZ	ORJ	ORG	MD	Dal
xx xxxxxx	SSS*	AAAA*			000				20,00	
	343	0049			000					20,00

b) zálohový koeficient byl nižší než vypořádací

- například při vypořádacím koeficientu 0,6 se znovu přepočítá odpočet Kč 200,00 x 0,6 = Kč 120,00 (odpočítáno bylo Kč 100,00 – může se tedy odpočítat více než podle zálohového koeficientu a účtovat se bude na straně MD SSS se souvztažným zápisem DAL 343 0049 (obě částky mínus).

- **Účtování podle vypořádacího koeficientu – zálohy byl nižší než vypořádací**

dat doklad	SU	AU	ODPA	POI	ZJ	UZ	ORJ	ORG	MD	Dal
xx xxxxxx	SSS*	AAAA*			000				-20,00	
	343	0049			000					-20,00

* SSS AAAA – totožné SU jako v původním dokladu (u provozních nákladů můžeme pro zjednodušení doporučit použití SU 549).

5.4. Přehled tiskových výstupů k DPH

Všechny varianty tiskových výstupů se zpracovávají:

- o v programu UCR® řady GORDIC WIN v menu: ÚČETNICTVÍ – TISK – GENERÁTOR – VÝKAZY – volba UCRGUDPH: Výkazy a sestavy DPH
- o v modulu INU nebo modulu UCR® IS GINIS®

5.5. Schematické příklady účtování

5.5.1. VSTUP – nárok na odpočet při zdanitelných plněních přijatých z tuzemska

Příklady syntetických účtů základů: SSS = 01x, 02x, 03x, 04x, 05x, 11x, 12x, 13x, 263, 314, 38x, 5xx

- **Přijatý daňový doklad – plný nárok na odpočet - § 72, odstavec 2**

dat doklad	SU	AU	ODPA	POI	ZJ	UZ	ORJ	ORG	MD	Dal
xx xxxxxx	SSS	AAAA			64X				1 000,00	
	343	0030			64X				200,00	
	321	0XXX								1 200,00

- **Přijatý daňový doklad – krácení nároku na odpočet koeficientem - § 76**

dat doklad	SU	AU	ODPA	POI	ZJ	UZ	ORJ	ORG	MD	Dal
xx xxxxxx	SSS	AAAA			64X				1 000,00	
	343	0031			64X				200,00	
	321	0XXX								1 200,00

POZNÁMKA

Analytické účty 0030 a 0031 (k účtu 343) určují, zda bude doklad mít plný nárok na odpočet na vstupu (AU 0030) nebo zda bude krácen podle koeficientu (AU 0031).

- **Přijatý daňový doklad – krácený nárok – poměrem - § 72, odstavec 5**

dat doklad	SU	AU	ODPA	POI	ZJ	UZ	ORJ	ORG	MD	Dal
xx xxxxxx	SSS	AAAA			64X				900,00	
	343	0030			64X				180,00	
	SSS	AAAA			110				100,00	
	SSS	AAAA			111				20,00	
	321	0XXX								1 200,00

POZNÁMKA

V příkladu jsou použity speciální záznamy, které si může uživatel vést jen pro svoji potřebu

- ZJ=110 základ neuplatněné daně v tuzemsku – základní sazba daně
- ZJ=111 DPH neuplatněná v tuzemsku – základní sazba daně
- ZJ=115 základ neuplatněné daně v tuzemsku – snížená sazba daně
- ZJ=116 DPH neuplatněná v tuzemsku – snížená sazba daně

ZJ 110, 111, 115, 116 je možné v případě potřeby použít u dlouhodobého majetku (§78, 79). Zaznamenat daň uplatněnou na vstupu je možné i mimo účetní větu v evidencích majetku EMA i MAJ, a to přímo na kartě majetku.

- Úhrada dodavateli

dat doklad	SU	AU	ODPA	POL	ZJ	UZ	ORJ	ORG	MD	Dal
xx xxxxxx	321	0XXX							1 200,00	
	241	0XXX								1 200,00

- Způsob účtování v ostatních případech (zejména týkajících se veřejné správy)

dat doklad	SU	AU	ODPA	POL	ZJ	UZ	ORJ	ORG	MD	Dal
xx xxxxxx	SSS	AAAA			000				10 000,00	
	321	0XXX								10 000,00

6.5.1.1. Účtování o předem poskytnutých platbách (zálohách)

- Přijetí zálohy

dat doklad	SU	AU	ODPA	POL	ZJ	UZ	ORJ	ORG	MD	Dal
xx xxxxxx	314	0XXX			000				120 000,00	
	241	0XXX								120 000,00

- Příjem daňového dokladu na uskutečněnou platbu předem (§ 26, odst. 1 písm. b)

dat doklad	SU	AU	ODPA	POL	ZJ	UZ	ORJ	ORG	MD	Dal
xx xxxxxx	314	0XXX			Zj1				100 000,00	
	343	0030			Zj1				20 000,00	
	314	0XXX			000				- 120 000,00	

- Přijetí daňového dokladu – faktura

dat doklad	SU	AU	ODPA	POL	ZJ	UZ	ORJ	ORG	MD	Dal
xx xxxxxx	5XX	0XXX			Zj2				300 000,00	
	343	0030			Zj2				60 000,00	
	314	0XXX			Zj1				- 100 000,00	
	343	0030			Zj1				- 20 000,00	
	321	0XXX								240 000,00

- Úhrada dodavateli

dat doklad	SU	AU	ODPA	POL	ZJ	UZ	ORJ	ORG	MD	Dal
xx xxxxxx	321	0XXX							240 000,00	
	241	0XXX								240 000,00

POZNÁMKA

Při platbách předem nebude v některých případech možné stanovit jednoznačně správný záznam. V našem případě je označen jako Zj1. Po obdržení konkrétního daňového dokladu se může skutečný záznam lišit od původně použitého. V tomto případě se musí odúčtovat původní záznam Zj1 a použít záznam Zj2 v souladu s daňovým dokladem. V jednoznačných případech se by se nepřeučtovaly ZJ, ale pouze by se odváděl rozdíl na dani oproti záloze.

5.5.2. VÝSTUP – povinnost přiznat daň

Příklady syntetických účtů základů: SSS = 324, 38x, 6xx, 416

- Dodání zboží nebo poskytnutí služby s místem plnění v tuzemsku (např. § 13, § 14, § 18)

dat doklad	SU	AU	ODPA	POL	ZJ	UZ	ORJ	ORG	MD	Dal
xx xxxxxx	SSS	AAAA			601					10 000,00
	343	0020			601					2 000,00
	311	0XXX							12 000,00	

- Úhrada od odběratele

dat doklad	SU	AU	ODPA	POL	ZJ	UZ	ORJ	ORG	MD	Dal
xx xxxxxx	311	0XXX								12 000,00
	241	0XXX							12 000,00	

6.5.2.1. Účtování o předem přijatých platbách (zálohách) - § 21, odst. 1

- Úhrada zálohové (proforma) faktury

dat doklad	SU	AU	ODPA	POL	ZJ	UZ	ORJ	ORG	MD	Dal
xx xxxxxx	324	0XXX			000					100 000,00
	241	0XXX							100 000,00	

- **Vystavení daňového dokladu po obdržení platby předem**

dat doklad	SU	AU	ODPA	POL	ZJ	UZ	ORJ	ORG	MD	Dal
xx xxxxxx	324	0XXX			Zj1					83 330,00
	343	0020			Zj1					16 670,00
	324	0XXX			000					- 100 000,00

- **Vystavení daňového dokladu – konečný daňový doklad - faktura**

dat doklad	SU	AU	ODPA	POL	ZJ	UZ	ORJ	ORG	MD	Dal
xx xxxxxx	6XX	0XXX			Zj2					300 000,00
	343	0020			Zj2					60 000,00
	324	0XXX			Zj1					- 83 330,00
	343	0020			Zj1					- 16 670,00
	311	0XXX							260 000,00	

- **Úhrada od odběratele**

dat doklad	SU	AU	ODPA	POL	ZJ	UZ	ORJ	ORG	MD	Dal
xx xxxxxx	311	0XXX								260 000,00
	241	0XXX							260 000,00	

POZNÁMKA

Při platbách předem nebude v některých případech možné stanovit jednoznačně správný záznam. V našem případě je označen jako Zj1. Po obdržení konkrétního daňového dokladu se může skutečný záznam lišit od původně použitého. V tomto případě se musí odúčtovat původní záznam Zj1 a použít záznam Zj2 v souladu s daňovým dokladem. V jednoznačných případech se by se nepřeučtovaly ZJ, ale pouze by se odváděl rozdíl na dani oproti záloze.

5.5.2.2. Záznamy pro plnění, která jsou osvobozená nebo nejsou předmětem (§ 100, odst. 2)

- **Vystavený doklad – nezdanitelná plnění (§ 100, odst. 2)**

dat doklad	SU	AU	ODPA	POL	ZJ	UZ	ORJ	ORG	MD	Dal
xx xxxxxx	6XX	0XXX			100					1 000,00
	311	0XXX							1 000,00	

POZNÁMKA

ZJ 100 = zachycení plnění, která nejsou zdanitelná – potřebné pro vedení evidence pro daňové účely

5.5.3. Pořízení zboží z jiného členského státu - § 16, 17 odst. 6 písm. e); § 19 odst. 3

POZNÁMKA**Běžné záznamy:**

pro plátce:

na výstupu 603, 604

na vstupu 644, 645

pro osoby identifikované v dani:

na výstupu 601, 602

Speciální záznamy:

základ neuplatněné daně ze zahraničí ZJ=190

daň neuplatněná (nárok nebude nikdy doložen) ZJ=191

daň neuplatněná (nárok bude doložen dodatečně) ZJ=192

5.5.3.1. Bez nároku na uplatnění odpočtu v tuzemsku (varianta A)

- **Pořízení zboží z jiného státu EU – od plátce**

dat doklad	SU	AU	ODPA	POL	ZJ	UZ	ORJ	ORG	MD	Dal
xx xxxxxx	SSS	AAAA			190				100 000,00	
	321	0XXX								100 000,00

- **Povinnost přiznat daň – bez nároku na uplatnění odpočtu**

dat doklad	SU	AU	ODPA	POL	ZJ	UZ	ORJ	ORG	MD	Dal
xx xxxxxx	343	0020			603					20 000,00
	SSS	AAAA			191				20 000,00	
	734	0010			603					100 000,00
	734	0099							100 000,00	

- Úhrada faktury

dat doklad	SU	AU	ODPA	POL	ZJ	UZ	ORJ	ORG	MD	Dal
xx xxxxxx	321	0XXX							100 000,00	
	241	0XXX								100 000,00

5.5.3.2. S nárokem na uplatnění odpočtu v tuzemsku (varianta B)

- Pořízení zboží z jiného státu EU – od plátce

dat doklad	SU	AU	ODPA	POL	ZJ	UZ	ORJ	ORG	MD	Dal
xx xxxxxx	SSS	AAAA			190				100 000,00	
	321	0XXX								100 000,00

- Povinnost přiznat daň – s nárokem na uplatnění odpočtu

dat doklad	SU	AU	ODPA	POL	ZJ	UZ	ORJ	ORG	MD	Dal
xx xxxxxx	343	0020			603					20 000,00
	SSS	AAAA			192				20 000,00	
	734	0010			603					100 000,00
	734	0099							100 000,00	

- Přijatý daňový doklad od zahraničního partnera – uplatnění nároku na odpočet (základní sazba DPH)

dat doklad	SU	AU	ODPA	POL	ZJ	UZ	ORJ	ORG	MD	Dal
xx xxxxxx	343	003X			644				20 000,00	
	SSS	AAAA			192				- 20 000,00	
	734	0010			644				100 000,00	
	734	0099								100 000,00

- Úhrada faktury

dat doklad	SU	AU	ODPA	POL	ZJ	UZ	ORJ	ORG	MD	Dal
xx xxxxxx	321	0XXX							100 000,00	
	241	0XXX								100 000,00

- Zúčtování neuplatněného odpočtu koncem roku

dat doklad	SU	AU	ODPA	POL	ZJ	UZ	ORJ	ORG	MD	Dal
xx xxxxxx	SSS	AAAA			192				- 10 000,00	
	377	0XXX			192	000SSSAA			10 000,00	

POZNÁMKA

Daň týkající se dokladů, které nemohly být v ročním zúčtovacím období uplatněny pro odpočet na vstupu, ale předpokládá se, že budou uplatněny v dalším účetním období, se doporučuje na konci roku zúčtovat jako pohledávka vůči FÚ podle předchozího příkladu. U pohledávky se v hodnotě UZ doporučuje uvést syntetický a analytický účet základu daně z důvodu posouzení způsobu odpočtu a účtování v následujícím účetním období.

5.5.4. Záznamy při dodání zboží do jiných států EU - § 64

- Uskutečněná plnění osvobozená od daně s nárokem na odpočet daně

dat doklad	SU	AU	ODPA	POL	ZJ	UZ	ORJ	ORG	MD	Dal
xx xxxxxx	6XX	0XXX			620					100 000,00
	311	0XXX							100 000,00	

- Vystavený daňový doklad – dodání do jiného státu neplátcí (základní sazba DPH)

dat doklad	SU	AU	ODPA	POL	ZJ	UZ	ORJ	ORG	MD	Dal
xx xxxxxx	SSS	AAAA			6XX					10 000,00
	343	0020			6XX					2 000,00
	311	0XXX							12 000,00	

5.5.5. Použití záznamu pro uskutečněná plnění osvobozená od daně bez nároku na odpočet daně (§ 51)

- Uskutečněná zdanitelná plnění (se záznamem 650)

dat doklad	SU	AU	ODPA	POL	ZJ	UZ	ORJ	ORG	MD	Dal
xx xxxxxx	6XX	0XXX			650					100 000,00
	311	0XXX							100 000,00	

5.5.6. Použití záznamů pro uskutečněná plnění nezahrnovaná do výpočtu koeficientu s nárokem na odpočet (§ 76, odst.3)

- **Uskutečněná zdanitelná plnění (se záznamem 651)**

dat doklad	SU	AU	ODPA	POL	ZJ	UZ	ORJ	ORG	MD	Dal
xx xxxxxx	6XX	0XXX			601					100 000,00
	343	0020			601					20 000,00
	311	0XXX							120 000,00	
	734	0010			651					100 000,00
	734	0099							100 000,00	

5.5.7. Použití záznamu pro uskutečněná plnění osvobozená od daně bez nároku na odpočet daně a nezahrnovaná do koeficientu (§ 76, odst.3)

- **Uskutečněná zdanitelná plnění (se záznamem 659)**

dat doklad	SU	AU	ODPA	POL	ZJ	UZ	ORJ	ORG	MD	Dal
xx xxxxxx	6XX	0XXX			659					100 000,00
	311	0XXX							100 000,00	

5.5.8. Odvody daně na základě řádného daňového přiznání

- **Předpis zaokrouhlení částky k odvodu do nákladů**

dat doklad	SU	AU	ODPA	POL	ZJ	UZ	ORJ	ORG	MD	Dal
xx xxxxxx	343	0049			665(666)	0000rrmm				0,50
	549	0XXX							0,50	

- **Předpis zaokrouhlení částky k odvodu do výnosů**

dat doklad	SU	AU	ODPA	POL	ZJ	UZ	ORJ	ORG	MD	Dal
xx xxxxxx	343	0049			665(666)	0000rrmm			0,50	
	649	0XXX								0,50

- **Odvod daně finančnímu úřadu**

dat doklad	SU	AU	ODPA	POL	ZJ	UZ	ORJ	ORG	MD	Dal
xx xxxxxx	343	0040			665	0000rrmm			25 644,00	
	241	0XXX								25 644,00

- **Nadměrný odpočet – vrácení daně od finančního úřadu**

dat doklad	SU	AU	ODPA	POL	ZJ	UZ	ORJ	ORG	MD	Dal
xx xxxxxx	343	0040			666	0000rrmm				5 078,00
	241	0XXX							5 078,00	

6. Metodika evidence majetkových pohybů

Pro odlišení účetních pohybů investičního majetku se do slova „POL“ v účetní větě u účtových skupin 01x, 02x a 03x zařazuje „majetková položka“ (číslo majetkového pohybu) podle níže uvedeného číselníku.

Tato klasifikace může být nasazena jen na začátku účetního období. Při nasazení tohoto číselníku je třeba změnit u účetní jednotky konfigurační nastavení v souboru UCRT*.CFS a dodat EXPANDER na doplnění hodnot číselníku do slova „POL“ u zmíněných majetkových účtů. V případě nasazení tohoto číselníku nebude možné zvolit jiné než níže definované pohyby (nemůže být zadáno „0000“).

6.1 Pohyby majetku („POL“) pro příspěvkové organizace

Pro odlišení účetních pohybů dlouhodobého majetku se do slova „POL“ v účetní větě u účtových skupin 01x, 02x a 03x zařazuje „majetková položka“ (číslo majetkového pohybu) podle níže uvedeného číselníku.

POZOR!

Číselník pohybů je univerzální pro celou rozpočtovou a příspěvkovou oblast a obsahuje tedy i přírůstky a úbytky, které vzhledem k ustanovení příslušných právních norem nejsou pro příspěvkové organizace povoleny.

POHYBY svěřeného majetku (POL) pro příspěvkové organizace

0111 počáteční stav majetku

přírůstky svěřeného majetku

- 0121 nově pořízený majetek – dodavatelským způsobem (investiční výstavba)
získané investiční výstavbou
- 0122 nově pořízený majetek – dodavatelským způsobem (samostatné předměty a nemovitosti)
nákupy softwaru, aut, strojů, přístrojů, zařízení v případě, že jsou pořizovány jako samostatné předměty, pozemků, budov a staveb
- 0123 nově pořízený majetek – ve vlastní režii účetní jednotky
majetek pořízený činností zaměstnanců účetní jednotky
- 0124 majetek získaný na základě směny
získání majetku výměnou za jiný vlastní majetek na základě smlouvy
- 0131 technické zhodnocení DM
- 0140 bezúplatné převzetí z oblasti PO
- 0141 bezúplatné převzetí z oblasti RO (MČ)
majetek nově svěřený zřizovatelem
- 0142 bezúplatné převody – od cizích subjektů (+)
majetek získaný na základě rozhodnutí soudu, arbitrážního orgánu nebo notářského rozhodnutí, dědictvím, apod.
- 0143 bezúplatné nabytí na základě právního předpisu (+)
majetek získaný na základě přímé působnosti zákona
- 0144 bezúplatné převzetí od jiného útvaru (odboru) ÚSC (MHMP)
- 0151 dary přijaté
- 0161 změny v ocenění (+) na základě právního předpisu
- 0171 účetní opravy (+)
- 0172 přebytky zjištěné při inventarizaci
- 0181 vyjmutí vkladu ze základního jmění obchodní společnosti a jeho vrácení vkladateli
- 0191 ostatní přírůstky

úbytky svěřeného majetku

- 0311 vyřazení z důvodu opotřebení (likvidace)
- 0321 úbytky prodejem
- 0324 majetek odevzdaný na základě směny
úbytek majetku výměnou za nový majetek získaný na základě smlouvy
- 0340 bezúplatné převedení do oblasti PO
- 0341 bezúplatné převedení do oblasti RO (MČ)
vrácení majetku zpět zřizovateli
- 0342 bezúplatné převedení – cizím subjektům (-)
majetek předaný na základě rozhodnutí soudu, arbitrážního orgánu nebo notářského rozhodnutí apod.
- 0343 bezúplatné předání na základě právního předpisu (-)
majetek předaný na základě přímé působnosti zákona
- 0344 bezúplatné převedení jinému útvaru (odboru) ÚSC (MHMP)
- 0351 dary poskytnuté
- 0361 změny v ocenění (-) na základě právního předpisu
- 0371 účetní opravy (-)
- 0372 vyřazení z důvodu manka nebo škody
- 0381 vklad DNM a DHM do obchodních společností apod.
- 0391 ostatní úbytky

POHYBY vlastního majetku (POL) pro příspěvkové organizace

1111 počáteční stav majetku

přírůstky vlastního majetku

- 1121 nově pořízený majetek – dodavatelským způsobem (investiční výstavba)
získané investiční výstavbou
- 1122 nově pořízený majetek – dodavatelským způsobem (samostatné předměty a nemovitosti)
nákupy softwaru, aut, strojů, přístrojů, zařízení v případě, že jsou pořízovány jako samostatné předměty, pozemků, budov a staveb
- 1123 nově pořízený majetek – ve vlastní režii účetní jednotky
majetek pořízený činností zaměstnanců účetní jednotky
- 1124 majetek získaný na základě směny
získání majetku výměnou za jiný vlastní majetek na základě smlouvy
- 1131 technické zhodnocení DM
- 1140 bezúplatné převzetí z oblasti PO
- 1141 bezúplatné převzetí z oblasti RO (MČ)
majetek nově svěřený zřizovatelem
- 1142 bezúplatné převody – od cizích subjektů (+)
majetek získaný na základě rozhodnutí soudu, arbitrážního orgánu nebo notářského rozhodnutí, dědictvím, apod.
- 1143 bezúplatné nabytí na základě právního předpisu (+)
majetek získaný na základě přímé působnosti zákona
- 1144 bezúplatné převzetí od jiného útvaru (odboru) ÚSC (MHMP)
- 1151 dary přijaté
- 1161 změny v ocenění (+) na základě právního předpisu
- 1171 účetní opravy (+)
- 1172 přebytky zjištěné při inventarizaci
- 1181 vyjmutí vkladu ze základního jmění obchodní společnosti a jeho vrácení vkladateli
- 1191 ostatní přírůstky

úbytky vlastního majetku

- 1311 vyřazení z důvodu opotřebení (likvidace)
- 1321 úbytky prodejem
- 1324 majetek odevzdaný na základě směny
úbytek majetku výměnou za nový majetek získaný na základě smlouvy
- 1340 bezúplatné převedení do oblasti PO
- 1341 bezúplatné převedení do oblasti RO (MČ)
vrácení majetku zpět zřizovateli
- 1342 bezúplatné převedení – cizím subjektům (-)
majetek předaný na základě rozhodnutí soudu, arbitrážního orgánu nebo notářského rozhodnutí apod.
- 1343 bezúplatné předání na základě právního předpisu (-)
majetek předaný na základě přímé působnosti zákona
- 1344 bezúplatné převedení jinému útvaru (odboru) ÚSC (MHMP)
- 1351 dary poskytnuté
- 1361 změny v ocenění (-) na základě právního předpisu
- 1371 účetní opravy (-)
- 1372 vyřazení z důvodu manka nebo škody
- 1381 vklad DNM a DHM do obchodních společností apod.
- 1391 ostatní úbytky

6.2 Formáty přehledů o pohybu majetku

Přehledy o pohybu dlouhodobého majetku se zpracovávají v menu ÚČETNICTVÍ – TISK – GENERÁTOR – VÝKAZY – část „Doplňkové účetní výkazy a formáty“, tam se nachází submenu UCRGU010: Přehledy o pohybu dlouhodobého majetku. Tiskové výstupy navazují na závaznou metodiku členění pohybů ve slově „POL“ u účtů účtových skupin 01, 02 a 03.

VÝKAZY O POHYBU DM

- UCRGUIM1. - Přehled o pohybu DM - členěno SU a POL
- UCRGUIM2. - Přehled o hosp. s dlouhodob. maj. - účt. skupina a POL

VÝKAZY O POHYBU DM pro PO

- UCRGUIM3. - Přehled o pohybu svěř. i vlast. DM - členěno SU a POL
- UCRGUIM4. - Přehled o hosp. se svěř. i vlast. DM - účt. skupina a POL
- UCRGUIM5. - Přehled o pohybu svěřeného DM - členěno SU a POL
- UCRGUIM6. - Přehled o hosp. s dlouh. svěřeným majet. - účt. skupina a POL
- UCRGUIM7. - Přehled o pohybu vlastního DM - členěno SU a POL
- UCRGUIM8. - Přehled o hosp. s dlouh. vlastním majet. - účt. skupina a POL

Grafické výstupy DM

- XCRGUIM2* - Přehled o hospodaření s dlouhodobým majetkem

7. Datová a výkazová rozhraní

7.1. Textový formát věty 56Dg pro datové rozhraní

Délka řádků 5/@ a 6/@ je 64 znaků (doplňeno mezerami), ukončené CR+LF.

Délka řádku D/@ je 97 znaků (doplňeno mezerami), ukončené CR+LF.

Délka řádku D/# je maximálně 140 znaků, ukončené CR+LF.

Délka řádku D/\$ je maximálně 123 znaků, ukončené CR+LF.

Lze předpokládat (z důvodu CSÚIS), že tento jednoduchý typ datového rozhraní bude platný pouze pro účetní a rozpočtový rok 2010.

7.1.1. Struktura dávky - textový soubor

5/@...

6/@...

D/@...

D/@...

D/\$...

D/@...

D/@...

D/\$...

D/#...

D/#...

6/@...

D/@...

...

7.1.1.1. Přenos identifikačních údajů

5/@xxxxxxxx00yy000cccc

xxxxxxxx - IČO zpracovatelské organizace na 8 míst (obecně 10 míst) (identifikátor zpracovatele), případné nuly zleva
yy - období zpracování (není podstatné, lze říci, že je to měsíc)
cccc - číslo licence zpracovatelského programu

6/@xxxxxxxxxyzz_t_rrrr

podtržítka " _ " je znak mezera " "

xxxxxxxx - IČO vlastní účtující organizace na 8 míst (obecně 10 míst), případné nuly zleva

yy - aktuální účetní období = běžný měsíc

zz - druh dokladu:

- 00 = běžný měsíc
- 01 = počáteční stavy
- 02 = rozpočet schválený
- 03 = rozpočet upravený (interní)
- 04 = závěrečné zápisy
- 05 = uzavírací zápisy
- 06 = blokace rozpočtu
- 07 = rozpočet resortní
- 08 = rozpočet vládní
- 09 = požadavek (návrh) rozpočtových prostředků

t - identifikátor vstupu:

- 0,1 = připojí doklad k existujícímu dokladu
- 2 = vynuluje existující doklad se stejnou licencí
- 3 = vynuluje existující doklad bez ohledu na licenci
- 4 = původní měsíční soubor je vymazán
- 5 = původní měsíční soubor je vymazán a po vstupu se přepočtou stavy
- 6 = z měsíčního souboru jsou vymazána data podle Měsíce+DruhuDokladu
- 7 = maže data z MxF podle Měsíce+DruhuDokladu, po vstupu přepočte stavy

rrrr - účetní (rozpočtový) rok = běžný rok (tj. rok, ke kterému se vztahují data v následujících větách typu "9")

